

Светозара Давидкова

ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

СВЕТОЗАРА ДАВИДКОВА
ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН
ДИРЕКТОР

chitanka.info

Финалист в „Ръкописът“ на БНТ.

Роман за постиженията и съмненията на хора, тръгнали към Големия успех в кариерата.

Това е разказ за амбицията.

Българинът Александър Байлов е расъл с два чифта обувки, но с поглед, вперен в най-високите корпоративни върхове.

Той достига челното място в могъща британска информационна компания. Отваря голям офис в България, където с новаторските си идеи и по-евтината работна ръка се надява да превърне компанията в лидер.

В новия офис срещаме млада двойка, която лъкатуши между амбициите и малките радости отвъд бизнес света. Срещаме и младеж от малцинствата, който разбива стереотипи и привлича последователи.

Но в сянката на главния изпълнителен директор още някой дърпа конците и задава посока...

Тъкмо когато Байлов вярва, че е достигнал върха, в София се случва нещо, което постепенно преобръща представата му за успех и го кара да се запита „Това ли беше единственият път? А сега накъде?“

„Главен изпълнителен директор“ е финалист в състезанието за дебютен роман „Ръкописът“ на Българската национална телевизия.

Светозара Давидкова е родена през 1987 година в София. Пише романа в продължение на две години, докато работи в българския офис на голяма британска компания.

Всяка прилика с действителни лица и събития е случайна!

— Някои го наричат „мечта“... — Единствената светлина, която се прокрадваше през прозрачните завеси на стаята, идваше от оранжевата улична лампа отвън. — Други го наричат „цел“...

Мъжът вдигна глава и продължи с рязък тон:

— Аз го наричам „център“. Защо да използвам скапани, неясни понятия? — Той отпи останалата на дъното на чашата глътка коняк. — „Мечта“ казва влачещият се по течението човек. „Цел“ казва някой с по-ясни идеи и с точно начертана пътека. Но това, за което аз говоря... — Той тресна празната чаша на масата — то е нещо друго. То е средата, то е ядрото, към което човек е така привлечен, че всичко в него започва да кръжи около този център — и мислите му, и действията му, и всяка проклета малка частичка живот в него е устремена натам. Когато някой има център, ето това е мигът, в който човекът и мечтата наистина стават едно. — Той се обърна и изкрещя — Не ме докосвай! Ти нямаш идея за какво говоря, ти никога няма да имаш! — И блъсна ръката, понечила да прегърне раменете му.

ЧАСТ ПЪРВА

Март 2009, Лондон

Вървеше все по-бързо в хладната сутрин. Часът беше 8:15, прозорците на сградите в централен Лондон светеха като разпилени мъниста под гъстите сиви облаци.

По оживената улица беше пълно със силуети, подобни на неговия. Тъмни дрехи, елегантни заострени обувки. Стъпките им отекваха известно време по тротоарите, после те спираха пред поредната огледална врата, тя се отваряше и ги поглъщаше към вътрешността на някоя от многото високи стъклени сгради.

Оставаха му още две пресечки до офиса. Допи кафето си и без да се спира, изхвърли празната чаша в контейнер за боклук. До близката автобусна спирка забеляза няколко деца, които си играеха с шарена топка, докато чакаха училищния автобус.

Заприличаха му на него и братята му като малки, в родното му село в България, когато чакаха на спирката на главната улица баща им да се прибере от работа в близкия град. Само че улицата и тротоарът там не бяха така гладки. Всъщност в тяхното село тогава изобщо нямаше асфалт.

— Дръж — викна весело едно от децата.

Той хвана топката. Споменът за детството му в селото отново се появи и той сякаш видя себе си в това дете със синя раница на гърба — когато беше на 8 години и мечтаеше да живее в голям град, да има собствена стая и цветен телевизор.

Прииска му се да се затича, да прегърне детето и да каже: „Виж колко много ще постигнеш! Виж! Всичко ще се подреди точно така, както ти се иска — ще станеш най-добрият и никога вече няма да бъдеш беден“.

Тръгна към него, после срещна втренчения му поглед, обърна се и продължи по улицата.

Настойчиво побърза да замени образите на играещите деца със спомена от предишната вечер, когато го представиха като главен

изпълнителен директор пред служителите и основните акционери във фирмата. Отново усети радостта от новия пост, многобройните поздравления, аплодисментите.

Там, в голямата корпорация, той беше недосегаемият Александър Байлов и демонстрираше непоколебимия си характер всеки ден.

Не искаше да си спомня за скърцащите врати на старата къща в селото. Калният двор. Малкият чин в класната стая. Тетрадката, която съученици скъсаха на шега в едно междучасие, а той я използва до края на срока, така както беше скъсана през средата. На тези съученици им купуваха шоколади на празниците. Те имаха много тетрадки...

Закрачи още по-бързо. Не трябваше да се връща към тези стари мисли.

Допря метален чип и влезе през вход, над който с големи сини букви пишеше „МаркетПауър“.

Светлините и шумът на големия булевард оставаха все по-далече под краката му, докато се издигаше етаж след етаж с безшумния панорамен асансьор.

* * *

— ... и именно тези три проекта ще отличат МаркетПауър и ще я превърнат във водеща компания! — Байлов се подпря на масивната дървена маса с ръце, свити в юмруци.

Пред него, в големи кожени кресла, седяха членовете на борда на директорите на МаркетПауър. Всички бяха впили погледи в Байлов, който правеше първата си презентация като главен изпълнителен директор.

— Моите три проекта — „Живи индустрии“, „Новите лидери“ и „Тайни служби“ — продължи разпалено той — са нов вид информационна услуга. Те са провокацията, която ще изненада, дори шокира, но ще ни разграничи от другите и ще ни изстреля напред. А България е мястото, на което аз ви гарантирам, че ще намерим подходящи екипи, на добра цена и с нужните умения, за да реализираме тези проекти.

Някъде под пластовеите на обичайния скептицизъм, по лицата на членовете на борда постепенно се изписваше доверие.

— Да, това ще са може би едни от най-рискските стъпки в историята на МаркетПауър... — Байлов остави тишината да обхване за момент съзнанието на всеки от мъжете в залата — ... но именно тези проекти, на именно това място ще бъдат нашият печеливш ход — ходът, който ще направи МаркетПауър най-сетне лидер сред доставчиците на информация за развиващите се пазари. Лидер, а не последовател. Достатъчно време тази фирма е в сянка!

— Господа... — Президентът на борда и основател на компанията, Уилям Грант, властно се изправи. — За мен това, което видях и чух в изминалите два часа от Александър, е достатъчно, за да му гласувам своето доверие. Правя го с вярата, че той ще постигне целта, която никой от нас начело на МаркетПауър не успя — да превърне фирмата в нещо повече от една от многото такива фирми — останалите мъже кимаха. — А това няма как да стане без риск. Рискът, който Александър предлага, е много сериозен, но е обмислен до най-малкия детайл.

— Като имам предвид уменията на новия ни изпълнителен директор и неговия хъс в работата, аз гласувам за него и неговия план. И вярвам, че всички вие ще ме подкрепите. — Той стисна ръката на Байлов. — Накарай ни да се гордеем, Александър.

Офисът в България беше отворен след по-малко от година.

* * *

Март 2010, София

— Тук не става въпрос за намаляване на разходите. — Байлов се наведе по-близо до микрофона. — Този офис, с всички вас тук, в България, означава нещо далеч по-голямо и далеч по-важно...

Той обходи с поглед препълнената конферентна зала в новооткрития офис на МаркетПауър в София.

— Да, предполагам сте чували, че специалисти като вас в информационна компания като тази вземат от четири до десет пъти по-ниска заплата тук, в България, отколкото в Англия, където е

седалището на МаркетПауър, и където досега бяха съсредоточени повечето ни дейности и екипи. Нека ви кажа — чули сте правилно.

— Предполагам си мислите също, че както всички останали фирми, изнесли звена от бизнеса си тук, и ние от МаркетПауър просто сме дошли, за да получим същия продукт както в Англия, но на значително по-ниска цена — той се усмихна. — И това е така.

— Всичко това е логиката на много западни компании, които навлязоха в България през последните години. И все пак нещо не е наред в подобно уравнение... Нали?

В залата се чу шепот. След няколко секунди Байлов продължи с по-тих, но и по-категоричен глас:

— Ще ви кажа какво не е наред. — Той вдигна ръка с отворена длан към вторачените в него лица. — Зад добре издържаната логика на това уравнение всички вие сте сложени в графата втора категория хора. Но аз казвам „Не“. — Той се наведе над микрофона. — И МаркетПауър казва „Не“ на такова мислене. Не! — извика той. — Вие сте попаднали в една малко по-различна картинка. Това не е завод! Вие не сте работи, вие не сте производители на части, не сте производители на панделки. Но най-напред — вие не сте хора втора категория! Ние очакваме от вас първокачествена услуга и не можем да я очакваме от хора втора категория.

— Това, че заплатите ви са много добри за местния стандарт, но нищожни спрямо Запада, в крайна сметка е въпрос на време да се промени. Истината е, че всичко тук се развива в пъти по-бързо, отколкото в западните страни, към които всички гледаме с копнеж. И ние в МаркетПауър вярваме, че промените в тази страна се случват и искаме да сме част от тях.

В залата цареше пълна тишина. Някои от хората бяха учудени, други изглеждаха вдъхновени.

— Накрая искам да ви споделя още нещо — продължи Байлов. — Вие знаете, че аз съм един от вас — аз съм българин и знам какво е да живееш тук по време на прехода, защото аз съм живял тук в началото на този преход.

— Аз сбъднах това, което е мечта за доста хора — стигнах до Лондон и до този пост. Разбира се, с цената на много, много усилия. Но за мен възходът на МаркетПауър до голяма степен осмисля живота ми, затова и продължавам да се боря за всеки нов успех на тази фирма.

— А сега, тук, пред вас, в нашата страна, искам да ви кажа, че този път имам и една друга цел. И тя е да дам нещо на България, защото вече съм в такава позиция, че мога да го направя. Аз искам да дам шанс на хората тук да покажат, че могат да се мерят с всички техни колеги на запад.

— Вие не само можете! Убеден съм, че вие можете дори да ги надминете!

В залата се чуха ръкопляскания.

— Затова не мислете, че този офис е просто един хитър ход на компанията за оряждане на разходите...

— Вижте, по своя път аз винаги съм отделял личните емоции от бизнес действията си. Но сега, с идването на МаркетПауър тук, в България, моят подход е различен. В това свое действие аз за първи път влагам вяра и надежда. И се надявам, че тези мои емоции ще бъдат и ваши.

— Защото е време! Време е да се даде шанс на вас, на хората от развиващите се страни, да покажете какво можете. Дните, в които вие бяхте като бедняци пред цветните витрини на живота на Запад, са свършили. Разбийте ни! — извика той сред избухналите в залата аплодисменти...

По коридора, зад стъклената стена на конферентната зала, вървеше жена, облечена с престилка. Тя влачеше чувал с боклуци от столовата, където след малко всички служители на МаркетПауър щяха да се съберат за обяд. В края на коридора, точно преди стъклото да се превърне в стена, тя спря, остави чувала до крака си и надникна в залата. Мъжът пред микрофона говореше, но стъклото спираше звука и тя чуваше само тихото жужене на луминесцентните лампи над главата си. От другата ѝ страна бяха офис стаите, които чистеше сутрин и вечер всеки ден, откакто беше започнала работа тук преди шест месеца.

От дъното на коридора тя продължаваше да гледа мъжа пред микрофона. Силуетът му беше изправен и уверен, а жестовете — умерени. От време на време той спираше да говори, след кратка пауза поемаше силно дъх и продължаваше. Приличаше на старо величествено дърво, въпреки все още младото лице и стройната фигура. Кратките паузи в обръщението му бяха като полъх от вятър, при който дървото леко се накланяше напред и се приближаваше към

присъстващите. След това речта продължаваше, то се издигаше и ставаше още по-внушително.

Луминесцентната светлина в коридора осветяваше част от лицето на жената с чувала. Беше много по-възрастна от хората в залата. Косата по раменете ѝ беше кафява, но корените ѝ бяха бели. Тя отмести за миг поглед от Байлов и обходи с очи присъстващите. Тогава забеляза, че в другия край на коридора има още някой, който, също като нея, гледа през стъклената стена.

Беше Йосиф, готвачът в столовата. В тази сграда той беше единственият по-възрастен от нея. Докато тя го гледаше, той се обърна, усмихна ѝ се и помахна.

В залата се чува аплодисменти и хората започнаха да стават от местата си. Жената с чувала забързано продължи към дъното на коридора, а старият Йосиф тихо се вмъкна през голяма сива врата с надпис „Кухня“.

* * *

След речта си Байлов слезе от малкия подиум и си проправи път между служителите на МаркетПауър. Поздравяваше всеки от тях и разменяше по няколко думи с онези, с които вече се беше запознал при това свое първо посещение в софийския офис.

Той изглеждаше на 45 години. Или пък на 40. След дълго взирание човек можеше да реши, че той е дори на 35. Но това определено нямаше никакво значение, когато ставаше дума за Александър Байлов, защото първото и най-важно впечатление, което той оставяше у хората, беше неговата увереност.

Откакто преди десет години беше започнал работа в МаркетПауър, всеки негов ход беше премислян до най-малкия детайл, а после извършван с непоколебим замах. И това личеше във всяка идея, презентация и подпис; дори и в начина, по който отвори вратата на кабинета си след речта си в онази мартенска сутрин в София през 2010г.

Вътре вече го чакаше Мартин Колев, неговият главен съветник и административен директор на офиса в България.

— Вдъхновяващ, както винаги — каза Мартин и стисна ръката на Байлов. — Успя да добавиш единствената липсваща щипка амбиция във всички тези хора. А това е едва първото ти посещение тук.

— Нещата изглеждат обещаващи, Марто — каза Байлов, докато седнаше на стола зад масивното си бюро. — Този офис... този най-важен ход в историята на МаркетПауър изглежда се развива добре. Подай ми отчетите, нека обсъдим и някои подробности.

— Да, господин CEO^[1] — Мартин обичаше да се шегува с титлата на Байлов. Двамата бяха започнали почти по едно и също време работа в компанията и бяха станали добри приятели през тези десет години в МаркетПауър. — Защо се смееш, не свикна ли най-сетне с титлата си, господин CEO?

— Просто обичам да я чувам често, за да не забравям кой съм — отвърна усмихнато той.

Беше приел поста главен изпълнителен директор преди една година, в началото на 2009г, на така очакваното от него събрание на акционерите на фирмата. „Приемаш ли, Байлов?“ — и той беше отвърнал с най-важното „Да“ в живота си. Поне така си мислеше тогава, в седалището на фирмата в централен Лондон. Но всяко „Да“ след това се беше оказало в пъти по-важно, всяко „Не“ — също. Всеки негов подпис вече задаваше посока, носеше лавина от последици.

— Е? — Мартин се взираше в Байлов с очакване. — Държиш тези листове от няколко минути и не казваш нищо!

— Марто, не просто съм доволен, аз съм уверен. — Той сложи листовите на масата и се усмихна на Мартин, чието лице светна. — Справил си се! За тези шест месеца от отварянето на българския офис ти успя да накараш това място да работи като добре смазан механизъм. Без твоята координация нищо нямаше да се случи — той стана и наля по малко коняк в две кристални чаши. — За теб, най-важния ми човек, моята дясна ръка. Наздраве.

— Наздраве и за теб, Човекът-идея, без когото нищо от това нямаше да се случва.

* * *

След речта на Байлов служителите се преместиха от конферентната зала в столовата за обяд. Сред смеха и бурните обсъждания момиче с червена коса си проправяше път с хартиен пощенски плик в ръка.

— Таня — прошепна червенокосото момиче към друго, с черна коса и лилава рокля — Таня!

— Да? — Таня се обърна стреснато.

— Събираме пари за подарък на Черния.

— Включвам се, колко?

— По 10лв.

Таня бръкна в червената си чанта, извади кожено портмоне и пхна две петлевови банкноти в хартиения плик.

— Мерси! Силвия, Силвия... — Червенокосото момиче продължи шепнешком към друга колежка — събираме пари за Черния...

— Знаеш ли какво ще му купуват? — Таня се обърна към мъжа, който току-що беше седнал до нея.

— Нямам представа — отвърна той.

Тя го погали по бузата и продължи припряно:

— Ох, Ник, пак си се облякъл като за футболен мач... и то днес!

— Какво ми е! Сложил съм риза...

— С четири джоба по нея, и то с капаци. Това не може да се нарече риза. — Тя дръпна единия от джобовете и се усмихна. — Непоправим си.

— Гугутките-е-е! — провикна се висок младеж, който вървеше с табла с обяда си към тяхната маса. — Дадохте ли пари за Черния?

— Не викай толкова силно, да не се появи отнякъде и да развалим изненадата! — каза заговорнически Ник.

— Споко, преди малко го видях — каза младежът с таблата, докато сядаше. — Вървеше с някакви малки чернъовци, май ги водеше на обяд. Бяха поне четирима. — Той се изсмя. — Сигурно са част от братчетата му!

— Престани да говориш така — възмути се Таня.

— Е, какво, просто се бъзикам, нищо повече.

— Тъпо е — намеси се Ник.

— Добре де, Ник, не се пали като мацката си, много добре знаеш, че всички се кефим на Черния, само го бъзикаме, че е мангал.

— Не може ли да не говорите така за него? — отново се намеси Таня.

— Ама той носи на майтап! Даже сам се шегува с тия неща, сам си сложи и този прякор — каза, че така му викат от малък, понеже е по-черничък, дори за мангал.

— Вярно, сам си сложи прякора — кимна Ник.

— Въпреки това, едно е сам да се шегува човек със себе си, друго да...

— О-о-о, добре де, спирам.

— Между другото, тръгваме за подаръка след пет минути — обърна се Ник към Таня. — Ще използваме обедната почивка, за да го купим, хайде с нас.

— Ти върви, Ник, аз ще се връщам към моите важни дела — шеговито отвърна тя и стана от масата. — До после.

* * *

Около час по-късно Мартин Колев мина покрай столовата, където всички вече бяха приключили с обяда си и беше останал само Йосиф, който почистваше масите.

— Как си, Йосиф?

— Добре, господин Колев, много добре.

— Радвам се.

Мартин излезе от сградата и видя как Черния, елегантен, както всички останали заради презентацията на Байлов, се разделяше с четири циганчета, облечени в цветни анцузи.

— Чао, чичо Филип!

— Чао, маймуни, до довечера. — Той целуна едното по бузата, обърна се и закричи към офиса. — Здравейте, г-н Колев.

— Мартин, Филипе, Мартин, колко пъти да ти кажа да ме наричаш така. — Мартин усмихнато му кимна с глава. — Приятна работа.

— Приятен ден и на вас!

Черния беше едно от попаденията на Мартин. Беше назначен по програма за подпомагане на заетостта сред образованите роми. Мартин нямаше големи очаквания, но Черния се беше оказал един от най-

добрите му служители в компютърния отдел и дори го бяха направили тиймлидер на малък екип.

Сега, докато вървеше към срещата си с журналистка от местно списание, Мартин си мислеше, как отново трябва да спомене добрите практики на МаркетПауър по отношение на мултикултурната среда сред служителите си.

В интервюта пред различни медии Мартин подчертаваше колко много фирмата вярва в таланта на всеки служител, независимо от произхода му или общественото мнение. Затова сред близо двете хиляди служители в софийския офис имаше хора от девет националности.

По време на интервюта днес трябваше отново да вмъкне и тази тема. Но да го направи между другото, защото основният фокус, както винаги, щеше да бъде големият успех — засилващите се пазарни позиции на МаркетПауър, фактът, че начело на компанията стоеше българин, както и че в ръководния екип също имаше няколко българи.

Мартин не криеше доволството си от добре свършената работа в България и от факта, че и той, заедно с Байлов, пишеше част от историята на фирмата. Разбира се, проблеми прииждаха от всички страни, но офисът в София се доближаваше до гладко работеща структура и това го караше с гордост да оправдава безсънните нощи и новите бръчки около очите и по челото му.

Защото беше убеден, че не само е участник, но и създател на бъдещия голям успех за МаркетПауър.

* * *

Филип, или както всички го наричаха — Черния, допря карта с метален чип до входната врата на сградата на МаркетПауър. Чу се тихо пиукане, той влезе, качи се в асансьора и прекоси дълъг коридор. Отдалече видя на стола пред бюрото си голям кашон с червена панделка.

— Леле! — Той застана радостно до кашона.

— Отваряй, Черен! — весело възкликна момче в синьо сако.

Черния дръпна панделката и отрязва тиксото, което държеше кашона затворен.

— Проектор! — Той се изправи и изръкопляска. — Как можахте, бе хора! Не знам какво да кажа... много ви благодаря!

— Много пъти си споменавах, че у вас преподаваш програмиране на няколко хлапета... Решихме, че с един проектор ще ти е доста по-добре, отколкото всички да гледат в монитора ти — каза Ник.

— Ха-ха, така си е!

— И да го пазиш, ей!

— Ще го пазя... Ама ако се разчуе в махалата, не гарантирам! Нали знаете колко сме добри в кражбите! — Всички около Черния се засмяха.

— Знаем, нали все сте в новините... — подхвърли момче с бяла риза и загладена назад коса.

— То това е и част от причината да нямам много техника у нас! — Смехът се засили.

— Няма да ти го вземат, нали? — попита Таня разтревожено.

— Е, не, разбира се. Но сигурно хлапетата ще се редят на опашка да гледат филми на него, ще искат да са като на кино...

— Ще им разрешаваш ли?

— Да, разбира се. Но се надявам да продължават да искат да учат. Знаете ли, две от тях наскоро ми казаха, че искат да станат и те програмисти...

— Яко, човек! Променяш махалата си, по-добър си от всичките ни политици взети заедно — каза Ник.

— Е, чак пък толкова... — отвърна притеснено Черния. — Просто хлапетата виждат, че е възможно да намерят и по-добър път в живота... — Той върна проектора в кашона и каза на висок глас: — Благодаря ви още веднъж на всички, много ме трогнахте. Само не мислете, че защото сте толкова готини, ви чакат по-малко задачи. — Всички отново се засмяха. — Че ако знаете колко работа ни чака...

* * *

В края на деня почти всички стаи в офиса на МаркетПауър бяха тъмни, но Таня все още нямаше никакво намерение да си тръгва.

— Не си променила плановете си за довечера, нали? — Ник се подаде през вратата с надпис „Отдел профили и индустрии“. В едната си ръка държеше тъмносинята каска за мотора си.

— Още съм доникъде — Таня въздъхна. — Ник, съжалявам, че пак се делия от колектива, просто...

— Знам, спокойно. И аз искам презентацията ти утре да мине добре. Реших да те попитам още веднъж, за да знаеш, че ще ми липсваш, това е. Хайде. — Той я целуна, а тя почука закачливо по каската му.

— И да се пазиш!

— Естествено.

Купонът вечерта беше поредният, на който Таня нямаше да отиде. Повече от два месеца не беше излизала, когато групата от приятели се събираше. Ник проявяваше разбиране, но тя знаеше, че му е криво да е винаги сам.

Презентацията ѝ пред Мартин и Байлов беше насрочена за следващия ден. Трябваше да отчете свършената работа за последните месеци и да представи идеи за подобрения на дейността в своя малък екип. Беше започнала в тази фирма малко след Ник, който работеше в компютърния отдел на Черния. Той я убеди да опита.

„И да не станеш бачкатор, ей!“ — беше подхвърлил той в един бар вечерта, когато празнуваха подписването на договора ѝ. В отговор тя взе една салфетка и написа: „Никога няма да стана карьерист. Ще върша работата си с любов.“ Ник взе салфетката и я прибра в портмонето си.

„Той щеше да се гордее“, беше ѝ казал по-късно същата вечер.

„Знам.“ Почти никога не говореха за баща ѝ. Беше починал отдавна, а тя често чуваше от хората забележки какво той би ѝ казал или помислил.

Но когато Ник онази вечер отново спомена баща ѝ, тя се зарадва, защото този път наистина вярваше, че ако беше жив, щеше да се гордее. Защото тя се гордееше, а това почти никога не се случваше.

Ник... той беше мълчалив. Обикновено предпочиташе да бръмчи нанякъде с глупавия си мотор, както Таня закачливо се изразяваше, отколкото да води дълги и тягостни разговори за чувства. Но към нея, от време на време, той правеше изключение. Онази вечер, след бара, беше изключение...

Вратата се отвори, през нея влетя Силвия, заедно с характерния си поток от думи.

— Ето ме, ето ме, малко се замотах, но вече съм на линия и съм готова за действие! О, да, ето, нося и кафе.

Таня се откъсна от унеса си и отново се съсредоточи върху презентацията си за следващия ден.

Силвия, също като нея, беше изцяло посветена на работата си в МаркетПауър. Двете се бяха сдружили още от първата седмица в компанията и много пъти си бяха помагали. И сега, тя единствена ѝ предложи да жертва вечерта си, за да ѝ съдейства за презентацията.

— Оклюмала си, но остана още малко. — Силвия сложи чашата с кафе на бюрото пред Таня. — Ако се стегнем, може да приключим до полунощ, а после да идем да се отдадем на малко сън за разкрасяване, и двете имаме зверска нужда, без да се обиждаш. Ох, покрай напрежението тази седмица сигурно съм качила поне два килограма. То бива нерви и тъпчене, бива, ама това моето на нищо не прилича.

— Не ми говори, аз съм станала хипопотам.

— О, много обичам, когато почнат щеките като теб да се жалват. Но както и да е, от другата седмица се връщаме към режима, нали?

— Естествено. Само да мине утре, само да мине.

* * *

Таня се прибра в един часа през нощта. Помисли си дали да се обади на Ник, но предположи, че той или е вече доволно подпийнал на купона, или вече спи, и реши да не го безпокои. Погледна телефона си, за да провери дали алармата ѝ е включена и видя съобщение от него — „Лека нощ. Утре ще си супер.“

Усмихна се, легна и почти веднага заспа.

На сутринта стоеше пред огледалото, а очите ѝ се пълнеха със сълзи.

„800 лева. 800 проклети лева! За този костюм...“ — тя прехапа устни и отново напъна ципа на полата. „Трябваше днес да съм с него, да бъда страхотна на тази презентация, а... не мога да повярвам...“

Тя хвърли полата и сакото на пода.

Беше опитала да се събере в костюма, но не успя. Пробва всички трикове, които знаеше — да премести копчето, да вдигне талията, но не успя да направи нищо.

Знаеше наизуст презентацията си, но мисълта, че ще трябва да я представи в някой от обичайните костюми в гардероба, които ѝ ставаха, я отчайваше. Беше ядосана, защото знаеше, че сама си е виновна — в последните месеци се тъпчеше с боклуци... всъщност се хранеше по този начин, откакто я назначиха в МаркетПауър. Това предизвикваше у нея чувство за вина и често я откъсваше от работата. Справяше се със стреса, като преяждаше, а после повръщаше — напоследък това се случваше все по-често. Знаеше, че има проблем, но не ѝ оставаше време да мисли за него.

Таня вдигна поглед от хвърлените на пода дрехи, отново се загледа в огледалото и заплака.

„Не, това не е видът на една успешна жена“ прошепна на глас, но в този момент чу клаксона на колата на Ник пред къщата.

„Успокой се, само се успокой“ — тя избърса сълзите си, облече един от костюмите, които ѝ ставаха, и се подаде през балкона на жилището.

— Само пет минути, да се гримирам.

— ОК, ще ида до магазина да си купя една закуска, ще хапна и идвам да те взема. Така де, пет минути, нали?

Таня се разсмя.

— Пет, да... Хайде отивай.

* * *

— Благодарим ти, Таня. — Мартин прекъсна Таня по средата на изречението, четири минути след като тя започна презентацията си.

— Но... но аз тъкмо щях да кажа най-важното, тъкмо стигнах до идеите, които исках да предложа...

— Таня — намеси се Байлов, като се усмихна.

— Да, г-н Байлов?

— Наричай ме Александър. Ти се справяш много добре. Отчетите за дейността ти бяха впечатляващи. По отношение на новите идеи, които имаш — моля те, опиши ги подробно в един имейл, ние с

интерес ще ги прочетем и ще потърсим начин да ги интегрираме в голямата цел, която тази фирма следва. Всеки принос е, разбира се, добре дошъл. Но сега времето ни притиска и с Мартин се налага да продължим с дневния ред. Затова нека ти благодаря още веднъж и отново да ти напомня да се чувстваш повече от насърчена да ни изпратиш имейла с идеите, които имаш.

Таня усещаше колко бързо бие сърцето ѝ.

— Благодаря ви...

— И ние ти благодарим.

Тя излезе от стаята и изтича в тоалетната. Наплиска лицето си със студена вода. Бяха я харесали! Презентацията, която очакваше от толкова седмици, беше минала добре.

И все пак... тя не успя да каже почти нищо, да насочи вниманието им към предложенията си...

Но какво значение имаше това, след като я бяха похвалили? Бяха доволни от нея! Доволни! А тя може би грешеше, като се стремеше да ги занимава с някакви нови идеи; може би това, което беше постигнала до тук, за тях беше достатъчно и нямаха нужда да слушат повече подробности. В крайна сметка тя беше просто един служител. Не, един добър служител, току-що ѝ го бяха казали.

— Хеееей! — Силвия нахлу в тоалетните. — Разбрах, че е минало супер! — Тя прегърна Таня.

— Да, те много ме похвалиха.

— Видя ли-и-и-и! Аз ти казвах, че ще стане така, а ти се притесняваше. Ох, от утре всеки ден сме във фитнеса, нали? Няма повече оправдания! Поне една година няма да има друга толкова важна презентация, заради която да се освиним така. Чуваш ли, щека такава?!

Силвия ощипа Таня по рамото. Тя се засмя и се погледна в огледалото.

— Щастлива съм, Силви...

— Много ясно! Не всеки ден големият шеф те хвали!

* * *

— Ник, трябва да ти кажа нещо... — каза Таня същата вечер, когато двамата излязоха от малък ресторант в центъра на София.

— Да, госпожице Успешен тиймлидер? — Ник я хвана под ръка и се постара да крачи като аристократ от началото на ХХ век. — Кажете, моля ви, всяка ваша дума е закон, тя е авторитет, тя е...

— Стига. — Таня се засмя, но смехът ѝ звучеше нервно.

— Какво става, Таня? — Двата спряха под една улична лампа на тротоара, малко встрани от потока хора и светлините на булеварда.

— Ами... аз, всъщност почти нищо не представих, Ник...

— Как така? — Той изненадан се вгледа в лицето ѝ.

— Ами не знам, просто ме спряха още в началото и ми обясниха колко съм добра. И това беше. Не казах много...

— Хей. — Ник притегли Таня към себе си и я погали по лицето. — Я чакай малко. Жалко, че не си представила идеите си, понеже съм сигурен, че са върхът. Но те няма как да ти кажат, че си супер, ако не си супер, ок? Сигурно те имат предвид хиляди неща, за които в момента с теб не се и сецваме. Не всички тиймлидери са ги похвалили като теб или поне аз не съм чул. Явно са те преценили, и то внимателно. МаркетПауър е сериозна фирма и в нея няма да те хвалят заради тези сладки кафяви очи — Ник я целуна. — Чуваш ли?

— Да. Просто исках да ти кажа...

— Аз мисля, че трябва да се радваш. Това си е успех, и то в МаркетПауър! На теб ти пука за тези неща. Виж — на мен не ми пука особено, понеже знаеш, че аз обичам да си се шляя...

— Да, но ти си добър програмист!

— Това е, понеже самата работа ме кефи, а не заради кариерата. Не ме интересува дали ще получа особено признание, на мен ми е гот да си цъкам... само че да е през деня, и да е от понеделник до петък! Знаеш, че иначе искам да съм в планината или на гърба на мотора.

— Е, да, но...

— ... Но на теб ти пука много за тези признания. Затова сега искам да се радваш. Хайде да влезем в някой бар да изпием по нещо, все пак има за какво да празнуваме, дори и ти да не разбираш точно защо толкова са те похвалили, глупавото ми амбициозно момиче.

— Добре, но да не е в тези лъскави барове, да идем в някой уютен, някъде на по-закътанно...

— Какво ще кажеш направо у нас, а? О, там барът предлага всичко!

Таня се засмя и целуна Ник. Двамата тръгнаха прегърнати към апартамента му.

* * *

На същия булевард, малко по-надолу, Мартин вдигна чашата си с вино към Байлов.

— Наздраве, Алекс. За всичко.

— До тук добре, както е казал поетът. — Байлов се засмя радостно. — Остана само да потръгне и проект „Тайни служби“, а там, разбира се, са и най-големите ми тревоги...

— Да, докато не се задвижи този проект, и аз няма съм много спокоен.

— Още съвсем малко...

— ... до реализирането на твоята поредна луда идея! — разсмя се и Мартин.

Идеите на Байлов винаги бяха провокативни и той беше свикнал в началото да ги наричат луди. Но именно те дърпаха МаркетПауър все по-напред.

Първите два негови проекта — „Живи индустрии“ и „Новите лидери“ вече се осъществяваха успешно и увеличаваха приходите на фирмата.

Байлов си спомни срещата в Лондон преди близо година, когато ги представяше пред борда на директорите на МаркетПауър. Тогава всеки детайл от тези проекти бе подлаган на съмнения и пораждаше много въпроси.

— Как така „живи“? — беше попитал тогава Грант.

— „Живи“, защото информацията за всяка водеща компания във всеки важен сектор в развиващите се пазари ще бъде постоянно поддържана и обновявана. За разлика от нашите конкуренти, ние няма просто да предоставяме моментна снимка на финансовото състояние на компании, а нещо много повече. Нашите специалисти ще поддържат връзка с всяка компания лидер, ще публикуват и следят плановете им и така ще поддържат профилите им живи, почти като профили на хора в социалната мрежа. Всичко това е до болка правено в развитите страни,

но в развиващите се, които са нашата ниша, тези практики са все още много подценени.

Големите опасения и тревоги на акционерите тогава бяха, че в тези пазари компаниите често са много недоверчиви и ще отказват да дават подобна информация.

Тези страхове обаче се оказаха неоправдани, и то не поради липса на първоначално недоверие — такава имаше — но специалистите на МаркетПауър бяха намерили поне по две компании в даден сектор на икономиката, които да споделят нещо съществено за бъдещите си планове. Ефектът беше лавинообразен — всяка следваща компания, на която се обаждаха, вече смяташе, че ще изгуби позиции спрямо конкурентите си, ако и тя не съобщи някоя новина за бъдещото си развитие, така както са направили другите. Затова споделяха плановете си. Дори често се изхвърляха в намеренията, които обявяваха, но казаното умело се филтрираше от специалистите в МаркетПауър — те следяха какво се случва в сектора и за тях беше лесно да разграничат помпозните думи от реалните планове и намерения.

Сектор след сектор МаркетПауър създаваше мрежа от постоянно поддържана информация, която ги отличаваше от всички подобни фирми. Това беше идеалният акцент, допълващ анализите, статистиките и новините, които МаркетПауър събираше от всички местни информационни агенции във всяка развиваща се страна.

Байлов обаче искаше още, той се стремеше да превърне този свят на цифри и суха информация в живи истории, които се развиват пред очите на клиентите.

Затова „Новите лидери“ беше следващата стъпка от неговия план.

Байлов искаше да покаже кои са хората в ядрото на компаниите лидери в развиващите се пазари, да покаже силата, която взема решения и определя посоката на развитие им. Затова всеки директор на такава компания трябваше да бъде интервюиран, за да се разкрие не само професионалната, а и житейската му страна — идеите, колебанията, трудностите, успехите... всичко, което изпълва един живот.

— Лично. Безкрайно, безобразно лично — беше обобщил Грант, след като Байлов приключи с представянето на „Новите лидери“ на

срещата през 2009 в Лондон. — А лично е антибизнес. Лично е добре, когато си жълт парцал! Цялата тази идея започва да ми прилича точно на това! Ние не сме жълт парцал!

— Точно „лично“ ни трябва — безцеремонно беше отвърнал Байлов. — Ние живеем в свят, гладен за сензации и пикантни случки!

И всеки бизнесмен се мъчи през целия си ден да бъде фокусиран, фокусиран, фокусиран! Да не търси пикантност в деня си, да я търси само вечер, друсайки се с новини за трагедии, с новини за парите на млади пикльовци, с новини за колебания на компании гиганти, с новини за фалити, провали, успехи и така нататък. Ние ще дадем възможност на клиентите си да задоволяват глада си за пикантност и през деня, без това да им пречи в работата! Напротив! Ще четат личните интервюта, които ние ще им предоставим, и ще се самоубеждават, че опознават по-добре компаниите, в които искат да инвестират! Така ще подхранват самочувствието си, че градят по-добре и инвестиционните си стратегии.

— И няма мислиш, че ще постигнеш това с някакви пикантни интервюта, които разказват за детските мечти и лъкатушещите пътища на безброй директори?

— А няма всички ние не чувстваме Фейсбук някак по своя компания, познавайки Марк Зукърбърг? Или Епъл, познавайки Стив Джобс? Макар и ясно да осъзнаваме, че това, което сме опознали, са просто едни ПР-образи! Но тези образи на лидерите не правят ли компаниите малко по-познати, някак по наши, по-близки. И то, просто защото знаем, че Марк е бил „отритнат“ от някакво момиче? Или че Стив е бил прецакан и уволнен от собствените си сътрудници? Нима всичко това не прави тези фирми много по-близки до нас? Аз искам по същия начин да представяме лидери на фирми, но в развиващите се страни, там, където действаме ние. И то преди да се е превърнало в норма! Искам го сега, когато ще сме първи.

Бордът гласува „за“, а интервютата бяха приети от клиентите с възторг.

Но когато Байлов стигна до представянето на третия си проект, „Тайни служби“, на онази среща през 2009 година в Лондон, напрежението сред присъстващите нарасна.

Подобни идеи често бяха обсъждани в борда на директорите на МаркетПауър, но никога не се беше стигало до реализация.

Отдавна беше ясно, че за да станат компания лидер в областта си, им трябва начин да се добират до най-труднодостъпната информация за пазара, с която да привлекат за свои клиенти най-влиятелните глобални инвеститори. Ясно беше и това, че такава идея може да се осъществи само на ръба на закона. Единственият въпрос, на който досега не бяха намерили отговор, беше: „Какъв е точният начин и кой е точният човек, който да поеме организацията и отговорността за реализацията на подобна идея.“

— Ще наречем услугата **„Анализ на пазарни клюки“** — каза тогава Байлов. — Но нека започна отначало... — Беше стигнал до най-важната част в своята първа презентация като главен изпълнителен директор. — В няколко от най-важните развиващи се пазари, като Русия, Китай, Бразилия, създаваме мрежа от малки брокерски фирми. Тази мрежа няма да бъде свързана с името на МаркетПауър. Брокерите, които ще работят съвсем легално там, ще събират информация по всички дадени им от закона начини, както и, разбира се, по всякакви други възможни начини, като „случайно дочуто“ на конференции, срещи, събрания и така нататък. След това тяхното задължение е да изпращат всичко, което са успели да съберат, на няколко фиктивни фирми инвеститори. Дотам свършва и ролята на брокерите. А зад „фирмите инвеститори“ сме ние, разбира се чрез нужните външни и несвързани лица, които ще наемем.

— После предаваме тази информация в отдел „Анализи“ в МаркетПауър, където тя попада съвсем легално, под формата на „Доклад на инвестиционна фирма“.

— Отдел „Анализи“ в МаркетПауър няма да знае нищо нито за метода, нито за източника на информация. Екипът там ще има задължението да оформя тази информация в кратки дописки, без източници и без цитати, под заглавие „Анализ на пазарни клюки“. В текстовете всяко едно намерение или действие ще бъде описано като „потенциално възможно действие на пазара“.

— След това изпращаме тези текстове като ексклузивна услуга на конкретни абонати — а именно на най-големите и най-важни наши клиенти.

— И ако все пак, по някаква причина се стигне до законово разглеждане на тази ситуация, всички страни излизат на чисто. Клиентите, закупили информацията, са просто абонати на доставчик

на информационни услуги и нищо повече. От своя страна МаркетПауър е в рамките на закона, защото публикува единствено „Анализ на пазарни клюки“ — без източници и без цитати — което е злоупотреба с вътрешна пазарна информация, но тази злоупотреба не може да бъде доказана. От никой анализатор не може да се иска да разкрива източниците си, а дори и да бъде допуснато това, МаркетПауър ще обяви фиктивните фирми инвеститори, които пък съвсем законно са си купили брокерски доклади.

— Няма никаква опасност дори за брокерите, до които законът, така или иначе, едва ли би достигнал, защото те ще изпращат докладите си с кодирани имена и термини. Дори самите брокери няма да знаят къде отива информацията им, техните задължения ще приключват с фиктивните фирми инвеститори. Те няма да знаят, че информацията идва в МаркетПауър.

— На ръба на закона — тихо беше казал Грант в края на презентацията на Байлов. — Но все пак от правилната страна... Поне що се отнася до МаркетПауър.

Година по-късно вече получаваха първите доклади от брокери в Русия, Китай, Сингапур и някои източноевропейски страни. Засега обаче Байлов и Мартин само проверяваха процеса, не препращаха нищо и все още не се бяха срещнали с потенциални големи инвеститори, за да им предложат новата услуга. Това тепърва предстоеше и именно затова двамата бяха така напрегнати онази вечер в София, при първото посещение на Байлов в българския офис.

— До няколко месеца ще успеем да затворим целия процес — каза Мартин развълнувано. — След това можем само да се надяваме...

— Всяка стъпка до тук работи, но не забравяй постоянно да си нащрек, Марто.

— Както винаги!

— Наистина, поне засега, всичко е наред и изглежда в сряда ще си замина спокойно за Лондон.

* * *

На идната сутрин Мартин се събуди много рано, облече се и отиде в офиса. Имаше само няколко човека, дошли като него още по

тъмно. Изненадата му беше огромна, когато видя Райна, от отдел „Продажби“, да чака пред кабинета му. Гледаше надолу, с чанта и палто в ръце.

— Господин Колев... — Тя вдигна глава и Мартин забеляза зачервените ѝ очи.

— Какво се е случило, Райна? Чакай, влез, моля те. Ще ида да ти донеса чаша вода, седни, където си избереш, сега ще решим проблема, какъвто и да е той.

След по-малко от минута Мартин се върна с чаша вода в едната ръка и кутия кърпички в другата.

— Райна, изглеждаш крайно напрегната...

Тя вече бършеше падащите по бузите ѝ сълзи.

— Няма от какво да се притесняваш. Щастлив съм, че си решила да поговориш с мен.

Райна продължаваше да плаче.

— Но за да постигнем истинско решение на проблема, имам нужда от твоята помощ и съдействие. Досега се доказваш като много отдаден на работата си служител и съм сигурен в преценката ти, че нещо не е наред. Нека сега заедно намерим изход. Каквото и да е станало, дори и да е твой гаф, нали в момента се учим?

— Г-н Колев... — устните ѝ трепереха — вече не знам какво да правя.

— Но двамата все ще го измислим, нали? Какво се е случило?

— Вижте, ясно ми е, че след това, което ви кажа, ще трябва да бъда уволнена! Знам го, но не издържам вече, изгуби се смисълът от всичко, аз... аз...

— Райна. — Мартин се доближи и потупа леко момичето по рамото. — Моля те, кажи ми най-напред за какво става дума.

— Става дума за г-н Петров...

— Така... — Мартин прехвърли в главата си възможните сценарии. Тъпото копеле Петров... назначил го беше самият той, за шеф на „Човешки ресурси“. Тъпанарят сигурно е преспал с това разревано момиче... сега щеше да стане скандал, можеше да се стигне и до съдебно дело, щеше да има заглавия... Провал, негов провал. Фирмата щеше да се отърси лесно — с показното уволнение на Петров — и провалът щеше да си остане само лично за Мартин, защото не е

успял да предотврати шума около тази случка. Добре, време беше нещо да се обърка, просто трябваше да го преглътне.

Мартин пое дълбоко въздух и погледна Райна в очите.

— Какво за г-н Петров, Райна?

— Аз не съм тук, както вие си мислите... аз не съм тук, защото трябва да съм тук. Аз не съм тук по правилния начин...

Ясно, Петров е преспал с нея още преди да я назначи, а тя явно е мислела, че ще си подсигури хем работа, хем прекрасен мъж до себе си. Още по-добре, няма скандал, няма съдебно дело, няма обезщетения, няма и провал — нито на фирмата, нито негов. Сега просто беше необходимо да обясни на ревящата Райна какво означава да носи отговорност за собствените си действия, да ѝ обясни колко незряло е постъпила, да я смъкне на земята, като ѝ каже, че Петров очевидно няма да се ожени за нея. Но това не е край на света, защото тя има страхотен шанс да бъде част от тази фирма и трябва да фокусира всичката си енергия и потенциал в нещо градивно, например в работата си.

— А как се случи да си тук, Райна?

— Аз... ние... ние сключихме сделка...

— Каква сделка?

— Ами за пари. — Мартин усети как слепоочията му започнаха да пулсират. — Господин Петров ми обеща да ме наеме, при условие че му изплащам по 50% от заплатата си през пробния срок. След това беше казал, че ще спре, но той не спря, г-н Колев, той не спря...

Райна отново избухна в плач.

По дяволите. Изнудване. Това много усложняваше нещата. Мартин трескаво прехвърляше в главата си възможен изход от ситуацията.

— Райна, успокой се. — Каза той и ѝ подаде нова кърпичка. — Всичко ще бъде наред. Нека разгледаме стъпка по стъпка всичко, което се е случило.

— Аз знам, че трябва да си тръгна, не се тревожете, аз...

— Нека сега не говорим за тръгвания, за напускане, за уволнение. Най-напред искам да се успокоиш и да ми повярваш, че ще се справим с проблема по най-добрия начин.

Какъв, по дяволите, беше най-добрият начин?

Мартин усети как дланите му изстиват. Петров... мамка му, що за сделка беше това? Мартин направи бърза сметка — Райна вземаше 2000 лв. на месец, значи Петров е прибрал 6000 лева за шестте й месеца пробен срок. А това беше едва една допълнителна месечна заплата за него. Не, не... не беше логически издържано, не би рискувал толкова за една допълнителна месечна заплата. Не и при бонусите, не и при сигурността, при удобството на тази служба... Нещо не беше наред.

Освен ако това не е изолиран случай. Колко човека беше наел Петров от всичките близо 1000? Поне 200. Ако е завъртял същата схема при пет-шест човека, това са пет-шест допълнителни заплати. Тоест излизаше, че всеки месец той измъкваше от новоназначените двойно повече от сумата по договора си с фирмата. А му предстоеше да наеме поне още 100 човека. Значи, съществуваше възможност изнудването да му носи и тройно повече приходи. Сега вече имаше смисъл. Рискът беше голям, но той можеше да избира точно върху кои хора да разпредели претенциите си. И явно досега не беше допуснал грешка!

Но ето че това момиче не беше в състояние да лъже повече.

Очите на Мартин останаха впити в черния кожен стол, на който Райна продължаваше да плаче.

— Райна, погледни ме! — твърдо нареди той. — Искам веднага да ми обясниш, с подробности, как точно се случиха нещата.

Час по-късно Мартин беше успокоил Райна, така че тя успя да се върне към работата си и както беше казал той „да не се тревожи за абсолютно нищо, в крайна сметка тя беше жертва в цялата ситуация.“

И докато тя успокоена се връщаше към стаята си, той ядосано отиваше към кабинета на Байлов. „Провал“ беше мека дума, „провал“ му се струваше желан блян на фона на този погром. Трябваше бързо и безкомпромисно решение. И всеки опит да скрие случилото се от Байлов беше безсмислен, всеки опит да го реши сам също.

— Александър...

— Охо-о, отдавна не си ме наричал така. Седни, какво става, изглеждаш ужасно.

След като Мартин разясни какво се беше случило, Байлов почти десет минути мълча, загледан през прозореца.

— Честито, имаш допълнение в длъжностната си характеристика, Марто — каза тихо той. — От тук нататък всички бъдещи назначения минават през теб. Петров си тръгва. Тихо. И кротко. Без последици.

— Но, Алекс...

— И не само това. Тази, Райна, остава. Както и всички останали служители, наети от Петров.

— Но сред тях очевидно...

— Няма значение. Всички наети хора са минали огромно по обем обучение. И се справят. Те ще останат равноправни служители на фирмата, въпреки нечестното им постъпване в нея. Когато Петров се махне, никой от служителите няма да си отвори устата, защото няма да иска да изхвърчи. А Петров — колкото е взел дотук, толкова. И той не е идиот, няма да иска да стане известен с подобен скандал. Просто си тръгва и отива да прави схемите си някъде другаде. Това е. Всичко приключва тук и сега, тихо и кротко.

— Съжалявам, че се стигна дотук, Алекс. В крайна сметка аз наех Петров за директор на „Човешки ресурси“, аз направих лошата преценка.

— Не преценката ти е лоша, просто... Забравяш ли, че сме в България, по дяволите!

* * *

Ноември 2010, София

Осем месеца след като МаркетПауър откри офис в София, в българския клон на фирмата вече работеха 2 500 служители.

С първите дни на зимата Таня се разболя и се наложи да прекара повече от седмица вкъщи. Въпреки това през деня работеше от лаптопа си. Напрежението от дните, когато подготвяше презентацията си за ръководството, сега й се струваше незначително.

Вечер не можеше да заспи поне до един часа, а сутрин се будеше много рано, често преди шест.

Същото се случи и сутринта, когато се върна на работа след разболяването. Събуди се в 5:45ч, но реши да не се мъчи да заспи отново, а да отиде в офиса.

В 6:45ч. вече беше почти пред входа на сградата.

Докато ровеше в чантата си за металния чип за отваряне на вратата, се подхлъзна на непочистения лед по тротоара и падна.

— Добре ли сте, госпожице?

Стресна я гласът на стария готвач Йосиф, който всеки ден пристигаше по това време.

Тя го погледна втренчено. Не я болеше нищо, но се чувстваше замаяна. Навярно за миг беше изгубила съзнание.

— Нека ви помогна, моля ви. — Йосиф ѝ подаде ръка, помогна ѝ да се изправи и вместо нея отвори вратата на сградата.

— Много благодаря — отговори тихо Таня.

— Искате ли да се обадя на лекар?

— Не, не, добре съм — каза Таня и леко залитна.

— Елате поне да седнете за момент... Хайде, тъкмо ще ви покажа кухнята, бас държа, че никога не сте стъпвали там. — Йосиф се засмя. — Има скамейка, можете да поседите няколко минути, докато ви поотмине, и после ще се качите горе.

Таня се съгласи.

— Как се казвате? — попита я Йосиф, докато ѝ приготвяше чай.

— Таня.

— Аз съм Йосиф. А кой ден е днес, Таня?

— Вторник. Ха-ха, не съм получила мозъчно сътресение, спокойно.

— Да, да, може и така да ви се струва, но помня един такъв случай отпреди много години, когато един мой колега по чудо се оправя...

— Наистина?

— Да, беше във времената, в които още работех в Кремиковци... Чували ли сте за Кремиковци?

— Ами... да... А вие какво сте работили там?

— Сега това не е важно. Тогава моят колега падна, после стана и искаше да си тръгне, защото мислеше, че е добре, а работният му ден беше свършил. Ние обаче настоявахме да поостане и докато си бърбяхме, в един момент, той стана неадекватен. Започна да приказва несвързано, да заваля думите... Добре, че го накарахме да поседне с нас и да поговори — така разбрахме, че с него нещо не е наред.

Викнахме линейка, оказа се, че в мозъка му е станал кръвоизлив. Направиха му операция и му спасиха живота.

Таня го погледна уплашено.

— Спокойно, не казвам, че ви се е случило нещо такова. Просто е по-добре да останете малко, за да сте сигурна, че сте добре.

— Добре. Благодаря, Йосиф. И може ли да си говорим на ти, моля...

— Разбира се — отвърна старецът и после се обади със заговорническа усмивка. — Та кажи пак, кой ден е днес?

Таня се разсмя.

— Казваш, че си работил в Кремиковци...?

— Да.

— Защо тогава, сега... искам да кажа...

— Защо съм станал един прост готвач в столова ли?

— Не исках да прозвучи така...

— Е, това си е истината...

Таня погледна телефона си и видя, че часът е 7:10.

— Ако трябва да тръгваш — върви. Май вече сме сигурни, че си добре.

— Не, не — отвърна тя и се замисли колко спокойна се чувстваше в компанията на Йосиф. Той ѝ напомняше времената, когато баща ѝ беше още жив, и ѝ носеше същото усещане за спокойствие и увереност, че с каквито и трудности да се сблъсква в момента, в бъдеще всичко ще бъде наред. — Искам да поостана, ако, разбира се, не ти преча.

— Ни най-малко! Виж, аз мога да приготвям храната и когато ти си наблизо.

Таня се усмихна.

— Та, разкажи ми за Кремиковци. — Тя взе чашата чай, която Йосиф ѝ подаде, и се намести по-удобно на дървената скамейка.

— Отдавна не съм се сецал за онези времена... — Йосиф се засмя, пусна чешмата и се зае да мие домати. — Но пък често напоследък се замислям колко съм остарял. Особено докато пазарувам в супермаркетите. Тогава се виждам отстрани — запъхтян старец, който следи единствено откъде да си купи по-евтин хляб и сирене.

Той отиде в края на кухнята и след малко се върна, вече облечен с работна престилка.

— В Кремиковци бях инженер. Предполагам си чувала за „едно от чудесата на социалистическата планова икономика“... — Той се подсмихна иронично. — Така наричаха металургичния комбинат. Чудо!? Сега е очевидно, че изграждането на този металургичен мастодонт е било пълно безумие — и мястото, на което е изграден, и ролята, която са му възлагали... — Йосиф изтръска няколко връзки магданоз и ги сложи в един метален поднос — Но няма да влизам в тези подробности, защото аз нямам нищо общо нито с изграждането му, нито с ролята му. Аз бях инженер и бях вътре, в душата на Кремиковци, а за мен това беше мечтата на живота ми.

Йосиф се наведе, издърпа една дълбока щайга и извади червен плик.

— Ще се наложи да режа лук, но се надявам, че няма да те разплача.

— Не. Всъщност можеш да ми дадеш една дъвка, ако имаш някъде. Майка ми ме е учила, че това помага.

Йосиф отвори един шкаф, подаде пакетче дъвки на Таня и се зае с лука.

— Та, в Кремиковци, като металург, мисля, че бях добър специалист. После дойде Промяната... ти на колко си години? Предполагам си връстничка на събитията от осемдесет и девета?

— Почти, шест години съм подранила, на 27 съм.

— Е, промяната дойде и място за комбината повече нямаше. Той беше прочистен, а заедно с него и аз, и тези като мен. И постепенно изгубих знанията и уменията, които имах.

— Не можеше ли да постъпиш в друга фирма? Имам предвид в друг комбинат?

Йосиф не отговори, а все още усмихнат изсипа ситно нарязания лук в голяма тенджера, после се пресегна към друга щайга и извади плик с розови домати.

— Тези домати съм ги купил от Била. Турски са, но са страхотни, а и бяха в намаление, така че си купих с мои пари и няколко килограма за вкъщи. — Той се обърна с ножа в ръка и весело продължи. — Ако знаеш как дебна промоциите, станал съм истински промоционален лъв! Купувам си и от един много хубав скъп хляб, когато е намален, и ми е страшно вкусен. Но ми горчи винаги щом отворя пощенската кутия и вътре намеря купчината брошури с промоционални цени...

Известно време Йосиф мълчаливо режеше домати, а после продължи.

— Когато бях в Кремиковци, обичах да отивам на работа много рано и да си тръгвам много късно. Постоянно някои колеги мрънкаха за това — едни казваха, че се правя на интересен, други, че се натягам. А аз просто си обичах работата. Понякога ни пращаха в чужбина, на Запад — заедно с няколко специалисти от комбината бяхме от малкото такива късметлии. Но по време на тези специализации ни и надзираваха, не ни пускаха много-много да разглеждаме как живеят „капиталистическите братя“. Ние, разбира се, успявахме да се измъкнем — помня например, как веднъж се промъкнахме тайно да разгледаме Пратера, във Виена. Ти била ли си там?

— Не. Но може би ще ида някой ден, защо пък не.

— Аз от там си пазя един ключодържател. Дребна и евтина глупост, но ми е спомен.

— Аз си събирам магнитчета от местата, до които пътувам. И те са евтини, но аз си ги харесвам.

— Аз никога не съм бил мераклия да имам скъпи неща. Апартаментът, в който живеехме с моята съпруга, беше малък и съвсем обикновен, но в него ни беше добре. С нея имахме сходни мечти, обичахме да пътуваме и покрай моята работа успях понекога да взема и нея. На Запад изглеждахме като невзрачни бедняци, но това не ни интересуваше. Ние знаехме кои сме, знаехме си стойността като специалисти, въпреки условията, при които работехме. Погледите на чужденците, често пълни с презрение или съжаление, не ни притесняваха, понеже ги приемахме за хора, които са сгущени в подобри обстоятелства и смятат за свое право да ни гледат така.

— В много страни ли си бил?

— Не много. Но пътувахме почти всяка година. Спомням си, че когато падна комунистическият режим, имахме надежди, че ще идем и на още много места. Представяхме си и други неща... — той въздъхна, докато изхвърляше остатъците от картофите, които току-що беше обелил. — Никой от нас не предполагаше, че ще стигнем дотук... — той бутна с ръка един каталог от супермаркет, който седеше на масата близо до Таня — ... до тези цветни странички, със звезди и изписани в тях цифри.

Тя се загледа в усмихнатите лица на първата страница, които сочеха надписи „Промоция“ и „Пазарувайте разумно“.

— Знаеш ли, мило момиче, понякога аз се чувствам виновен. Мисля, че и аз, както всеки друг от моето поколение, носим голяма вина за наивността си, вина за лакомията си, вина за егоизма си, вина за... всеки своята си вина. — Той изсипа нова порция ситно нарязан лук в тенджерата. — Искахме и очаквахме промяна, но не се надскочихме, не видяхме нещата в тяхната цялост, гледахме само своето малко парченце от пъзела и се опитвахме единствено него да подредим. Е, по този начин целият пъзел пропадна.

— За нас все пак е различно, Йосиф. При нас наистина се усеща колко голяма е промяната — ние сме свободни и правим каквото искаме.

— Така е и аз съм щастлив, като гледам теб и останалите млади и кадърни деца тук, в този офис.

— Все пак не ми каза как стана готвач тук.

— Получи се случайно. Понеже жена ми почина, а само на пенсията си няма как да карам, се записах в една програма за подпомагане на работоспособни пенсионери. И понеже винаги съм можел да готвя, ми го вписаха в биографията. Скоро след това ми се обадиха, че са се координирали с „Човешки ресурси“ в тази фирма и имат работа за мен.

— И от инженер стана готвач? — Таня вдигна вежди.

— Е-е-е, то и инженерните умения ги имаше в биографията ми, но ето че готвач се търсеше повече — отвърна весело Йосиф и продължи: — Аз съм доволен, Таня. Може и да не ти се вярва, но сега работя със същата страст, с която навремето правех открития в Кремиковци. На теб ти изглежда, че аз просто забърквам някакви манджи, но на мен това ми харесва.

— Не ти ли става тъжно?

— Понякога. Но когато човек е любопитен, тъгата не се задържа задълго в него. А пък на мен ми е любопитно... за хората, например. Синът ми живее в Бояна и когато отивам да го виждам, понякога обичам да се разхождам по улиците там, ей така, както ме виждаш сега, със старите си дрехи.

Интересно ми става, когато забележа, как някои хора ме поглеждат със съжаление или презрение. Чувствам се както навремето,

когато пътувах зад граница. Само че сега съм в чужбина в собствената си страна. Гледат ме и в очите им виждам думите „Ние сме от тези горе, а ти си от тези долу“. А забравят, че всъщност сме на едно и също място и тяхното „горе“ е едно измислено горе! — той вдигна капака на една от тенджерите и от нея излезе гъсто кълбо пара. — Искам да кажа, що за „горе“ е това, при което си се скрил като куче зад дебелия си зид, къпеш се в разкош, а отвъд зида... Както и да е.

Йосиф млъкна и в стаята стана съвсем тихо.

— Не обръщай внимание на такива комплексари, Йосиф — въздъхна Таня.

Старецът повдигна вежди и на лицето му отново се появи усмивка.

— Комплексари, доста весела дума. Не се тревожи, не им обръщам особено внимание. Нали ти казах, аз просто си наблюдавам. Май това се е превърнало в смисъл на моя живот — откривам какво се случва, анализирам го в съзнанието си и отново и отново откривам причини да не се гръмна. — Йосиф и Таня се засмяха едновременно. — Да, да — продължи той. — Купувам си скъпите стоки, когато са в промоция, вървя и ми хвърлят презрителни погледи, гледам и слушам уникални идиоти навсякъде, и пак намирам смисъл да продължа да живея. — Той се надигна и размаха ръка във въздуха. — И в крайна сметка стигнах до извода: Любопитството ще спаси света! — приличаше на диригент на финала на някой концерт.

Вратата на кухнята се отвори и влезе една от чистачките.

— Люси! — Йосиф весело поздрави жената. — Добро утро.

— Добро утро — отвърна тя, усмихна се на Таня и извади голям найлонов чувал.

— Леле, станало е осем часа! — възкликна Таня и бързо стана. — Благодаря ти за приятната компания.

— Моля. И на мен ми беше много приятно. Лека работа — отвърна Йосиф, обърна се и отново се върна към готвенето.

* * *

Таня вървеше усмихната по стълбите към своя етаж.

Горе вече цареше характерното оживление. Малко преди да влезе в своята стая, по коридора мина Байлов, който ѝ кимна за поздрав.

Той бързаше. Имаше няколко срещи, предвидени за деня, и искаше да прегледа още веднъж записките си за всяка от тях.

Нервно отпиваше от кафето си, когато телефонът на бюрото му позвъни.

— Да — каза ядосано в слушалката.

— Добър ден, търся Александър Байлов.

— Аз съм, кажете.

— Обаждам се от ЦРУ, този разговор не може да бъде проследен. Следим работата ви, впечатляваща е. Смятаме, че може да ви използваме по важни държавни дела. След малко ще влезем при вас и ще имате избор дали да се включите, или да спрете да съществувате.

— Що за абсурд? — изкрещя Байлов и понечи да затвори, когато отсреща се чу смях.

— Също така идваме, за да съберем отдавна забравен дълг от една консерва риба и една бира заради изгубен бас отпреди десет години...

— Лео? — Байлов не можеше да сдържи изненадата си. — Ти ли си? — Отсреща отново се чу смях.

— Първо платете дълга, господин главен изпълнителен директор, защото в онзи бас вие твърдахте, че десет години няма да ви стигнат да станете шеф, но ето че загубихте...

— Не мога да повярвам, Лео!

— Алекс...

— Къде си?

— Точно в момента съм пред лъскавата ти сграда и оглеждам красавиците, които влизат и излизат. От някоя агенция ли си ги избирал, стари перверзничко!

— Веднага се качвай, Лео! Ще кажа на двете красавици, които ще срещнеш на рецепцията, че си по-специален и те ще ти се усмихнат по-така. Хайде идвай, гений такъв!

Байлов затвори телефона, скочи от стола и започна да върви напред-назад из кабинета си.

Лео... Не беше виждал Лео от 1999 година... не, от 2000... Тогава заедно защитиха магистратури в университета и си казаха, че ще успеят, че „ще ебат майката на света, но ще станат царе“ —

преносно, разбира се, — но във всеки случай ще намерят начин как никога повече да не ядат консерви. Лео започна като стажант в американския одиторски гигант „Ронсън&Смит“. Виждаха се веднъж седмично — за по бира. След няколко месеца го изпратиха на специализация в Щатите. Пишеха си все по-рядко, докато след няколко месеца съвсем спряха. Байлов вече беше поел по своя път в МаркетПауър, а и при часовата разлика никой от двамата не се и замисляше да се разсейва със странични занимания. След по-малко от година напълно изгубиха връзка.

Преди две-три години Байлов беше прочел в медиите, че Лео е оглавил Ронсън&Смит за България и цяла Югоизточна Европа. Възнамеряваше да му се обади, но си каза, че първо ще успее да се издигне до най-висшия възможен пост в МаркетПауър и тогава ще му звънне.

Сега, докато чакаше Лео да дойде, Байлов си спомни онзи бас — беше вечерта преди завършването им в университета. Двамата бяха в бар „Дегенерати“, любимата дупка на всички студенти в града. Говореха си за плановете, за успеха, за последните консерви, които щяха да изядат същата вечер.

И както се смееха, Байлов сподели, че го е страх от „истинския живот“. Лео му отвърна, че страхът е като тоновете мазнина, които плуват около рибата в консервите — иска ли да му е вкусно трябва да разкара мазнината. Затова, щом се стреми да успее и да му се услади животът, е необходимо да разкара страха. Каза му, че му дава десет години да стане „цар“. Байлов отвърна, че няма да смогне за десет.

Хванаха се на бас за една консерва риба и една бутилка бира.

Беше станал главен изпълнителен директор преди малко повече от година. Да... — Байлов бързо сметна на ум — близо девет години след онзи бас. Усмихна се — беше загубил. Първата загуба, на която се радваше.

Лео нахлу в офиса с поглед, все още втренчен в секретарката, която му отвори вратата.

— Чове-е-ек! Тази от някое списание ли я взехте? Ами другите две долу? Предполагам работят „балерини“, нали?

— Лео!

Двамата се прегърнаха.

— Десет години!

— Да, и аз така ги сметнах!

— Сядай, сега ще викна едната балерина да донесе по нещо за пиене... Чакай, защо ги наричаш балерини?

— Е, така казваше една готина мацка, която познавах преди време — като я питах какво работи във фирмата и тя казваше „Еми, балерина“. Е, как балерина, питам, а тя ми отговаря „Еми, седя си тихо и кротко през деня на компютъра, редя си пасианси, и когато нещата в бизнеса стават тежки, шефовете ме викат, аз им танцувам като балерина и те се радват и се успокояват...“ Та, затова... Гледам доста балерини сте наели, само не ми казвай, че и вършат нещо...

— Вършат, вършат. Времената се менят, вече и на балерините им се налага да работят, за да оцеляват. Това е то, капитализъм. Казано по-меко, стандартите се вдигат... Балерина без други умения вече е за никъде. Сега хитът са балерини с финанси, балерини с езици... Но защо говорим за това?!

След близо половин час оживен разговор Лео излезе от кабинета на Байлов. Уговориха се след работа да вечерят заедно, за да се видят на спокойствие.

— И продължавайте да танцувате все така усърдно — подхвърли Лео на рецепцията, докато излизаше от сградата. Двете момичета се спогледаха в недоумение.

* * *

— Заповядайте, господа. — Сервитьорът придружи Байлов и Лео до уютна маса в красив италиански ресторант в центъра на София. Той закачи палтата им, остави менюта пред тях и им сипа вода в изящни чаши.

— Е, Алекс... Дали преди десет години сме си представяли, че ще припарим до такова място?

Байлов въздъхна.

— Лео... И на мен понякога ми е трудно да повярвам... Ами ти! Щом прочетох за теб в пресата, подскочих! Така се зарадвах, бях сигурен, че ще успееш. Но някак вече бяхме изгубили връзка...

— Да, тъкмо това ми дойде на ум и на мен. Не ти ли се струва, че стана някак неусетно?

— Да, както казват — животът ни погълна. А и бяхме далече, доста далече един от друг — цял океан разстояние. Разкажи ми повече, искам да знам за фирмата, как избрах точно теб!

Лео разказваше разпалено, гордостта в черните му очи проблясваше всеки път, щом споменеше поредното стъпалце, което беше изкачил.

— И имаш халка! — засмяно възкликна Байлов.

— Ти също! — Лео отпи от вече преполовената чаша вино и продължи. — Ами да, ожених се. Казва се Калина. Ето — той извади голямо кожено портмоне, прегъна две отделения с кредитни карти и извади малка снимка. — Това е тя.

Байлов загледа големите, извити като на сърна, очи на снимката. Решителен нос и нежна уста, светлокафява коса. Погледна втренчения поглед на Лео, пълен с надежда за одобрение. Усмихна се на своя приятел.

— Справил си се добре, Лео! — Двамата се засмяха. — И аз... бих ти показал снимка на моята Ана, но нямам в мен.

— А това е Ангел — Лео подаде още една снимка. Байлов въздъхна и я взе с неохота. — На година и три месеца е.

— Прекрасен е. И ние се надяваме... скоро... Ето, вземи. — Байлов върна двете снимки на усмихнатия Лео, който сякаш се беше унесъл в някакъв свой свят. — А с какво се занимава Калина?

— Ами, нека не говорим за това... — отговори припряно Лео.

— Защо? Хайде, нали не мислиш, че наистина признавам само хората, които са се изкачили високо по кариерийната стълбица? Казвай!

— Ами... в момента с нищо. Тя беше анализатор в банка „Сигурност“. Беше много добра, повишиха я. Но след като се появи Ангел, тя му се посвети изцяло. Така искахме и двамата. Връщането в банката обаче не се оказа толкова лесно, както си мислехме. Покрай кризата ръководството се смени, а новото не поиска да ѝ гласува същото доверие. Независимо че оценяват предишните ѝ успехи, пак не пожелаха да ѝ възложат същата работа. И то защото е с малко дете. По тази причина смятат, че тя не би могла да се посвети на задълженията си така, както преди.

И сега тя е в процес на преход, ако мога да се изразя така. Естествено, не иска да дойде в Ронсън§Смит, който иска мъжът ти да ти

е шеф? — Лео се засмя неочаквано високо.

— Не може ли...

— Не, Алекс, моля те. Познавам те, знам какво си мислиш и отговорът е „Не“. Не искам да ми помагаш, освен това и Калина не би се почувствала добре, ако...

— Чакай! Кой ти говори за помощ? Моята фирма има нужда от хора с профил като нейния, с познания, с контакти. Търсим специалисти, които да се занимават с анализи и прогнози за пазара, да правят интервюта и да прогнозират бъдещите действия на фирмите. Знаеш, че това е деликатно звено, и там, повече отвсякъде, са необходими хора с опит, на които наистина може да се разчита. Разбирам, че тя може би е малко изостанала от развитието на сектора, заради прекъсването покрай детето, но ще ѝ бъде дадено време да навлезе в работата.

— Не знам, Алекс...

— Не го приемай като услуга, приеми го като щастлива случайност. Не се съмняваш, че би се справила, нали?

— Не, Калина е талантива, доказала го е! Ще се справи страхотно! А и има мрежа от контакти. Не е в това работата...

— Стига толкова! Дай ѝ моля те този имейл. — Байлов му подаде визитната си картичка. — Нека поне да опита.

* * *

След вечеря двамата излязоха от ресторанта и тръгнаха по булевард „Витоша“.

— Страната все пак е напреднала толкова много! — възкликна Лео. — Вървя из центъра на София и вече виждам хора, облечени в Бос, Армани, Гучи. Главната улица е красива, има ресторанти с всякакви кухни. Истинска европейска страна.

— Ох, Лео, ти се напи. Стига глупости! Знаеш ли, че средната заплата тук на месец няма и 400 евро? А минималната няма 200 евро.

— Е да, но всичко е така евтино, нека не забравяме контекста на нещата.

— А знаеш ли, че същата тази страна е в челните места за най-голям брой скъпи луксозни коли на глава от населението в Европа? И

за да сложим нещата в контекст — знаеш ли също, че оглавява и класациите за най-корумпирана държава в Евросъюза? Но хайде, нека се разходим по красивата главна улица — изсумтя Байлов — да погледаме прекрасните преуспели, заможни млади хора, облечени в Бос, Армани и Гучи. Нека самите ние се присъединим към тях, нека и нас да погледат и да обсъдят колко хубаво сме облечени и как страната ни върви напред.

— Винаги си обичал да драматизираш. Звучиш все едно сме в Африка! Не сме в Африка, освен това ти е известно, че сътресенията са част от всеки преход. Няма как всичко да се промени за дни или години, дори за десетилетия. Огледай се, виж, че и тук вече има места, които са заприличали на Лондон. Страната върви в правилната посока.

— Именно посоката ме притеснява. Не само тук, а изобщо посоката, в която се движи светът. Това ли е пътят... Едни страни постоянно се стремят да настигнат по-заможните си братя... И за какво? Със сигурност не е само в името на някакъв идеал за по-добър живот. Не. Този идеал вече го няма. Сега има само сравнение и броене на богатата на другия. Все по-често започвам да мисля, че може би ние всички бъркаме, като все по-настървено трупаме вещи, броим кой има повече...

— Не знам как можеш да говориш така, след толкова много вино, Алекс! Честно... — Лео унесено вървеше до Байлов, но явно очакваше с интерес той да продължи.

— Не го чувствам вече специално, разбираш ли? — поде отново Байлов. — Това ядене, този страхотен италиански ресторант. Преди години бих запомнил такава вечер, в такава обстановка. Сега ще я забравя след 15 минути. Започвам да мисля, че всичко опира до постоянно задоволяване на някакви нужди още преди те да са станали наистина необходимост. Пълно е с храна. Пълно е с курви. Повръща ми се от всичко. Този свят не ме оставя да огладнея.

Той забави крачка, Лео му посочи една свободна пейка и двамата се запътиха към нея.

— Трябва да се изолирам някъде, за да мога да огладнея на спокойствие, мамка му — продължи Байлов. — Трябва да изключа всичките си електронни устройства, за да мога наистина да пожелаая жена си, защото отвсякъде ме заливат разгопени курви и съм започнал да приемам жена си като обикновена... като недостатъчно... хубава...

— Той спря и седна на пейката. — Мамка му... желая я, но някак, докато съм с нея, си представям онези от билбордовете... и то не една, а всичките.

Лео се изхили и се оригна шумно.

— Ако мислиш, че си единственият, който иска да изчука всички курви наоколо — грешиш! Просто в един момент започваш да си даваш сметка кое е наистина важно и кое не.

— Просто забелязвам, че съм свикнал да задоволявам нуждите, които са ми продиктувани отнякъде, а не онези, които преди имах и чувствах.

— Щом още мислиш така, значи си ок, спокойно.

— Може би си прав.

— Естествено, че съм прав. Винаги съм бил по-умен от теб!

— Искат ти се.

— Просто е факт!

Смехът им се смеси с шума от булеварда. Покрай тях минаваха хора, по двойки или в по-големи групи. Повечето бяха усмихнати.

Никой от двамата не забеляза, че под пейката, на която седяха, спеше бездомно куче.

* * *

Април 2011, София

Свитъкът марихуана беше към края си, пламъкът тлееше в тъмнината.

— Дръж, за последна дръпка, Ник.

Ник стисна малкия къс хартия, допря го до устните си и вдиша. Краят светна в ярко оранжево и почти веднага угасна.

— Тридесет и три... — Ник хвърли останалото между пръстите му парче в огъня.

— Остаряваш! — засмя се неговият приятел Радо и удари бутилката си бира в тази на Ник. Тръсъкът на стъклото отекна на планинската поляна.

— Остарявам... — повтори Ник, прокара ръка през късите си черни къдрици и се усмихна. — Хей, до 33 го докарах, Радо, до 33! С тези мотори и катерене по скали не мислех, че ще стигнем дотук.

Мислех, че ще се разтичаме из безкрайните ловни полета доста порано.

— Безкрайните ловни полета... — Радо се разтресе от смях. — Този джойнт те направи поет.

Ник също се разсмя. Изправи се, изтупа боровите иглички от панталона си и се залюля по поляната с поглед, втренчен в небето. Останалите три момчета, с които празнуваше рождения си ден, останаха близо до огъня.

— Време! Ей, време, чуваш ли ме? — Ник тичаше през високата трева и усмихнато размахваше ръка към звездите. — Чуваш ли ме, време?

— Връщай се, поете, ще си разговаряш с времето утре — извика ухилено Радо...

В 6:30ч. сутринта огънят беше отдавна угаснал. По тревите на поляната имаше капчици вода, а близкият планински връх не се виждаше, скрит от голям черен облак.

— Хайде, дъртако, ставай. — Радо подритна с ботуша си завитите във вълнено одеяло колене на Ник. — Опаковал съм почти всичко, ставай! Таня те чака, все пак си обещал и на нея да празнувате, при това малко по-културно отколкото с нас, ха-ха.

Пред погледа на Ник размазано се появиха контурите на треви, а близо зад тях — на моторите, с които бяха дошли предната вечер.

— А и няма да е зле да отпочинеш малко, че утре всички сме на работа.

Офисът. Ник се почувства спокоен, когато се сети, че на следващия ден ще продължи да работи от там, докъдето беше стигнал в петък. Харесваше работата си. А и благодарение на нея можеше да си позволи много пътешествия и приключения.

Обичаше да ходи на палатка сред природата. Но след три-четири дни по поляните или в планината, в него се събуждаше някаква неясна тревога, че безцелно разпилява времето си и започва да се изгубва. Не успяваше да си отговори защо се чувства така, затова инстинктивно се връщаше към единственото, в което не се губеше никога и в което беше убеден, че е добър — програмирането. В него намираще успокоение. А когато започнеш да сънува софтуерен код, отново отиваше сред поляните или в планината.

— Трябваше да събудя всички по-рано, гледай какви сте баби. Хайде, размърдайте се! Обещах на Таня да върна Ник невредим в София до обяд. — Радо закопча куфара на мотора и отпи глътка вода.

Ник обичаше тези кратки мотоприключения с момчетата в планината. Всеки от тях имаше своя собствена причина за нуждата от пътешествия на две колела, но и четиримата предпочитаха да споделят и препятствията, и веселбата с останалите.

За Ник пътуванията бяха възможност да остави всичко друго, освен първичните неща, нужни за съществуването. Вода. Храна. Одеядло и топли обувки.

— Каски — закопчани. Потегляй! — каза Радо и запали мотора си.

На пътя, върху мотора, нямаше пози, нямаше любезности, нямаше думи. Часовете върху асфалта с бучене в ушите бяха начинът на Ник да се зарови в самота. Обичаше да се движи последен в колоната от четири мотора и от време на време да отбива от пътя, за да поседи за няколко минути край някоя гора и просто да се визира в клоните на дърветата.

„Съзнанието ми не може да бъде по-празно и по-самотно — беше казал веднъж. — И това е за мен най-голямата лекота.“

* * *

Пристигна към обяд и завари Таня излегната на дивана в хола му, завита с тънко оранжево одеядло.

— Най-сетне — каза тя и вдигна одеядлото.

— Уау — отвърна Ник, докато събличаше якето си. Хвърли го на пода и се мушна под завивката. — Това е точно изненадата, на която се надявах — каза, докато я целуваше.

По-късно тя приготви вечеря и подреди празнично масата. Навън вече беше топло и в стаята влизаше свеж пролетен въздух.

— А ти успя ли да си починеш малко днес? — попита Ник, докато сядаха. Тя не отговори, държеше вилицата в ръка и се визираше в чинията пред себе си.

— Таня?

— Да?

— Какво става?

— Нищо, просто се замислих какво ме чака от утре, пак понеделник, и...

— Ей... нали се разбрахме, че няма да се стресираш толкова.

— Да, извинявай.

— Хайде, да опитаме какъв бълвоч си приготвила. — Той се разсмя и лапна голяма хапка. — Мммм!

— Стига си се правил на интересен — каза намусено Таня.

— Ммммммммм! — продължи още по-силно той.

И този път Таня не отвърна на шегата, не се усмихна, а продължи да се взира в чинията си.

— Таня, наистина е супер, вече без бързик. Така че — нападай смело.

Тя забодее една хапка с вилицата, лапна я без желание и дълго я дъвка, преди да глътне.

Докато изяде пет хапки, Ник беше преполовил храната в чинията си.

— Ще пусна телевизора. — Тя се надигна от масата и без да обръща внимание на учудения поглед на Ник, натисна копчето на дистанционното управление. — Да се информираме какво става... Ей сега ще дойда. — Таня тръгна към тоалетната.

Ник свъси вежди. Погледна чинията на Таня, която беше почти пълна, после остатъците от своето ядене и накрая спря погледа си върху екрана на телевизора. Не обръщаше внимание на образите и думите, а се мъчеше да се сети кога за последно двамата бяха яли нещо и тя не беше изтичала веднага след това в тоалетната. Няколко минути по-късно Таня излезе усмихната и седна на масата. Ръцете ѝ бяха под покривката.

— Няма ли да ядеш?

— Нещо май не ми е добре, може би от прекалено много вълнения днес — отвърна тя с престолено весел глас.

Ник стана, отиде при нея и понечи да я хване за ръцете.

Тя се дръпна, но той видя, че едната ѝ ръка беше червена и по нея имаше отпечатък от зъби малко над безименния пръст и по палеца.

— Таня. — Той я погледна разтревожено. — Какво става?

— Нищо, какво да става — тя рязко се изправи, отиде до мивката, пусна чешмата и започна ожесточено да търка някакво малко

тиганче.

— По дяволите... — Той отиде до нея и я погали по косата. — Каж ми какво става... аз съм чел за тези неща... Не знам дали да си мисля, че е каквото съм чел... Ти... ядеш ли нормално, искам да кажа, ядеш ли, както примерно аз ям...

— Всичко е наред, Ник, не знам защо си се разтревожил така, но няма за какво.

Той се ядоса, спря чешмата и хвана Таня за раменете.

— Щом повръщаш храната, която ядеш, Таня, значи нещо не е наред! Нещо много не е наред — той дишаше на пресекулки, но се опитваше да запази спокойствие. — Искам да знам защо? Каж ми какво става.

Очите на Таня се напълниха със сълзи, тя избягваше настойчивия поглед на Ник.

— Просто... понякога се чувствам като хипопотам. — Тя се разсмя нервно. — Искам... да съм красива.

— Таня, ти си красива. Може да не съм най-големият джентълмен, даже изобщо да не съм такъв, и знам, че не обръщам никакво внимание на това с коя рокля си се облякла, но винаги съм ти показвал, че си красива. Ако не съм го повтарял често, ще започна да го правя, но това, което вършиш...

— Не става дума за теб, Ник, нищо от това не се отнася за теб!

— А за кого, тогава?

— Няма значение.

— Напротив, има! Кой искаш да те приема за красива?

— Ох, това пък е още по-грешно! Нищо подобно няма, не е никой конкретен човек!

— Така ли? Значи някаква неконкретна група хора? И коя е тази група? Нека позная, всички хора, които работят в офиса. Нали?

Таня не отговори, а Ник продължи вбесен.

— Отново работата, винаги работата! Тя е станала някаква фиксация за теб Таня, всичко се върти около нея — колко ще постигнеш, как ще се държиш, сега и колко ядеш! Ти не забелязваш ли какво става с теб?

— Спри, моля те. Не разбираш ли какъв шанс е за мен да съм в тази фирма, да постигам това, към което се стремя!

— Напротив, разбирам.

— Не! Ти никога не си бил амбициозен.

— Така е, но това не означава, че не те разбирам. Виж, аз искам да имаш успехи и се радвам на всеки от тях. Но не искам да се разрушаваш в името на успеха. Не знам какво се опитваш да скриеш от мен, но знам, че то не е част от теб. Разбираш ли?!

Той я прегърна и малко след това двамата отидоха в спалнята.

През нощта неспокойният сън на Таня често събуждаше Ник. Той я прегръщаше, тя се успокояваше и отново заспиваше. По едно време се събуди, трепереща, със сълзи по бузите.

— Чакай, спокойно...

— Все същият кошмар. Но този път, сега, беше дори по-лошо — изплака Таня.

— Кой кошмар?

— За ръката.

— Каква ръка?

Тя седна в леглото, гушна възглавницата пред гърдите си и пое дълбоко въздух.

— Един сън, в морето, там е ръката...

— Говориш малко несвързано, Таня, забрави го, било е само сън.

Таня остана седнала в леглото, вперила поглед в мрака.

— Понякога сънувам, че плувам към един остров. Обаче, въпреки че плувам, не се доближавам до него, даже изобщо не помръдвам.

— И на мен ми се е случвало да сънувам подобни неща, а на сутринта...

— Да, но в моя сън... докато аз се мъча да гребя по-силно, се обръщам и виждам една много голяма ръка, която се подава от водата и приближава. Тя е по-голяма от мен и прилича на лодка. Мисля си, че тази лодка ще ми помогне да стигна до острова, затова спирам да плувам и я чакам да ме настигне. Тя идва, надига се и се стоварва върху главата ми. Натиска ме силно, много силно във водата.

След секунди ме пуска, аз изплувам над водата и си поемам въздух. Но след малко тя идва отново и се стоварва върху мен. Аз се боря да не потъна, но без резултат — тя пак ме натиква под водата. И аз отново, с всички сили се стремя да стигна до повърхността. Вдишвам, тя още веднъж връхлита върху мен. И пак. И пак...

Ник я придърпа към себе си и каза с усмивка:

— Моята параноичка.

— Дотук може и да ти звучи смешно, но става по-зле! Защото в един момент от съня си вече спирам да изпитвам ужас от ръката, просто спокойно я чакам да дойде отново. И при поредното потапяне отварям очи под водата. Отначало всичко е мътно, очите ме заболяват, но аз се вирам и после виждам песъчинките. Те са милиони — движат се, искрят, проблясват около мен в мътната вода.

Ръката отново ме пуска, аз вдишвам въздух и се оглеждам, с надежда тя да се завърне. Вече не ми се иска да бягам. И когато ме настига и потапя за пореден път, аз вече с радост разглеждам блестящите песъчинки под водата. Дори погалвам ръката, но усещам, че е ледена и повече не я докосвам.

— Звучи като някакъв сценарий за филм на ужасите — смееше се Ник, докато галеше Таня по раменете.

— Да го сънуваш, е по-гадно, понеже си мислиш, че наистина се случва. В един момент аз свиквам с тази ръка, която винаги се връща, и всичко става някак роботизирано — ръката ме натиска, потапя ме, гледам песъчинките, изплувам, вдишвам, отново ме потапя, изплувам, вдишвам... И изведнъж я няма! Ръката е изчезнала, аз се оглеждам трескаво, но не я виждам никъде.

— Сама потапям глава, но веднага изскачам на повърхността, защото не успявам да се задържа дълбоко, както, когато тя ме натиска. Хем ме е страх, хем ми липсва. Плувам напосоки и я търся, но ръката не се появява.

— Тогава се сецам за острова. Оглеждам се, но и него го няма. Около мен има само мътна вода. Плувам в различни посоки с надеждата, че ще открия ръката или острова. Накрая, от трескавото си въртене сама образувам водовъртеж, той започва да ме влече, боря се, но силите не ми стигат, отпускам тялото си, затварям очи и водовъртежът ме поглъща.

Ник прегърна Таня.

— Знаеш ли... да отидем някъде. Да си вземем няколко дни отпуска и да отидем някъде, само двамата, ти и аз, с мотора. Помниш ли колко обичаше да ходим на някакви затънтени места с мотора, с по един чифт панталони и по две тениски. Нали каза, че тъкмо сте приключили някакъв проект, сега е точният момент да идем.

— Да. Другата седмица ще си пусна отпуска.

Таня спа непробудно до сутринта.

* * *

Тоалетната хартия беше по-мека от ризата на гърба му. Това беше първата мисъл на Ник, когато пушна водата в тоалетната в офиса в понеделник сутрин.

Разнесе се миризма на бор. „Защо винаги на бор“ — Ник се усмихна, като си спомни, как му мирише на борови иглички, когато спи на поляната в планината. Ароматизаторът за тоалетна беше изстискал по някакъв начин почти същата миризма от някакво шише. Но след три-четири вдишвания на Ник започна да му се повдига. Изми ръце, сапунът пък миришеше на някакви сладникави цветя. Той побърза да се върне на бюрото си.

— Честит рожден ден на патерица, Ник. — Едра и кръгла глава се подаде иззад съседния компютър. — Отпразнува ли добре, отиде ли най-сетне като бял човек в някой як клуб? Ама гледам, свеж си, явно не си успял да пийнеш, както си трябва... Пак някъде с тия бръмчалки ли си запрашил?

— Добре беше снощи, мерси. — Ник отвори служебната си поща.

— Донесъл ли си нещо и за нас, простосмъртните, дето не яздим бръмчалки и не бърхаме по камънаци, за да стигнем до още камънаци, но на по-високо място? — Едрото лице се разтrese в доволен смях.

— Естествено. Момчета, има разни вкусоности в кухнята, и пиене нося, така че днес, като приключим, може да поостанем.

— Много ясно, оставаме — включи се момче от съседното бюро.

— Чудя се кога най-сетне отнякъде ще излязат малко компроматчета за теб, Ник... — продължи едрото лице. — Все си някакъв тих, ама покрай тия забетки с мотора не може да нямаш никакви издънчици. Най-нормалнички, обикновенички, както си трябва... — Той присви очи. — Ти затова ли, хитрецо, нямаш фейсбук? — По устните му се разля ехидна усмивка. — Понеже ще се издадеш, нали?

— Че аз имам фейсбук — отвърна усмихнато Ник — просто нямам приятели там.

— Понеже никого не си добавил! И на никоя покана за приятелство не си отговорил.

— Да.

— За какво ти е тогава да имаш акаунт?!

— От време на време има неща, които се показват само в социалните мрежи и аз искам да мога да ги виждам.

— Не-е-е-е, ти просто искаш да се правиш на много по-различен от нас.

— Е, и това също. — Ник прехапа долната си устна и сложи огромните си слушалки на главата.

— Маниак — просъска едрото лице.

В този момент Черния влезе усмихнат в стаята.

— Момчета, добро утро. Ник, честит рожден ден на патерица! Нещата, които си оставил в кухнята, са идеална закуска, мерси! Ще можеш ли да ме заместваш за час-два, трябва да изляза за малко тази сутрин?

— Естествено.

— Днес племенникът ми има рожден ден, ще ходим да вземем куче и ще ми отнеме малко време.

— Куче? — попита весело Ник.

— Да, куче. Това иска за рождения ден хлапето, какво да го правим. Ще вземем от един приют, има такива сладури там, които никой не иска, защото нямат сертификат за качество. Хайде, аз тръгвам, Ник, ако нещо спешно се случи и не успееш да се справиш — веднага звънни!

Черния излезе. След половин час паркира пред дома си, където вече го чакаше племенникът му, Дениз.

— Хайде, чичо Филип! Дойде най-сетне! — Малчуганът дърпаше Черния за ризата, докато той ровеше в едно от чекмеджетата в хола си.

— Чакай, мъник! Само защото имаш рожден ден не означава, че можеш да командваш всички за всичко. — Той погали наведената детска глава. — Пошегувах се. Я виж какво има тук? — И му подаде кучешка каишка.

Детето извика от радост и заподскача около Черния.

— Сега вече си наистина готов!

Двамата излязоха от старата кооперация и тръгнаха по пътечка, която минаваше през засъхналата от слънцето кал.

Качиха се в колата и потеглиха към приюта за кучета.

И пътечката пред него беше кална — от близките маркучи течеше вода, която не ѝ позволяваше да засъхне.

Едва прегазиха през нея и вратата се отвори още преди да са позвънили. Отвътре излезе чистач, който влачеше два чувала боклук. Той ги поздрави учтиво и се усмихна.

— Влизайте! Сигурно сте дошли да изведете на разходка няколко мъничета. Така ще ви се зарадват. Днес е работен ден и никой не идва, та повечето не са извеждани от клетките.

Черния и момчето само се усмихнаха заговорнически и влязоха в сградата. Завиха по дългия коридор и закрачиха между клетките. Някои от кучетата лаеха и въртяха опашки, други оставаха свити в ъглите.

В дъното имаше две клетки с малки кученца. Дениз изтича бързо към тях и сложи ръка на мрежата. Четири муцуни се бутяха, за да го близнат.

— Ето го, това е моето! — Дениз сочеше малко куче с клепнали уши. Приличаше на немска овчарка, но си личеше, че беше смес от още няколко различни породи. — Ела да го видиш, чичо Филип! Сигурен съм, че е моето, ще се казва Алек! Хайде, ела.

Черния се доближи към изправеното на два крака кученце. То беше опряло муцуна в мрежата, гледаше Дениз и въртеше опашка.

— Страхотен е! Хайде, ела сега да кажем, че го искаме. — Черния докосна мрежата, а малкият мелез Алек подаде нос. — Чува ли, мъник, отиваме да те поискаме, ако и ти ни искаш, разбира се. Искаш ни, нали?

Черния хвана Дениз за ръка и двамата застанаха пред врата, на която пишеше Офис.

Почукаха, отвътре се чу „Влез“.

Жена на около 45 години, с очила, стоеше зад бюро с документи и играчки за кучета по него. Тя погледна Черния и Дениз и присви очи. След миг се изправи — „Добър ден“ — каза сухо.

— Здравейте. Идваме с надеждата да минем нужните процедури, за да вземем един малък сладур у дома.

Жената помълча няколко секунди, отмести поглед от Черния към Дениз, обърна се и отново седна зад бюрото. Извади някакъв лист и го сложи пред себе си.

— Ето, попълвате този документ...

Черния също седна и посочи на Дениз другия стол — учтиво беше изчакал жената да ги покани да се настанят, но не можеше да попълва прав документа, който тя му подаде. Не му предложиха химикалка, затова бръкна в джоба на палтото си и извади своята. Дениз седеше нетърпеливо до него и го гледаше как пише. През цялото време, докато попълваше документа, жената не продума. Тя седеше с лице към компютърния екран и от време на време поглеждаше ту Черния, ту Дениз.

— Ето, заповядайте. — Черния ѝ подаде листа.

— Ами, благодаря, ще ви имаме предвид.

— Но... — Черния се засмя нервно. — Как така?

— Ами ще ви имаме предвид за осиновяване и ще разгледаме документите ви.

— Но вие... Вижте, аз говорих с вас по телефона преди няколко дни. Казахте ми, че можем да вземем куче, като просто дойдем, попълним документи и изберем. Казахте, че може да стане веднага и на място.

— А-а, нещо не сме се разбрали.

Дениз дръпна Черния за ризата:

— Няма ли да вземем Алек, чичо Филип?

— Вижте... — Черния се усмихна на жената, която беше сбърчила вежди, стиснала устни и следеше с поглед Дениз. — Госпожо, моля ви, нека да потърсим някакъв по-бърз начин... Момченцето има рожден ден и много се надявах да го зарадвам още днес. Той си мечтае за куче от толкова отдавна...

— Нима... — Жената се изсмя подигравателно.

— Какво искате да кажете? — Тя не отговори, а вместо това прибра попълнените документи в най-горното чекмедже на бюрото си. — И защо стигаме до тази ситуация? Само от вас ли зависи процесът на осиновяване, вие ли...

— Аз съм директор на този приют, назначена съм от ресорното министерство! Така че, ако обичате, се отнасяйте с нужното уважение! — Жената впери враждебно очи в Черния.

— Разбира се, че уважавам вас, министерството, и най-вече приюта. — Беше му неловко, търсеше думите, като внимаваше да не обиди жената. — Просто се опитвам да си обясня какво точно се изпълнява при осиновяването на кученце... Има ли написано някакво правило, изисквания, които задължително да се спазват?... Нима наистина е нужен такъв дълъг процес... да се разглеждат молби, да се търси...

— Вие няма да ми казвате как да си върша работата, господине — прекъсна го троснато директорката на приюта, като особено натърти на последната дума.

— Аз не ви казвам... нямам ни най-малко такова намерение... — Черния се почувства някак безпомощен. Погледна Дениз, който бършеше очи с ръкава на якето си и продължи. — Моля ви... наистина ви моля, няма ли начин? — Той погали Дениз по главата, а с другата си ръка посочи на жената детето, което плачеше.

— Господине... — въздъхна тя и продължи със съвсем тих глас — предполагам, че искате да направите нещо мило за това дете. Но от нас... от мен, зависи да се убедим, че тези кучета отиват в сигурни ръце, на места, където няма след няколко дни да се озоват отново на улицата. Те трябва да идат в среда, в която ще могат да бъдат гледани, както трябва — това означава и хранене, и други грижи. Ще ме извинявате, но се съмнявам, че можете да си позволите подходящите условия за бъдещия живот на тези животни. Ние... аз, трябва да сме убедени, че осиновителите ще предложат такива условия.

— И как успяхте да направите тези заключения, госпожо? — Черния усети как пулсът му се учестява. — Вие дори не прочетохте това, което попълних в документите, които така грижливо прибрахте за бъдещо разглеждане.

— Не е трудно да си направя заключенията.

— Да, предполагам, но аз просто искам да знам как точно ги направихте.

— Това е моя работа.

— Не, вашата работа е да подсигурите хубав живот на тези кучета. А моята работа е да подсигуря такъв живот на моя племенник. Само че в моя случай, освен храна и други грижи, това включва и да го науча да умее да мисли. И, например, да не съди по цвета на кожата колко мизерни или безотговорни могат да са хората, нито колко са

мъдри и благородни само заради титлата, която носят. — Жената изпуктя и вдигна вежди. — И знаете ли — продължи Черния, — макар сега да плаче, ви гарантирам, че ще превърна тази случка в урок за това момче също както ви гарантирам, че кучето, което е харесал, ще бъде негово, макар и малко след рождения му ден.

— О, и ще ме заплашвате, вижте какво...

— Спестете си думите, госпожо. — Той се обърна и задърпа момчето със себе си. — Хайде, Дениз, ела.

— Искам Алек, няма да тръгнем без него, нали?

— Ще вземем Алек, просто няма да е днес, Дениз, съжалявам.

— Но ще го вземем, нали?

— Да — отвърна решително Филип, докато затваряше вратата след тях.

* * *

Същата сутрин и лицето на Байлов излъчваше решителност. Бяха пуснали в действие проекта „Тайни служби“, той току-що беше сключил договор с първите абонати и очакваше Мартин, за да му съобщи радостната новина.

На път към кабинета на Байлов Мартин мина през столовата за кафе. Там тъкмо обядваха момчетата от компютърния отдел. Смееха се на нещо, когато към тях се присъедини и Черния.

— Защо си такъв сдухан, Черен, какво става, не взехте ли куче?

— Не. Защото сме черни — каза той и седна. — Момчета, днес се случи нещо, което за пореден път ме накара да оценя работата си в тази фирма... На много места, като си мангал и край, няма значение кой си, какво правиш, ти си просто... друг. — Той дълбоко си пое дъх. — Добре, че тук нищо не е така, нито фирмата е такава, нито ръководството, нито всички вие.

Мартин отпи глътка от току-що налятото кафе, излезе от столовата и отиде в кабинета на Байлов.

След радостта от добрите новини за проект „Тайни служби“ Мартин помълча, а после каза тихо:

— Не ти ли става понякога тежко, Алекс? Искам да кажа... постигаме успех след успех, но понякога аз се заглеждам в хората тук,

в офиса... И без да искам отново се замислям за плана и за стъпките, които предстоят на МаркетПауър...

Байлов вдигна вежди:

— Марто, разбира се, че ми става тежко...

— Просто колкото и да спазвам дистанция...

— Знам — прекъсна го рязко Байлов — но знаеш много добре, че сега не бива да мислиш за бъдещите ни стъпки и последиците от тях. Нали така?!

Останал сам в кабинета си, Байлов обходи стаята с очи и погледът му падна върху календара. 25 май, 2011г. Бяха минали повече от две години от обсъждането в борда на директорите на плана за развитието на МаркетПауър, за който Мартин преди малко му намекна. В онзи разговор, освен своите три проекта, Байлов беше предложил и стъпките за експанзията на МаркетПауър извън Англия.

В съзнанието му се появи споменът за безкрайните минути преди онзи най-важен разговор в неговата кариера.

Март 2009, Лондон

Тиктакането на часовника беше много по-бавно от пулса му.

12:28

Той седеше на челното място на масивна тъмнокафява маса в кабинета си, в очакване на заседанието на борда на директорите.

Беше убеден в решението. Ще отворят офис в България. Ще изнесат част от услугите си там, но най-вече — ще направят огромна експанзия. Ще започнат да предоставят информация за развиващите се пазари не само в Европа, но и по целия свят. Той знаеше, че това ще бъде най-рисковият ход в историята на МаркетПауър, но беше убеден, че това ще бъде пътеката им към успеха.

От създаването си преди 20 години до сега фирмата МаркетПауър се беше разраснала от съвсем малък доставчик на финансова и пазарна информация до голяма корпорация с ясна ниша и качествени услуги. Но винаги се беше развивала като последовател. Следваше най-добрите, но във всяко отношение беше по-бавна от тях — и с идеите, и с услугите си.

Байлов започна от най-ниското стъпало, като стажант във фирмата, но бързо се доказва като неуморим перфекционист във всеки отдел и във всяка стъпка по стълбицата на кариерата си.

Повериха му фирмата в труден момент, когато на акционерите им трябваше някой с нови и смели идеи. Пазарите търсеха как да „отлепят от кризата“, а Байлов знаеше, че на акционерите им се искаше и фирмата да „отлепи“ от финансовите трудности.

Той обаче искаше нещо повече, искаше да я „отлепи“ и от вечното място на последовател.

12:29

Байлов беше впил поглед във вратата.

България... Когато напусна тази страна преди толкова години, не беше предполагал, че някога пак ще има нещо общо с нея, освен редките посещения на старите си родители.

България... не ѝ вярваше. И това недоверие беше контрааргумент, докато четеше за качествата ѝ на добра дестинация за изнасяне на бизнес.

Тревожеха го много неща, но все пак предимствата на страната надделяха, а личните съмнения и дори неприязън към нея постепенно отстъпиха място на плана там да бъде открит голям офис.

12:31

Членовете на борда на директорите влязоха, Байлов пое дълбоко дъх и срещата започна.

13:19

— Все още имам много резерви, Александър — каза Грант след първоначалното изложение на Байлов.

— Грант, за да пробием до лидерството, което всички искаме, са ни необходими четири години. В това време са включени и малки, непредвидени забавяния и трудности. Четири години. В зависимост от гледната точка те са и малко, и много време. Но нашата стратегия е да

бъдем Сянката. Защото ние винаги сме били в сянката на по-големите. И точно това ще превърнем в наше предимство.

А инструментът, който ще използваме, е България и хората там.

Наемаме най-добрите. С пари, разбира се. С толкова пари, че и да не си помислят да се размотават и да симулират дейност, както често става там. Ще ни струва в пъти по-малко, отколкото да съберем същия екип тук.

— Но да не забравяме, че всичките ни конкуренти се изнесоха в Индия, Филипините или някоя друга азиатска страна. Защо никой от тях не е избрал България?

— Навярно защото всички искаме нещата да се решат с един удар. А за нас работата в България ще е само началото. Нещата няма да свършат с изнасянето на нашата дейност там. Ключовият въпрос в моя план е: Какво става След България? — Байлов си пое дълбоко дъх. Навлизаше в най-важната част от презентацията си пред борда. — В моя план има не една стъпка, а две. България е само първата. Втората е Индия.

— Значи, все пак отиваме в Индия. Както всички. И пак ще сме изостанали от първите. За какво ни е междинната стъпка, за какво ни е България?

— Чуй ме. Конкурентите ни не избраха България, защото те търсеха решението в една стъпка. Никой не разглежда многостъпково решение, и то не защото са повърхностни и късогледни, а защото са изкушени. Кризата уби желанието за риск, а стратегия с много стъпки е по-рискована. Индия беше изкушение за добра и безрискова стратегия, затова я избраха.

— И ние ще отидем там, но след четири години. Първо обаче ще наемем силен екип в България, като използваме всички предимства в тази страна — специалисти с икономическо образование, с компютърни умения, с чужди езици! Това ще ни помогне да разработим и автоматизираме много процеси. А после отиваме в Индия — с вече готовите и автоматизирани процеси.

— А там ще наемем и, грубо казано, „маймуни“. Те просто ще цъкнат старт и стоп на процесите. В България ще запазим само един-два специализирани отдела, както и компютърния отбор, понеже светът ще иска все по-изискани инструменти по сайта, все по-изпипан интерфейс също. В тази област не можем да рискуваме с Индия.

— Ще съхраним екипа ни финансисти тук, в Лондон, който ще разработва новите идеи и ще прави ноу-хау за „маймуните“. Обясненията ще стигат буквално до „цъкнете с мишката тук и направете еди-какво си“.

— Важната част ще е вече минала. През тези четири годни ще сме усъвършенствали всички основни процеси в България. И когато всичко е изградено и полирано, разработването на нови проекти и подобрението на създадените ще продължи, но вече ще се осъществява от тук, от Лондон. И за тази цел ще са нужни много по-малко хора. А големият екип от изпълнители ще се измести в Индия.

— А хората в България? — попита Грант.

— Хората ще продължат някъде другаде! Опитът им в МаркетПауър ще бъде златен за тях, ще са работили за нас няколко години, ще са се научили на толкова много неща. Но на нас, след четири години, вече няма да ни трябва повече нищо от уменията им.

— И все пак още не разбирам защо такива две стъпки да са подобри, вместо направо да отидем в Индия и да подготвим хората там, колкото и време да ни отнеме? Защо да се бавим и да заплащаме по-висока цена в България?

— Да, конкурентите ни подминаха България и някои други страни, тъй като заплащането на този вид работа в Индия е още по-ниско.

— Но отиването им директно там е най-голямата им грешка. Не забелязваш ли, че иновациите, използвани в продуктите им, намаляват все повече и повече? Те изостават именно заради „маймуните“ там. Първо, времето за обучение на специалисти се оказа в пъти повече от прогнозираното. Но това не е най-важното. Много по-важно е, че огромна част от хората там са израсли в бедност и в постоянна тревога. Те са оперирани от иновативност!

— Те биха направили всичко друго, но не и да предлагат нови идеи и нестандартни решения на възникнали проблеми. За тях новата идея е риск. А никой няма да посмее да си рискува мястото. Затова, дори и да дават идеи, те ще са елементарни и безрискови дреболии.

— Конкурентите ни не предполагаха къде точно ще се озоват. Не очакваха, че това е омагьосан кръг — гарантираха си наемането на най-добрите, като предложиха най-високите заплати. Само че точно тези заплати спират всякаква идейност и креативност, защото на това

място тези заплати водят до вкопчване. Хората им са вкопчени и уплашени да не направят някоя мъничка погрешна стъпка и да изгубят работата си. И в резултат — никой няма да предлага нови идеи, за да решава възникналите проблеми. За съжаление, нестандартното мислене не се налага с принуда. Така че, дори да го изискват от тях като служебно задължение пак няма да постигнат нищо. Докато ние, когато отидем там, няма да искаме от тях нищо подобно, нашите процеси вече ще са готови и те ще бъдат само изпълнители.

— Няма ли да сме много очевидни? Сега, докато си го говорим, никой не знае, но започнем ли действия, би било лесно за конкурентите да разгадаят плана ни...

— Напротив. Не забравяй, ние сме Сянката, вечният последовател, вечният изоставащ. Просто, както винаги, ще изглеждаме много по-назад от тях. И трудно, но неизбежно сме се довлекли до идеята, че се налага да изнесем голяма част от бизнеса си извън Англия. Но не сме се осмелили да стигнем чак до Индия и заради своя консерватизъм сме стигнали само до България. Ще ни наблюдават и ще се подсмивват, когато четат годишните ни отчети. Може дори да ни се подиграват. Но в същото време техният информационен продукт ще изостава.

— В следващите две години ние няма да показваме на пазара нашите нови разработки. Ще продължаваме да бъдем в сянка. А после изведнъж ще направим удара.

— И най-хубавото е, че когато след тези четири години стигнем до Индия, ще вземем поне половината от кадрите на конкурентите ни, които отдавна са там.

— И как точно ще стане това? Нали другите ще са се установили, ще...

— Просто ще предложим на техните специалисти повече, отколкото вземат в момента; ще им предложим по-добре платена и полесна работа, с работно време от 9 до 6.

— И как, според теб, ще се получи? След като наемем тъй наречените „маймуни“, ще изгубим за месеци наред всякаква конкурентоспособност. Даже и да сме отишли малко или много по-напред от конкуренцията, ще се забавим и те ще наваксат. Няма да стане.

— Забравяш за иновациите! Ще запазим екипа от финансиста в Лондон. Част от задачите им ще бъдат новите идеи.

— Едно е шепа хора, друго е огромен екип от мислещи глави. По-добре е голям басейн от хора, понякога от големия басейн изскача чудо, нещо много добро. Този екип в Лондон, колкото и да е добър, вече не е мотивиран да търси подобрения по същия начин. На много от тях рутината им пречи да измислят нещо различно, просто защото такава усилие не им е необходимо. И ако те не предлагат нововъведения — увисваме. Понеже, както и ти самият казваш, притиснатите до стената „маймуни“ в Индия няма да дават идеи.

— Тогава ще наемаме периодично по един малък екип само за иновации.

— Рисковано е. Ако наемем временен екип в отдел „Иновации“, те ще снасят всичко на конкуренцията. И защо да не го правят? Това са хора без отношение към фирмата, без тревоги за бъдещето си в нея. За малко повече пари — подкуп, който за конкуренцията ще е стотинки — ще продадат всичко. Няма как идеите за иновации да дойдат отвън и да останат само за наше ползване.

— Тогава, освен компютърния отбор, да запазим и малък екип за иновации в България?

— Отново опираме до малкия брой!

— Ще запазим най-добрите. Най-доказалите се. Ще ги мотивираме с големи бонуси и с пътувания. Кой в тази страна може да си позволи подобен лукс? И ще бъдат мотивирани, за разлика от екипа в Лондон, както ти казваш, защото те няма да са презадоволени, но по-важното — те ще бъдат „оцелелите, най-добрите, най-важните“. Ето как ще се запази и отношението им към фирмата.

— Ще ги назначим в отдел „Проверка на качеството“, ще изглеждат като дребни и незначителни риби и дори няма да привлекат вниманието на конкуренцията.

— Даже може те самите да не научават какво точно правят. За тях ще са стандартни процедури, не нещо значимо с название „иновации“.

— Започва да звучи като план. Проучени ли са и офис пространствата и колко ще ни струват?

— Естествено. В страна с над 30% незаети офис площи не е трудно да се намери изгоден вариант.

Байлов усети таеното с години отвращение към България да се надига отново. Колко калпаво е било управлението и колко жалък е бил частният сектор, за да се стигне до чак такъв балон в такава малка страна! Балон, след който остават 30% незаети офис площи, когато в Лондон в най-кризисните месеци не се е стигало до повече от 11%.

Но нямаше нищо за чудене! Той си спомни статистиката за сивата икономика в България — тя имаше дял над 30%. Над 30%! По дяволите всичко там — дори мафията в тази страна беше отчайващо тъпа. Вместо да поддържа около 15-20% производство в сивия сектор, за да има от какво да се краде, те минаваха всякаква разумна граница и сами си спираха кранчето.

И всичко пред очите на тази спяща сган, българския народ.

Байлов си спомни съседа от детството си. Съседът, с когото родителите му някога споделяха радости и мъки. Един ден на него му дадоха пари, много пари. Но не защото реши сложна задача или извърши трудна работа. Беше направил услуга на човек, който не искаше да чака решение по нормалния ред и можеше да плати за това.

После същият съсед си построи голяма къща и опънал крака пред огромния си цветен телевизор поучаваше бащата на Байлов, че най-добре е и той да намери някак да се оправи. А не да се занимава с глупави опити да поправи системата.

„Така или иначе нищо няма да се промени, по-добре всеки сам да намери как да се уреди“ казваше той.

Същият този съсед отгледа три деца, като ревниво им повтаряше да внимават да не си изпуснат късмета. Под късмет разбираше, естествено, далаверата, откъдето и да се появи тя.

Но по време на онази презентация в Лондон съседът отдавна нямаше значение.

В 14:48ч. Грант стисна ръката на Байлов — „Накарай ни да се гордеем!“ — офис в България щеше да има. Планът на Байлов беше пуснат в действие. И този план се превърна в решаващия фактор за възхода на МаркетПауър.

В 01:18ч. същата нощ, през 2009г, в лондонския офис Байлов подреди и прибра в чекмеджето си записките, с които беше убедил борда на директорите. Облече палтото си, взе чадъра си и се качи в спрялата пред сградата служебна кола. Чистачките ритмично изтриваха капките дъжд от предното стъкло, докато Байлов гледаше размазаните контури на светещите сгради на Лондон.

Пресичаха лондонския мост, когато в далечината той видя големия светещ надпис „MarketPower“.

— Красива сграда и красиво лого, г-н Байлов — възкликна шофьорът.

— Не е само сграда и лого, Мичъл. Това е една сбъдната мечта. И тя тепърва ще блести още по-силно.

[1] CEO — Chief Executive Officer, в превод от английски — главен изпълнителен директор. — Б.а. ↑

ЧАСТ ВТОРА

Юни 2013, София

„Както виждате, уважаеми зрители, десетки хиляди хора скандират «Оставка» пред сградата на Народното събрание и днес, 15 юни, 2013 година — млада журналистка говореше от телевизионния екран в хола на Таня и Ник, а зад гърба ѝ се виждаха български знамена. — Те протестират с искане за оставката на Делян Пеевски, избран да оглави Държавна агенция за национална сигурност...“

— Какво става? — попита Ник, който тъкмо излизаше от банята.

— Протест, Ник, правителството е назначило този мафиот Пеевски начело на Държавната агенция за сигурност. — Таня възмутено сочеше телевизора.

„По данни на протестиращи и очевидци броят на хората надхвърля 50 000, а по официални данни на полицията броят им е 10 000. Шествието в момента се насочва от Народното събрание към Министерски съвет...“

— Този не е ли типичен пример за... как беше думата... олигарх? И в последните години май беше замесен в няколко скандала? Наистина ли са назначили него? — попита учудено Ник, докато обуваше панталона си.

— Да, представяш ли си!

— Ако не заминавахме след малко, и ние можеше да се включим в тези протести! Та това назначение е абсурд! — продължи Ник, като гледаше кадрите от огромното шествие.

— Да — отвърна Таня, докато си обличаше якето. — Правителството този път прекали...

Двамата тръгнаха към гаража на кооперацията, където беше паркиран моторът на Ник. Започваше лятната им отпуска, която бяха избрали да прекарат в Родопите.

Няколко месеца по-рано МаркетПауър отбеляза третата си годишнина в България. Повече от година Таня работеше в отдел „Анализи“. Там тя се чувстваше уверена, защото знаеше, че нейните

материали отиват при едни от най-влиятелните инвеститори в света. Ръководството на фирмата често даваше положителни оценки за нейното старание, а след месец, заедно с колеги от отдела, ѝ предстоеше поредното обучение в Лондон.

Но в онази юнска вечер, застанала пред мотора с каска в ръка, Таня мислеше единствено за пътешествието, което започваше. С Ник живееха заедно от близо половин година, тя беше по-щастлива от всякога, а старите булимични кризи бяха отшумели.

— Опакова ли хубаво картоните и боите? — попита Ник, докато тъпчеше малък сак в десния куфар на мотора.

— Да... Ама какъв смешен моторист си с листове и боички в куфара — засмя се Таня. Беше се върнала към хобито си да рисува — нещо, което обожаваше от дете, но винаги пренебрегваше, защото го смяташе за излишно губене на време. Когато се нанесе в новото жилище, Ник отбеляза, че стените са празни и грозни. Тя нарисова една картина, а той ѝ подхвърли идеята да продължи. Така тя започна отново да рисува.

Когато избраха да прекарат десет дни в малка дървена къщичка в родопско селце, решиха да вземат боите и листовите с тях, в случай че Таня поиска да рисува и там. „Ще намерим начин да ги набутаме в куфара на мотора, не са чак толкова обемни“, каза Ник предната вечер.

Багажът и на двамата беше съвсем ограничен. Съдържаше само най-необходимите неща — панталони, тениски, сапун, четки за зъби и връхни дрехи. Ник обикновено пътуваше така, но Таня остави вкъщи всичките си рокли, високи токчета и гримове. И това, за нейна изненада, ѝ хареса.

Ник запали мотора.

— Тръгваме! — извика той и потегли.

* * *

Родопите бяха магия.

Сутрин назъбените борови хълмове бяха влажни и сиви, а по тях се стичаха почти прозрачни бели облаци. Първите слънчеви лъчи ги заливаха и хълмовете светеха в яркозелено чак до вечерта. Тогава те

поглъщаха последната оранжева светлина и отново се превръщаха в море от тъмнолилави сенки.

След няколко дни в планината Таня и Ник се почувстваха много далече от „канала“, по който спокойно, но безпощадно, ги носеше градският живот. В съзнанието им избледня споменът за неизбежните столични задръствания, в които бяха свикнали да прекарват повече от час всеки ден. Тишината в родопските гори замести постоянния „крясък“ на града — крясък за това какво се случва в политиката, в страната, по света... какво е разумно да си купят, да правят и да искат.

А вечер в селото, по калдъръмените улички сред звуците на гайди, те усещаха духа на своята България, далеч отвъд до болка познатите им етикети „най-бедната страна членка на Евросъюза“ и „корумпирана страна, без свобода на словото, със срутена съдебна система и разпадащи се здравеопазване и образование“.

През деня Ник често се разхождаше сам по стръмни пътеки, а Таня оставаше в ниското, под сянката на някое дърво, и рисуваше.

— Таня! Таня, виждаш ли ме? — извика той от една висока скала в ранния следобед на шестия ден от отпуската им. Изглеждаше толкова мънищък, че само движенията го правеха забележим.

— Хей, дивако, виждам те, разбира се! — извика Таня от подножието.

— От тук се вижда краят на света! Е-е-е-ехо!

— Донеси ми камъче от там горе!

След два часа, когато той се върна, Таня беше завършила картината си и приготвила сандвичи.

— Много е готина... макар че ѝ липсва един мотор все пак — каза закачливо Ник, докато дъвчеше сандвич и гледаше нарисувания пейзаж.

Вечерта отидоха на празника на селото на площада, за да послушат музика на живо.

Таня облече яркосиня копринена рокля, единствената, която все пак вмъкна в багажа си. От дните по шорти по поляните краката ѝ хванаха тъмен загар, лицето потъмня, а по носа и бузите ѝ се появиха лунички.

На малка сцена в средата на площада свиреха четири момчета. Около тях цареше оживление, хората разговаряха и танцуваха сред цветя и гирлянди.

Таня и Ник си взеха по едно питие и се вляха в множеството развеселени хора.

— Искам да танцувам! — извика Таня.

— Ами... — Ник не се чувстваше в свои води, не харесваше бързите ритми в тази музика.

— Спокойно, няма да те карам да се кълчиш, остани на някоя от масите тук, а аз ще ида малко по-напред, на дансинга.

— Давай! — Той се зарадва, че няма да се прави на клоун, за да поддържа веселото настроение на Таня.

След няколко минути тя танцуваше с група усмихнати момчета и момичета. Всички те си бяха сложили големи цветни сламени шапки. Дадоха една и на Таня, тя я нагласи на главата си и продължи да танцува с тях.

— Една ракия. Голяма — каза Ник на сервитьора.

Той наблюдаваше движенията на Таня.

Живи... Това беше единствената дума в замъгленото му от алкохола съзнание — живи, като нея самата; всяко разлюляване на синята ѝ рокля беше пълно с живот. Тя... — мислеше си Ник — как се усмихваше в планината, докато тичаше по някой склон, а сега и тук в ритъма на музиката... — той пусна бучка лед в чашата си. — Тя... принадлежеше първо на всичко жизнерадостно като нея, а чак след това на него, мамка му, чак след това — той отпи нова глътка. — Глупавите палячовци със смешните си сламени шапки, клатещи се около нея в такт с музиката... те бяха нейният тип хора, онези, които привличаха живота и той идваше при тях и се изливаше с пълни шепи. — Ник въздъхна. — Или може би не животът идваше при тях, а те просто умееха да го откриват, дори и в най-неочаквани места и моменти. Както сега например Таня го намираще в тази глупава сламена шапка на главата си... — той допи останалата на дъното ракия.

Таня се обърна към него, поклати ханша си, наклони шапката си и му помахаша. Той също ѝ помахаша и усмихнат вдигна празната си чаша към нея.

Какъв беше за нея — той, който се чувстваше жив само от време на време... Стана и се разходи по площада, потънал в мислите си. Може би някъде по своя път беше сбъркал — прекалено се пазеше от всякакви изненади и твърде рано затръшваше неочаквано отворили се

врати. Защото си мислеше, че знае много добре точно кой е и какъв иска да бъде.

А вероятно истината е била скрита някъде в малките изненади, в цветните сламени шапки, които изскачаха оттук и оттам.

— Обичам те, Таня — прошепна той късно същата вечер и я прегърна под дебелилото одеяло в малката дървена къщичка в селото.

Таня отдавна вече спеше.

* * *

Когато се върнаха в София, след толкова дни в планината, им се струваше, че въздухът мирише на мръсен пепелник. Хвърлиха багажа и отидоха до близкия супермаркет, защото в хладилника нямаше нищо.

В магазина беше приятно прохладно. Хората бутаха колички с продукти под звуците на тиха музика.

Таня и Ник първо натовариха количката с бутилки минерална вода. После взеха хляб, сирене и мляко.

— Ще изтичам и за шампоан. — Таня сви към сектора за козметика.

Докато вървеше, забеляза по пода налепени златисти стъпчици. След малко видя и златиста табела с надпис: „Най-сетне открихме тайната на щастието“, а след нея — стрелка. Таня продължи в същата посока и пред нея се появи огромен картонен макет на полугола жена с буйна черна коса, дълга до земята. Беше сложила пред устните си пръста на едната си ръка, а с другата държеше някакъв шампоан, под който пишеше „Открийте тайната на щастието“.

Докато Таня се взираше в макета, зад нея се появи Ник. Тя се обърна, стресната от неговото кикотене.

— Уау, тъкмо идвах да ти кажа да ми вземеш и един душ гел, ама гледам, че тук май предлагат и по-яки неща! Какво е това? Да не би да има и надуваеми кукли?! — Таня се разсмя на гримасите на Ник, който престорено търсеше нещо между рафтовете.

— Не е реклама на надуваеми кукли, а на шампоан — отвърна тя през смях.

— Супер, хайде да си го купим и още тази вечер да го пробвам. Ще стана щастлив!

— Не и ако видиш колко струва.

— 20 лева?! — викна Ник, докато държеше един от рекламираните шампоани. — Ами това е то щастieto... не е за нас тая работа.

— Искаш ли да си вземем и нещо за десерт за довечера? — попита Таня и сложи в количката български шампоан, на който пишеше „С коприва“.

— Аз вече взех фурми за теб. Макар че не знам, как ги ядеш, честно, толкова са пресладени. — Таня го погали по китката. — Взел съм ти две кутии, да си имаш и за утре.

Тя се обърна за миг и отново се загледа в макета реклама на шампоана. Лицето ѝ посърна.

— Е, спокойно де, никой няма наистина такава коса — каза весело Ник.

— Не, просто... Пак сме тук. — Тя побутна количката. — Тези десет дни бяха толкова хубави, а и рисуването... Знаеш ли, даже се бях замечтала да пратя една-две картини на някоя галерия в София. А сега, като се върнахме, ми се струва някак тъпо...

— Защо пък тъпо?

— Пак ме е страх, разбираш ли? Както преди... Боя се даже да опитам.

— Е, да, но ти вече знаеш какво е да не те е страх, така че всичко е наред. — Той сложи пакет бисквити в количката. — Но ако искаш, за по-сигурно, да ти купим и на теб една изкуствена коса до земята и си готова за всичко. С такава коса няма от какво да те е страх! — Ник се хихикаше и сочеше плаката.

— А теб, Ник, не те ли е страх от нещо? — продължи сериозно Таня.

Ник не отвърна веднага, после, сякаш се сепна и отново игриво продължи:

— Предлагам ти да спрем прочувствените разговори в супермаркета и да си ходим, защото погледът на онази картонена кукла с шампоана започва да ме плаши и ще сънувам кошмари.

* * *

Двамата пристигнаха в офиса рано на следващия ден.

Там ги посрещна обичайното оживление, звън на телефони и мирис на прясно приготвено кафе.

— Готова ли си за Лондон, Таня? — попита бодро Мартин същата сутрин, когато влезе в стаята с надпис „Отдел Анализи“.

— И още как! Нали остават само две седмици до заминаването.

„Анализи“ беше най-важният отдел в МаркетПауър и на всеки три месеца Мартин организираше в Лондон обучения за служителите.

Работата по проекта „Тайни служби“ вървеше добре. Наетите брокери изпращаха информация към фиктивните фирми инвеститори, а те я препращаха директно в МаркетПауър. Отдел „Анализи“ я оформяше в кратки дописки със заглавие „Анализ на пазарни клюки“ и така „изпраната“ информация, формално законна, достигаше до избрани клиенти на МаркетПауър.

Мартин се чувстваше горд, но усещаше как работата започва да го изтощава.

Байлов не беше идвал в България от месеци. Половин година по-рано поставиха диагноза нелечим рак на баща му. Той не искаше да рискува с „разпадащото се здравеопазване на България“, както го наричаше, и премести баща си в клиника в Лондон.

„Ще остане тук, в Лондон... за колкото време му остава“, мислеше си Байлов, докато с тъга си спомняше как лекарят казва: „За съжаление, максимум година“.

Мартин се грижеше за всичко в българския офис, координираше и следеше изпълнението на всеки по-голям или по-малък проект. Беше много доволен, че Байлов му гласува такова доверие, и знаеше, че оправдава очакванията му, защото виждаше добрите резултати.

— Значи всичко е наред в софийското звено, Марто? — попита го Байлов по време на редовния седмичен телефонен разговор с него в края на юни.

— Да. А как е баща ти, Алекс?

— Без промяна... Знаеш ли, че тук трети ден не спира да вали, от сутрин до вечер...

Същата вечер Байлов си тръгна към къщи едва след полунощ. Той знаеше, че ако Ана, жена му, все още не си е легнала, отново ще има скандал. И беше убеден, че поредната кавга ще завърши с

обичайните думи: „Ти се прибиращ в тази къща само за да спиш. Целият ти живот минава в онзи офис.“

Но това определено не беше цялата истина. Дните му обикновено започваха с посещение на баща му в болницата; следваше среща с някой важен инвеститор, клиент на МаркетПауър. Услугата „Анализ на пазарни клюки“ генерираше огромни приходи, защото се купуваше именно от такива клиенти. За тях тази услуга значително намаляваше риска и им даваше преднина пред останалите. Но за да поддържа тяхното доверие, лично Байлов се срещаше с някои от тях — порцията специално отношение беше задължителна.

След подобни срещи Байлов минаваше за кратко през офиса на МаркетПауър в централен Лондон, а вечер отиваше „в глупавия голф клуб“, както го наричаше пред жена си. Но там намираше отдушник от всичко. В клуба той често срещаше изпълнителните директори на други големи лондонски фирми. Обичаше да разговаря с тях, да бъде в тяхната компания, чувстваше се в свои води, сред хора, които наистина го разбират.

Много пъти благодари на Мартин за силното рамо, което му дава в този труден за него период.

— Така или иначе този начин на живот няма да продължи още дълго — каза му той по телефона малко преди да си тръгне от офиса в онази юнска вечер. — Когато всичко с баща ми приключи... когато приключи, се връщаме към нормалния ход на нещата.

— Разбира се, не се тревожи за нищо, Алекс! Аз съм на линия, колкото време е необходимо — отвърна Мартин. — Нали затова съм дясната ти ръка...

Байлов се прибра вкъщи след полунощ. Скандал нямаше, защото Ана вече спеше. Той си взе душ и легна до нея.

Напоследък, може би заради тревогата за баща си или заради мъчителната самота вечер, той се сещаше все по-често за Дарина. Онова 24-годишно момиче с руса коса и големи светлокафяви очи. Живееха под наем в малък невзрачен апартамент в центъра на София. Учеха заедно в университета. Непреклонните ѝ родители бяха предопределили нейният път да бъде Стопанско управление. И тя вървеше по него с цялото страхопочитание, което изпитваше към тях, и с цялата си неприязън към тази специалност. А Байлов ѝ помагаше да понася по-леко тези чувства.

Вечер тя обичаше да пише разкази за напълно непознати хора, които е наблюдавала в трамвая. Често говореше развълнувано за бунт срещу „обезличаващия ред“ — израз, с който тя обобщаваше безскрупулното съществуване на вторачените в пари и корпоративни постове хора.

Имаше изящни ръце. Обичаше да ходи боса из апартамента.

Не я беше виждал близо десет години. Все по-често, когато се почувстваше самотен или разочарован, си спомняше за дреболии, свързани с онази Дарина, която някога беше убеден, че обича. Разпиляно вързаната ѝ коса. Припяването на някоя песен, докато разбъркваше яденето. Любимите ѝ сини панталонки. Гневът ѝ, когато не харесваше текста, който пише.

„Саша...“, гласът ѝ, когато го събуждаше сутрин. „Саша...“ Да, той някога наистина обичаше Дарина...

Очите му натежаха и неусетно заспа.

* * *

На следващата вечер, облечен в елегантен тъмносин костюм, Байлов за пореден път се включваше в поздравниците по повод току-що приключилия годишен турнир в голф клуба.

Около отрупаните с ордьоври маси се поздравяваха мъже с премерени усмивки и изящни часовници на китките.

Сервитьори с безизразни лица наливаха шампанско в кристалните им чаши и допълваха чиниите им с хайвер, разнообразни сирена и екзотични плодове.

Байлов, Грант и няколко други висши служители в известни лондонски фирми разпалено обсъждаха детайли от приключилия турнир, когато към тях се присъедини Франк Андрюс, един от многото депутати, които посещаваха клуба.

— Добра игра, мистър Андрюс — поздрави го Грант, докато Андрюс оставяше чинията си с деликатеси на тяхната маса.

— Мога само да се надявам да достигна вашето ниво, мистър Грант — отвърна усмихнато Андрюс.

— Как сте?

— Чудесно... — Той вдигна чаша и я чукна леко в тази на Грант.
— Всъщност напоследък в парламента имаме интересни разговори по теми, които биха развълнували и вас, господа.

— Нима?

— Да, да! Ето например темата за аутсорсинга^[1] предизвиква разпалени дебати... Знаете, че много хора губят работните си места. — Той налага парче сирене, нанизано на яркочервена клечка. — А това от своя страна носи последици за социалната ни система — всички знаем колко претоварена е тя. Някои специалисти дори предлагат мерки за ограничаването на аутсорсинга. Те смятат, че масовото изнасяне на работни места извън страната скоро ще ни изправи пред сложни социални и икономически проблеми. И тези мерки трябва да се вземат незабавно!

Той се обърна към Байлов и продължи:

— Всъщност, мистър Байлов, радвам се да ви видя тук, сред нас. Убеден съм, че вие ще изтъкнете много аргументи срещу такива действия. — Той вдигна вежди. — Навярно знаете, че вашата родина, макар и малка, все по-често се споменава, редом с други развиващи се страни, като заплаха за нашата работна класа...

— Чак заплаха...

— Вземате работата ни! — В смеха на Андрюс имаше едва доловима ирония. — Знаете добре за какво говоря, нали? Вие сте изпълнителен директор на фирма, изнесла толкова работни места там...

— Е, мистър Андрюс, нека не преувеличаваме! — намеси се рязко Грант. — Първо, МаркетПауър е съвсем малка капка в океана, а и не сме нито първите, нито последните, които изнасят бизнес към финансово по-изгодни дестинации. Освен това, нека не бъдем късогледни по отношение на аутсорсинга като корпоративна стратегия. Това е най-доброто средство за увеличаване на печалбите на големите корпорации. А и защо да е лошо? Нали именно големите корпорации дърпат икономиката, а оттам и страната ни, напред.

— Ами всички служители тук, в Англия, които губят работните си места? — възрази Андрюс.

Грант остави чашата си и рязко махна с ръка:

— Да, потърпевшите от работната класа се жалват, защото сме намерили как да ги уволним и на тяхно място да наемем също толкова

добри служители на пет пъти по-ниска цена. За малкия човек това е трагедия. Но защо, питам аз! Защо малкият човек не гледа голямата картина? Истината е, че компаниите изнасят навън дейности, които не са толкова сложни, но тук струват излишно скъпо. А колкото по-мощна става една корпорация, като използва предимствата на аутсорсинга, толкова повече ще ѝ трябва хора с нови идеи, готови да търсят път как да ги осъществят на практика.

— И тези хора ще са нужни именно тук, където е централата на компанията, защото това са позиции, които никоя фирма не би рискувала да изнесе. Тоест излиза, че с изнасянето на по-прости дейности в развиващите се страни, ние създаваме нови и по-важни дейности в нашата собствена страна. А няма това не е добро за нас? — Млад сервитьор незабележимо доля шампанско в чашата на Грант, той отпи глътка и продължи.

— Но да се върнем на темата за малкия човек. Всъщност защо мрънка той? Защото е изгубил по-елементарната работа, която е имал. А за да получи по-интересната и важната, трябва да се потруди доста повече. А той не иска. И това е големият проблем. Вместо постоянно да се жалва, да се постарее малко повече и ще успее да се добере и до новосъздаващите се по-хубави позиции.

— Позволих си да бъда толкова многословен, мистър Андрюс, защото аз бих насърчил парламента да търси начини да дообразова работната класа, за да може тя да се възползва от аутсорсинга! Вместо да мрънка. Защото с мрънкане няма да ни спрат! Аутсорсингът е новият начин фирмите да оптимизират процесите си! Той е новото средство те да постигат много повече! Той е... той е новата индустриална революция, за Бога! Да се върви срещу него е абсурдно!

Той отпи голяма глътка шампанско.

— Знаете ли, мистър Грант, винаги съм се възхищавал на способността ви да обръщате нещата в своя полза, независимо дали става дума за фирмата ви, за държавата ни, или дори за световния ред в дадена област...

— Надявам се, че вие сте съгласен с вижданията ми — подхвърли саркастично Грант.

— Дали съм съгласен, или не, няма никакво значение. Моето лично съгласие е нещо, което пазя само за себе си. И все пак имам резерви, когато ви слушам да сравнявате машините от индустриалната

революция с хора, живи хора, които работят за големи корпорации. Просто подобно сравнение ми напомня друг вид обществен ред, отдавна загърбен от демократичното общество. Поне идейно.

— Какво имате предвид?

— Няма значение.

— И все пак, не сте ли съгласен, че чрез аутсорсинга печели нашата страна и, в крайна сметка, всички ние?

— Безспорно има голяма печалба, това мога да призная. А по отношение на моето виждане по темата — въздъхна Андрюс, — бих го обобщил с въпроса — какъв смисъл има да вървя срещу новата индустриална революция, а? — Той се усмихна и излезе.

* * *

Бяха минали едва няколко дни, откакто се беше върнала от пътешествието в Родопите, но Таня вече работеше на пълни обороти. В края на новата седмица след завръщането си в офиса, тя все пак реши да си тръгне малко по-рано, за да се срещне със Силвия и да споделят, как са прекарвали отпуските си.

Влезе в малко кафене в центъра на София. Вътре беше топло, тя свали сакото си и се зачете в менюто. Избра черен чай с мляко. След няколко минути дойде и Силвия. „Изглежда огромна“, спонтанно си помисли Таня и ѝ стана смешно, като се сети за глупавите диети, които преди време двете спазваха. „Най-сетне се е отървала от тези глупости и се е оставила на мира.“

Прегърнаха се.

— Хайде, разказвай! Искам да знам всичко! — каза Силвия.

Таня ѝ подаде менюто, а Силвия не успя да скрие озадачения си поглед от ръцете на Таня — загрубели, с къси нокти, без никакъв лак по тях.

Таня се усмихна.

— Знам, знам, Силвия, ще ми кажеш, че приличам на корабкрушенка. Но съм добре, май досега не съм била по-добре.

— Бих ти казала, че ти личи, ама наистина много си се запуснала — отвърна Силвия през смях, който беше някак прекалено писклив и завърши почти минорно. — Нищо де, ти винаги си имала такива

периоди на нови и странни идеи. Предполагам, с това пътешествие, си решила да видиш какво е да си дивачка.

— Ха-ха, да, и още как. Но за пътешествието — после. Разкажи ми за теб, какво става, как си? — попита Таня, докато сервитьорът слагаше напитките пред тях.

— О, ами добре съм. Всъщност настъпи голяма промяна в живота ми. Записах се в един курс, невероятен е! Открих и научих страшно много неща, и този път не само за храненето, а цялостно за живота. Курсът се казва „Силата в теб.“ И е малко скъп, но си струва. Доста интензивно се занимаваме — пет вечери в седмицата. Обаче още след първото събиране разбрах колко неща не съм осъзнавала и колко съм назад с всичко важно — Силвия отпи бързо глътка от чашата си и продължи развълнувано. — Удивих се колко много обяснения открих за най-различни проблеми! Например за трупането на килограми — знаеш ли, че цялата причина е съвсем друга, не е както ни промиват мозъците, че било заради храната, заради застоялия живот и не знам още какво! Не е така... тоест така е, но това е само част от причината и всъщност нещата са много по-дълбоки. При мен например главната причина е задържани и нереализирани желания, които постоянно потискам, обвинявам се за тях и, разбира се, не ги осъществявам... И в резултат се образува цялата тази нещастна мастна тъкан.

Таня пиеше чая си на големи глътки и следеше пресилените жестикулации на Силвия.

— Изневерих на мъжа си, знаеш ли... — продължи тя, което накара Таня почти да се задави с глътката чай, която току-що беше отпила. — Да... — продължи Силвия. — Дори след това му казах какво съм направила.

Таня искаше да каже нещо, но просто не можеше да реагира, седеше срещу Силвия и я гледеше втренчено.

— Беше с Ангел, от отдел „Продажби“. И знаеш ли, наистина се почувствах много по-добре — Силвия въздъхна доволно. — Разбрах, че наученото в курса е вярно — желанията не бива да се потискат, това е отровно за нас и ни се отразява зле. И знаеш ли, доста се успокоих и мисля, че не си внушавам, но има влияние и върху бедрата ми, сега са по-добре.

— Силвия...

— Шокирана си, знам. И аз бях шокирана в началото на курса, повярвай ми. Ха-ха, да не помислиш сега, че там проповядват на хората да ходят да изневеряват?! Нищо подобно, спокойно — Силвия се смееше още по-пискливо отпреди. — Там ни обясняват друго — че най-напред трябва да разпознаем желанията, които потискаме, за да разберем конфликтите, породени от това, и да открием решението им. И така да се почувстваме по-добре психически, а оттам и физически. Точно така направих и аз.

— Но... — Таня гледаше втренчено в огромното шоколадово цвете от едната страна на парчето торта, което Силвия си беше поръчала. — Какво каза мъжът ти?

— Ами — тя лапна поредната хапка от тортата. — Между другото, искаш ли да пробваш? Много е вкусно наистина. Знаеш ли колко ми е спокойно сега — вече си поръчвам торти, ям и всичко останало, от което с години съм се лишавала и съм се чувствала толкова безумно виновна. Страдала съм, и то напълно несправедливо! — тя клатеше глава. — Била съм жертва на цялата тази глупава машинация, на внушението, че за да сме красиви, трябва да ограничим храната, която обичаме, и да се потим като луди във фитнеса. Аз правех всичко това, подлагах се на тези мъчения и какво? — тя остави лъжицата и взе салфетка, която опря до устните си и задържа няколко секунди. — Само като се сетя колко виновна се чувствах, щом пропуснех някоя тренировка. Или, ако след няколко дни ограничения и диети се възнаграждавах с парче торта. Ужасно беше.

— Силвия, извинявай, но мисля, че този курс е абсурден! Що за глупости ви говорят там! — Таня усещаше как слепоочията ѝ пулсират.

— Не, не, ти трябва да дойдеш — Силвия лапна и шоколадовото цвете, останало само в чинията ѝ. — Повярвай ми, ще откриеш толкова нови неща за себе си. Не ми се обиждай, но наистина имаш доста запуснат вид... И ми се струва, че това е показател за някаква вътрешна болка! Не знам каква е, сигурно в момента и ти не си даваш сметка за нея, но е важно да я откриеш и да я разбереш! Само така ще успееш да излекуваш психиката си. А това ще се отрази добре и на физиката ти. Не гледай, че при мен има леко покачване на килограмите, то е заради предишните ми грешки и мъченията, на които съм се подлагала. Говорихме по въпроса с моя „Шан“ от курса. Трябва да бъда търпелива, да мине повече време... Но сме на прав път.

— Силвия, а мъжът ти? Какво каза той? — Таня погали ръката на Силвия. Искаше ѝ се да крещи, да извика нещо в лицето ѝ, но през цялото време имаше усещането, че онази Силвия, която познаваше преди, изобщо не беше тук, на тази маса. Това сякаш беше някаква друга жена; жена с истерично висок смях, невротични жестикулации, ярък гланц на устните и парфюм, по-силен дори от ароматния чай, който вече беше изстинал в чашата ѝ.

— Само да ида до тоалетната — каза Силвия и рязко стана.

Таня се облегна на стола си и погледна през прозореца на заведението. Отвън вече беше започнало да се смрачава. Билбордът на съседния тротоар светеше силно в спускащия се мрак. На него имаше снимка на русокоса жена с невъзможно големи червени устни. Тя гледаше право към Таня, в протегнатата си ръка държеше някакво хапче, а под ръката ѝ пишеше „Само по 2 таблетки на ден“.

Таня отмести поглед към празната чиния на Силвия, след това обърна глава към съседната маса, където седяха три жени, около 40-годишни, които разговаряха разпалено. За стола на едната от тях, облечена с тигрова блуза, беше вързан на каишка малък черен пинчер, който се оглеждаше, без да помръдва. Изведнъж жената с тигровата блуза нададе радостен възглас, докато тази пред нея, облечена с блестящо сако и с лачена чанта до себе си, обясняваше на висок глас: „Страхотен е, казвам ти, този новият лак за нокти, виж колко добре се получи цветът!“ — жената с лачената чанта се усмихваше гордо, с протегнати напред пръсти към одобряващото кимане на жената с тигровата блуза.

Силвия се върна и седна пред Таня. Имаше по-сериозно и уверено изражение.

— Ами мъжът ми ме разбра, Таня — продължи тя. — Аз му обясних за какво става дума. В началото много се ядоса. Но беше важно да разбере през какво съм преминала, все пак той е бил до мен и е бил свидетел на всичките ми терзания и усилия, и най-добре знае, че те не доведоха до желания резултат. Обясних му колко страшно се е отразило на психиката ми, че съм потискала толкова неща и всъщност това е причината да пълнея така. А сега съм съумяла да се справя, да осъзная какво потискам в мен и да си помогна. И той ме разбра, въпреки първоначалната си... да го наречем мъка. Даже ми каза, че би

желал да дойде на този курс, искал да види да не би и той да има някакъв проблем. Много мило ми стана, че така ме подкрепя.

* * *

Юли 2013, Лондон

Екип от отдел „Анализи“ на МаркетПауър пристигна в Лондон на 2 юли. Двете седмици на Таня и останалите специалисти бяха запълнени с обучение от сутрин до вечер.

За 20:30ч. на последната вечер имаше предвиден коктейл за всички служители от отдела. В 21:30ч. обаче Таня все още беше в офиса в централен Лондон и довършваше детайлите по анализ, който разработваше от няколко дни. Малко по-рано се чуха с Ник по телефона и той отново ѝ направи забележка, че прекалява с работата. Думите му я нервираха и сега ѝ беше трудно да се съсредоточи.

В същия час Байлов затвори рязко вратата на своя кабинет в лондонския офис и тръгна към асансьорите. Тази вечер реши да се прибере по-рано от обикновено, за да има поне малко повече време за жена си, Ана. Коктейлът определено не беше мястото, на което искаше да прекара вечерта и с благодарност прие, когато Мартин предложи той да произнесе протоколните думи за това колко добре се справят всички и колко важна е работата им.

В коридора Байлов забеляза, че в една от стаите още свети. Влезе, видя втренчената в монитора Таня и тихо се разсмя.

— Знаеш ли, напомняш ми за мен самия преди много години.

Таня нервно се обърна и забързано започна да обяснява:

— Ами... Реших да пропусна коктейла, господин Байлов. Надявам се, че това не е проблем. Нямам настроение, а и не съм готова с разработката на един анализ, който искам да приключа, преди утре да си заминем за София.

— И ще седиш цяла нощ, ако трябва, нали? — поклати глава Байлов, като си спомни колко безсънни нощи беше прекарал по същия начин навремето.

Таня се ядоса, защото се сети как преди няколко часа Ник ѝ каза да не се напряга непрестанно и да си дава почивки.

— Да, ако трябва, ще стоя цяла нощ — отвърна троснато тя. — Така или иначе тези коктейли винаги са едни и същи, господин Байлов... Предполагам затова и вие го пропускате.

Байлов се подразни от казаните направо думи и някак, без да иска, запита натъртено:

— Нямах ли някое гадже, което да ти се кара, че работиш до среднощ?

— Да, имам и ми се кара — отговори още по-троснато Таня. — Но той сега е на 3000 километра, а това тук е по-важно.

— Е, продължавай все така старателно — каза сухо Байлов и понечи да си тръгне. Цялото това младежко желание на всяка цена да покажеш на какво си способен му идваше в повече. Но пред вратата се обърна, видя посърналото и напрегнато лице на Таня, върна се и придърпа един стол до бюрото ѝ.

— Прочети ми малко от текста. — Той реши, че по този начин поне малко ще се разсее и това ще му се отрази добре. Така или иначе скандал въкъщи щеше да има, независимо от точния час, в който се прибере.

Таня прочете края на незавършения си анализ. Байлов ѝ даде няколко съвета, с които да го подобри.

— Благодаря ви — каза Таня.

— Е, свършихме малко работа, вместо да идем на коктейла — отвърна ободрено Байлов.

Таня се изправи и заговори с тържествен тон:

— И всички ние нека не забравяме колко важно е това, което правим в този отдел. — Тя повтаряше думите на самия Байлов отпреди няколко месеца, когато беше първото обучение в Лондон.

— Я, това като подигравка ли да го приема? — каза развеселен Байлов. — Не се шегувай, защото това, което казвам всеки път, може да е еднакво, но е самата истина.

— Знам, просто понякога повторенията стават досадни дори на мен, а аз обичам да мисля, че правя нещо с кариерата си...

— Кариерата ти? — Въпросително повтори Байлов. — Още си достатъчно млада, кариерата ти върви добре, спокойно.

Двамата помълчаха. Байлов се облегна на въртящия се стол и се загледа в празната зала.

— А вие защо не отидохте на коктейла, г-н Байлов?

— Защото, да кажем, щеше да ми се наложи да говоря с много хора. — Той се опита да се усмихне.

— Не сте ли свикнали?

Байлов взе една химикалка от бюрото на Таня и започна да я премията в ръката си.

— Истината е, че в този бизнес постоянно ми се налага да се виждам с много хора... И същевременно рядко срещам личности, с които ми е наистина приятно да разговарям. Искам да кажа... на мен ми допадат хора, в които има страст. — Той сви едната си ръка в юмрук. — Мразя заучените фрази, мразя да говоря с човек, който разказва за работата си уж с възнеение, но си личи, че тя изобщо не му харесва. Нито пък се интересува ти какво му говориш. А накрая заявява: „Ама ВСЪЩНОСТ всичко това е много интересно, да знаеш!“ — Той поклати глава и продължи: — Аз обичам искрените разговори. Предпочитам да си говоря, ако щеш с някой шапкар! Да, да, съвсем сериозно! — Таня се смееше с глас. — Аз предпочитам да слушам един шапкар, който наистина влага страст, когато прави своите шапки. Той за мен е интересен събеседник. Защото неговата страст се прелива и в мен, и аз започвам да слушам, да мисля и да разговарям за шапките със същото чувство.

— Предполагам не срещате много шапкари — каза усмихнатото Таня.

— Да... Малко хора избират и да се развиват в професията, и да бъдат личности. Сигурно защото това изисква много енергия, непрестанни усилия. Не знам... Но те за мен са единствените интересни събеседници, които заслужават внимание.

— А навярно на такива коктейли като този, който в момента пропускаме, е по-трудно да се забележат „шапкари“. Дори и да има такива...

— Аз всъщност никак не обичам тези многолюдни събирания... — Байлов остави химикалката обратно на бюрото. — На тях има прекалено много хора, които не са личности: еднакви, обикновени, като колелца в някаква машина. Те сами са избрали да са безлични и са се скрили в тълпата. Там, сред другите, където не ги забелязват, им е комфортно. И се убеждават, че изборът им е правилен... Защото в множеството от хора без лица им е уютно, спокойно... там само

изпълняват чуждите нареждания, без да се тревожат дали не бъркат, дали вземат точното решение. Не понасям такива събирания.

Таня гледаше с нарастващо любопитство натъжения поглед на Байлов.

— Довиждане, Таня. Продължавай да влагаш страст в работата си, както тази вечер. Като гледам колко е часът, дори си мисля, че е време да преразгледаме позицията ти във фирмата. — Байлов кимна и излезе от стаята.

Таня се върна на бюрото си, решена да продължи да работи. Мониторът беше угаснал и когато го погледна, лицето ѝ се отрази в него — погледът ѝ беше по-уверен от всякога. Тя продължи да пише, без да сдържа усмивката си в празната стая.

* * *

— Съвсем стандартно — отвърна Байлов на въпроса на жена си за това как е минал коктейлът същата вечер.

— Но беше важно да си там, нали? — безразлично подхвърли тя в изящната си копринена нощница.

— Знаеш, че да.

— Знам. Няма нужда да ми казваш отново, че този живот. — Тя описа с ръка стаята — си има цена. Отдавна ми е позната тази цена.

— Ани, моля те, да не започваме отново. Как върви в клиниката?

— Все същото. Другия месец ще продължим с опитите.

— Не е ли твърде скоро?

— Не, лекарят каза, че е минало достатъчно време от последния неуспешен опит.

Байлов я прегърна.

— Ще стане.

— Да... Просто не знам още колко мога да понеса.

— Знаеш, че можем да осиновим.

— Да. Но искам да опитаме поне още веднъж.

След час Ана вече спеше до него.

Байлов обаче остана в някакво странно, полузаспало състояние. Отворените му очи гледаха бежовата завеса.

Последният му спомен за Дарина, отпреди десет години, беше до подобна завеса, помисли си той.

— А сега? — Тогава Дарина го погледна с очакване в хола на малкия им апартамент в София. Държеше едната ръка на корема си, а с другата се подпираше на старото кресло — до него изглеждаше толкова малка.

Байлов сведе поглед към босите ѝ крака.

„Дете“ — няколко секунди не можа да реагира. После се усмихна. Дарина се засмя и го прегърна.

— Обуй се, ще настинеш!

— Ей сега...

Тя се сгуши в прегръдката му, а той я целуна по челото. Докато галеше лицето ѝ, погледът му се спря върху олющената мазилка на тавана.

Тя хвана ръката му:

— Саша... Всичко ще бъде наред.

— Да... — кимна той и ѝ се усмихна отново. Бузите ѝ бяха станали червени от възбуждане.

Вдигна я на ръце и седна с нея на леглото. То изскърца силно.

— Обуй се — каза по-грубо. — Казах ти, че така ще настинеш!

Дарина се изправи, за миг в очите ѝ се мярна уплаха. Той проследи как малката фигурка минава през стаята и потъва в мрачния коридор. Докато ставаше, леглото изскърца още по-силно.

Закрачи напред-назад, струваше му се, че се задушаваше. Пред погледа му минаваха редовете от полученото само преди няколко дни предложение — „Уважаеми господин Байлов..., Имаме удоволствието да ви предложим... Лондон за период от една година с опцията за удължаване... Стартова заплата от..., Очакваме Вашия отговор...“

Дарина се върна в стаята, обути с големи ярко розови чехли. Байлов стоеше в средата като вкаменен. Щом видя сведената му глава, усмивката бавно изчезна от лицето ѝ. На мястото на устните ѝ остана само плътна неподвижна червена линия — сякаш лице на кукла. След малко линията се начупи, а очите ѝ се насълзиха.

— Не, не — тръгна към нея Байлов.

— Аз знаех...

— Знаеше какво?

— Че няма да го искаш, че няма да си щастлив от...

— Не, защo го казваш? Аз просто си задавам въпроси. Нормално е да се запитам, все пак ще настъпи огромна промяна, промяна на всичко... Не казвай, че не съм щастлив. Аз съм щастлив. Разбира се, че съм щастлив! Просто за миг осъзнах, че това ще бъде краят на големите мечти и...

— Големите мечти? Кои са тези мечти? Това не беше ли една от тях?

— Да, разбира се, но не сега...

— Да, но се случи сега!

— Ами докторантурата ти в Англия?! Хайде, Дарина, не вярвам, че и ти също не си задаваш много въпроси. За себе си, за нас двамата! Та аз тъкмо намерих работата, която толкова съм искал! Нормално е да мисля за възможните загуби след такава промяна.

Тя хвана ръката му и я сложи на корема си.

— Но тази промяна е жива! Никоя загуба не е равна на печалбата от нея.

Той сложи длан на зачервеното ѝ лице.

— Добре... добре, нека просто помислим. Виж, аз предполагам, че бихме могли някак да се справим. Можем да оставяме за повече време детето на моите родители. Поне в първите години. И така няма защo да се отказваме от плановете си...

Тя трескаво клатеше глава.

— Него още го няма, а ти вече се чудиш как да се отървеш, за да не те спира по пътя ти.

— Чуй се какво говориш! Та този път е важен и за детето ни. Я се огледай! Нима искаш и то да живее по този начин? — Той ритна дървената маса, от която падна празна тенджерa. — Просто... Всичко това може... тоест ТРЯБВА да се случва по-късно, не сега.

Дарина стоеше до прозореца и не го слушаше. Лицето ѝ беше добило цвета на вехтата бежова завеса, която се спускаше до нея. Устните ѝ бяха бледи, очите ѝ сухи.

След няколко месеца и двамата заминаха за Англия. Но не заедно.

* * *

— Виж каква е идеята ми, Ник... — започна Черния, оставяйки туристическото яке до себе си.

Двамата бяха прекарвали съботната сутрин в разходки по пътеките в гора на около 50 километра от София. След като се умориха, седнаха да обядват в кръчма в близкото село. Почти всички в селото бяха цигани, поради което не Черния, а Ник беше този, който биеше на очи.

— Каква идея, Черен?

— Ами... от много месеци ми се върти в главата — Той въздъхна развълнувано. — Искам да променя нещо. Естествено, не мога да променя света, нито примерно това мизерно село... Но мога да променя все пак живота на някои от хлапетата в махалата.

— Ти вече го правиш, Черен.

— Да, но имам по-голяма идея. Искам да направя нещо като училище по програмиране за някои от тях. Ще го водя аз. Но ми липсва база. Затова съм решил да говоря с ръководството, да ми позволи да използвам нашата.

Ник вдигна вежди.

— Знам, че ти звучи абсурдно...

— Не, не, всъщност ми звучи много готино!

— Ще помоля да ми разрешат вечер, след работно време, да водя в офиса няколко хлапета, за да ги уча. На МаркетПауър няма да им струва нищо, освен може би малко ток, който, ако трябва, аз ще платя. Въпросът е да ми разрешат, защото иначе няма къде.

— Идеята е страхотна, Черен!

— Харесва ли ти?

— И още как!

— Значи не съм абсолютен кретен...

— Според мен изобщо не си. Даже... търсиш ли си съмишленик?
— попита Ник, а очите му заблестяха.

— Ти сериозно ли?

— Да. Знаеш ли, аз отдавна се чудя с какво да се захвана... искам да кажа, нещо извън работата... нещо, в което да има повече смисъл.

— Супер, значи ще сме двама луди, ха-ха!

След обяда те се запътиха към колата.

Още отдалеч видяха счупеното стъкло.

Стигнаха тичешком, огледаха се на всички страни, но наоколо нямаше никого.

— По дяволите... — Ник оглеждаше колата на Черния, с която бяха дошли... — Всичко са взели, мамка му. Ох, Черен...

— Ами... — Черния въздъхна и седна на тротоара. Ник подритна малък камък на улицата и седна до него.

— Виж...

— Не, спокойно. Няма нужда да ми казваш каквото и да е, Ник. Иронията е ясна, точно моите хора ме окрадоха — каза той и се разсмя. — Но не си мисли, че ще се откажа от училището, то си е нещо отделно и толкова. Хайде ставай, че ще трябва да поспрем за час-два в полицията, за да подадем жалба...

* * *

Много по-късно вечерта Ник беше на летище София и чакаше Таня да пристигне от Лондон.

Прегърна я, взе багажа ѝ и двамата тръгнаха с колата към дома си.

— Защо заобикаляш от тук?

— Трябва да минаваме по нов маршрут, защото половината център е блокиран от протести. Така е всяка вечер.

— А, да! Аз четях новините в Лондон и знам, че протестите продължават и даже се разрастват.

— А Пеевски вече не е причината, той се оттегли още преди седмици.

— Колко благородно...

— Сега продължават заради други скандални назначения, неизгодни договори, спрени европари... причини да искаш...

— Също и заема, който искат да теглят, без дори да казват за какво е! Ник, не мога да повярвам, че позволяваме всичко това да се случва.

— Е, нали точно затова има протести.

— Хората не са излезли да молят за по-високи заплати или за разни привилегии, а за да се разкарат поне малко лъжата и корупцията

от политиката. Аз ще се включа утре вечер! Най-сетне ще се борим за някаква истинска промяна в страната.

* * *

Същата вечер в Лондон Байлов и Мартин гледаха репортаж от продължаващите повече от месец протести в България.

— Гледаш ли какво става, Алекс? — Мартин сочеше тълпите хора на огромния плосък екран.

— Гледам... Баща ми в болницата постоянно ми говори за тези протести...

— Все едно са някакво невероятно събитие... — подигравателно подхвърли Мартин.

— Е, на него точно сега му се иска да вярва в нещо — отвърна Байлов.

Мартин замълча.

— Дали нещо все пак ще се промени... този път наистина — продължи Байлов, загледан в кадрите по телевизията.

— Ха, смяташ ли, че това е възможно! — прекъсна го гневно Мартин. — Но така или иначе след по-малко от година се махаме от онази страна. Затова да продължим с работата по подбор на офис в Индия. И нека оставим настрана темата за шепата крещящи хора в София... и изобщо темата за България.

Байлов продължаваше да се взира в екрана, затова Мартин продължи:

— Нали разбираш, че тези протести са преувеличени от заспалите български журналисти, на които им трябва нещо, с което да си запълват програмата вечер. И то без много-много да мислят. Затова отиват и снимат едни безцелни тълпи, които нямат какво да правят и са се събрали да играят хоро пред Народното събрание!

„Безцелни тълпи“ — Байлов се замисли — именно безцелните тълпи го накараха още преди години да се отврати от България и да търси път навън.

София не беше устремен град. Хората на София не бяха устремени хора. Тяхното пуфтене и типичното им нежелание за каквито и да е усилия го дразнеха безумно.

Може би сега Мартин е прав, че същите тези хора са се събрали да пуфтят недоволно, но заедно, групово, за да привлекат вниманието на медиите.

На България ѝ липсваше посока. А Англия винаги имаше позиция, винаги имаше посока. Той се чувстваше различно тук, в Лондон... струваше му се, че дори ходи и диша по някакъв друг начин.

Защото тук се водеха най-изкусните преговори, провеждаха се най-важните срещи, свързани с бъдещето на страната. Решенията, взети в тези големи стъклени сгради, наистина имаха значение. Те не само променяха съдбите на много хора, но и даваха посоката в стремежите на цяло поколение нахъсани младоци, облечени в нови маркови костюми.

А България? Тя гниеше с етикет „В преход“ вече 25 години. По улиците светеха билбордове, на които имаше огромни снимки на различни храни и неоновы надписи, които призоваваха зяпачите да си купят сега, на минутата, колкото могат повече от тези продукти, защото им се предлага невероятният шанс да получат на ниска цена превъзходна стока.

Билбордовете не само показваха, че ако поискаш, можеш да имаш всички тези вещи, но те даваха и самочувствие на шумните хора със зачервени, потни лица, които бърбореха и се хилеха в променената, поизлъскана кръчма в квартала, където Байлов беше израсъл.

Сякаш и на тях им се искаше да се провикнат: „Ето, вижте, и тук, в България, вече може да се купи всичко.“

А късно вечер, докато се тътреха към домовете си с вдървени от престоя в кръчмата крака, те минаваха покрай някой билборд и се тупаха по рамената, заливаха се от смях и си подвикваха: „Купи това кюфте! Страхотен си!“

Байлов презираше тези хора.

Но най-лошото беше, че по време на прехода цялата апатична, мързелива и същевременно уморена маса се просмука под различна форма във всички прослойки на обществото и тровеше каквото може около себе си. И сега тя сякаш беше навсякъде.

Когато предишният режим падна, Байлов беше съвсем млад. Независимо от това, дори тогава не се заблуждаваше, че преходът ще трае една седмица, един месец или една година. Но не си представяше,

че този безцелен и безрезултатен водовъртеж ще продължи 25 години...

В началото имаше надежди, че старите неща бързо ще се променят, но реалността ги смачка и той стигна до въпроса „Колко време, в крайна сметка, има в един човешки живот? Кое определя неговия смисъл и го прави успешен? Кога и кой дава оценката за този живот?“

Днес беше убеден, че не е сбъркал пътя, по който тръгна още толкова млад. Не просто защото беше станал главен изпълнителен директор на такава голяма международна компания. А защото сегашна България, потънала в Лъжа, показваше само едно: ако беше останал тук, щеше да похаби живота си. Щеше да пъпли бавно към някакъв професионален връх по-нисък от тротоара, по който сега вървеше в Лондон. Навярно дори щеше да ръководи някоя българска компания и да бъде един от измислените „първи“ бизнесмени в страната. Първи сред стадо от гладни хиени! Които знаят как да махат с опашки пред по-силните и да отмъкват на мига онова, което им подхвърлят. Не, той искаше да се състезава с лъвовете. Там, където залогът наистина е залог и битката наистина е битка.

— Така... Да започваме с конкретните задачи за поделението в Индия, Марто — каза тихо Байлов в офиса на МаркетПауър в централен Лондон. Взе дистанционното управление и изключи телевизора.

* * *

— Ще търпим ли повече тази корупция в българските институции? — викаше във високоговорител момче, което вървеше най-отпред в колоната от десетки хиляди протестиращи в София. — Ще търпим ли скандалните назначения, разграбването на страната ни? — колоната зад него скандираше „Не!“ и „Оставка!“.

Таня вървеше с множеството и викаше с пълно гърло. От няколко седмици, след цял ден в офиса, тя се включваше в протестите.

Понякога, заради многото работа, не успяваше да участва в шествието, което започваше в 18:00 часа. Но редовно присъстваше на срещите, които една малка група организираше вечер, след протестите.

В групата имаше студенти, адвокати, журналисти, преподаватели — хора с различни професии и възраст, които се бяха запознали на площада. Целта им беше да споделят идеи и „да се организират като истинско гражданско общество, което не спи“, както те самите казваха. Събираха се почти всяка вечер в малко кафене близо до Народното събрание.

— Трябва да намерим точния начин, ние, протестиращите хора в България да действаме като коректив на която и да е власт в страната. Целта ни не е просто сваляне на правителството! Защото, ако само това е нашата цел, то какво ни гарантира, че новите управници няма отново да правят същото — да лъжат, мамят и грабят. Както през последните 25 години! — каза възрастен мъж на една от срещите на групата в края на юли. — Затова и целта на тези протести е по-различна — да успеем, най-сетне, да организираме истински коректив на властта!

Всеки от останалите двайсетина човека около масата даваше идеи, критикуваше или одобряваше някое предложение, или просто подхвърляше мнение. Таня слушаше внимателно, задаваше въпроси и от време на време споделяше и своите виждания.

— Най-важното сега е да мотивираме да излязат на площада и онези, които си остават по домовете. Трябва да им вдъхнем вяра, че този път нещата са други и не може отново да са безразлични... — намеси се енергично млада жена.

— Да! За да се стигне до някаква промяна, са нужни още хора. 50 000 не са малко, но не са достатъчни! Нужна е още енергия на площада! — прекъсна я младеж, седнал в края на масата.

— Тях ги спира това, че вече изобщо не вярват, че нещо може да се промени — продължи жената.

— И какво, седят и просто си мрънкат — отвърна ядосано младежът.

— Хей, няма смисъл да ги съдим! Не е това идеята. Задачата е как да им покажем, че сега протестът срещу онова, което вършат управляващите, има смисъл! Че промяна е наистина възможна и този път тя зависи от нас! — Възрастният мъж беше категоричен.

— Може би ако търсим как да акцентираме не върху виковете „Оставка“ или в оплакването колко е зле всичко, а говорим повече

какво да се направи от тук нататък. Да предложим конкретни мерки, как да се променят нещата — включи се в разговора и Таня.

— Да, съгласен съм, че ни е нужен позитивизъм, но първо и преди всичко ни трябва революция! — извика отново младежът в края на масата. Изправи се и продължи: — Необходимо е да обясним на всички, които си остават по домовете, че революцията е мръсно нещо, но те въпреки това трябва да се включат в нея! Защото промяната, която всички искаме, няма да стане с красиво махване с вълшебна пръчица. Всяка промяна от такъв мащаб е мръсна, объркана и често безнадеждна. Но преди всичко тя е резултат от някакво действие. Извършено от всеки един от нас. Тук, сега, на площадите. А не пред телевизора, със студена биричка в ръка.

Срещата продължи няколко часа. Хората в групата се обединиха около няколко инициативи, сред които бяха създаването на уеб сайт и издаването на малък вестник. Той трябваше да отразява не само събитията по време на протестите, но и да обяснява основните проблеми на страната, да предлага нови идеи за решаването им.

Всеки от групата помагаше с каквото може.

Таня превеждаше на английски някои от новините за протестите в страната. Беше толкова заета и съсредоточена — в работата си или в преводите — че понякога с Ник успяваше да размени едва няколко думи вечер, преди да заспят.

А и той стана по-мълчалив от всякога. Двамата с Черния търсеха разработки на курсове по програмиране, които да използват в идеята си за импровизирано училище за децата от махалата на Черния. По тази причина и Ник често прекарваше вечерите си пред компютъра, с разпилени около себе си листове, пълни със записки.

Не беше споделил нищо с Таня за училището, защото все още не беше убеден дали ще намерят начин как да изпълнят дори една част от намисленото. Натъжаваше го, че и тя няколко седмици не го беше питала нищо.

* * *

— Защо не искаш да дойдеш дори на един протест, Ник?! Как може да си толкова пасивен? — внезапно попита Таня малко след като

се прибра от протестите, на които ходеше всяка вечер.

— Остави ме на мира, Таня. — Ник остави на мивката чиниите от вечерята и се обърна към нея. — Ти всъщност не знаеш дали съм пасивен, или не.

— Както и да е. И без това нямам време за подобни безсмислени караници. За утре трябва да довърша много важна презентация.

— Да, ако не е протест, ще е работа и обратното. Каква изненада?! — Той въздъхна и спря чешмата. — Знаеш ли, че не си пипвала боите и не си рисувала нищо, откакто се върнахме от лятното пътуване? Стоят си там, в куфара на мотора.

— След Лондон всичко се промени, Ник. — Тя рязко повиши тон. — Най-сетне осъзнах, че май съм намерила в какво наистина ме бива и не искам повече да се занимавам с простотии.

— Простотии?

— Да. Когато се върнах от Лондон и видях листа и боите... сториха ми се толкова жалки. Ако можеше да ме видиш, докато Байлов говореше с мен, Ник! Не бях плахата и уплашена Таня, бях уверена, амбициозна, категорична! Бях толкова различна, направо страхотна, все едно си бях сложила маската на Успялата жена!

— И май си забравила да я махнеш. На мен специално повече ми харесваше без тая маска.

— Е, ти, както винаги, попарваш ентузиазма ми. Знаеш ли, аз всъщност не знам дали това е маска. Може би в разговора с Байлов в Лондон бях наистина аз! А онова другото е било маска, зад която съм се криела — вечно меланхолична и неразбрана... И цялото ми драскане е просто поза или проява на безпомощност, дори на мързел. Може би съм се чудела с какво да си запълня времето, но не съм имала смелостта да се устремя напред.

— Напред?! Напред към какво, Таня? Ти самата знаеш ли какви са новите ти стремежи?

— Зная, естествено. Сега дори осъзнавам, че те всъщност не са нови. Байлов каза, че може би ще ме повишат! А ти, още преди да знаеш с какво точно ще се занимавам и дали това изобщо ще стане, вече си готов да ме съдиш. И защо? Понеже ще напредна и ще имам титла! А това, че теб те повишиха преди една година, си е напълно в реда на нещата, нали? На визитката ти пише главен експерт, но иначе постоянно повтаряш, че титлите за теб нямат значение. — Лицето ѝ

беше почервеняло от гняв. — При теб за каквото и да стане дума, трябва да е придружено с вечния ти позьорски бунт, винаги отричаш нормалния път, по който върви човек в живота си. Ако ще е кариера — да е само средство; ако ще са пари — да са с кауза; ако ще е пътуване — да е мизерно. Непрекъснато търсиш как да си извън пътя, извън релсите, да си странен. Сякаш си обсебен от някаква мания за оригиналност и не можеш без нея.

— Е, поне си спазвам манията. А ти своята я променяш през ден. Един ден е мания да си художник, на другия ден е протести на площада, на третия е пълзене по стълбицата на кариерата, където всъщност било истинското ти лице, истинската ти същност.

— Не съм казала, че завинаги ще се откажа от рисуването... Ще видиш как след време, когато съм по-високо в кариерата, ще мога да си рисувам колкото си искам. Възможно е дори да събера пари и да си имам ателие! А сега? Сега само си мечтая за ателие.

— Откога от ателието започна да зависи дали да рисуваш? Разбирам да нямаше пари за бои и листа...

— Ето, кажи ми защо сега си против ателието? Знаеш ли колко е важно да имам място, на което да се уединя, да се отдам на вдъхновението си? Тази възможност за повишение може да остане единствената за години напред. Ти какво искаш? Едва след пет или десет години да опитам да направя кариера, с която да си спонсорирам хобито? Така ли? А през това време да рисувам тук, в тази дупка? Едва ли не на пода. Така ли мислиш, че се става голям художник?

— Чакай, чакай, аз сега за първи път чувам, че мечтата ти е да станеш голям художник.

— А какво, да драскам цял живот? Тези стени тук ще се запълнят за няколко месеца. И после? Да си драскам по листовите и да ги трупам в някое чекмедже? Естествено, че искам да показвам рисунките си, хората да ги гледат... Искам да успея като художник.

— Рисувай тогава! Какво чакаш!?

— Първо искам да си осигуря едно спокойно съществуване.

— А дали ще останеш същата след тези пет-десет години, за които говориш? — попита тихо Ник.

— Талантът си стои в човека. Той няма да изчезне — рязко отвърна Таня.

— А ако просто забрави, че е имал талант?

Тъжният поглед на Ник трогна Таня и тя смекчи тона.

— Дръж ме близо до себе си, Ник, и няма да стана различна, няма да забравя за рисуването. А ако започна да забравям, ми кажи да дойда на себе си... — Тя го целуна, — както аз сега ти казвам, да не си толкова пасивен...

— Не съм пасивен, Таня. Отдавна ми се иска да ти кажа... с Черния ще правим училище по програмиране...

— Сериозно? — Таня се усмихна и радостно стисна ръцете на Ник.

— Вече правим план. Засега ще е само за няколко хлапета от махалата на Черния, но в бъдеще — кой знае...

— Идеята много ми харесва, Ник. Ще промените живота на някои от тези деца — тя преплете пръсти с неговите. — А ако искаш да промениш и нещо в цялата ни страна към по-добро, ела с мен на протеста, нужни са повече хора...

— Много хитро, много хитро — отвърна закачливо Ник.

* * *

Протестното шествие надхвърли всички очаквания на Ник. То стигаше до края на най-големия централен булевард, а отвсякъде прииждаха още хора.

Заради работата Таня не можеше да се включи още в началото на протеста, затова се бяха разбрали с Ник да се намерят някъде около паметника пред Народното събрание.

Ник навлезе в шествието — в него забеляза и младежи с колела, и възрастни хора с бастуни, и семейства с бебешки колички. Срещна и няколко познати. Той носеше знаме и свирка и викаше с всички останали „Оставка!“

Множеството стигна до Народното събрание и спря. Виковете „Оставка“ се смесиха с крясъци: „Махайте се, тъпанари“, „Мръсни социалисти“, а накрая остана само „Червени боклуци“.

Ник забеляза Таня и започна да си проправя път към нея.

Скандирането „Червени боклуци!“ продължаваше. Таня викаше заедно с тълпата.

Ник застана до нея, после ѝ подаде знамето и свирката си. Тя стреснато го изгледа:

— Какво ти става?

— Тръгвам си.

— Защо, Ник?

— „Долу, тъпанари“? „Червени боклуци“? Това ли са големите стремежи за нещо ново? Май идваме тук, за да псуваме на воля онези, които не споделят нашите разбирания?

— Ник, чакай!

— Моето виждане за смислен протест е друго.

— Протестът е смислен! Трябва да чуеш идеите ни за промени в...

— Но чувам „Мръсни социалисти“! Да, виждам, че тук е пълно със свестни хора. Но и те, както и ти, просто се подвеждате да крещите глупости! — Виковете „Червени боклуци“ навсякъде около него заглушаваха думите му. — Освен това псувате всички социалисти. Забравяш ли, че и аз съм такъв? Значи и аз съм боклук, така ли? — Той се обърна към хората около него. — Защото искам социална държава, искам да не се налага да живея в коптор ако съм болен и не мога да работя. Хайде, викайте и към мен — ти си боклук! Боклук! Боклук! — Хората около него замлъкнаха смутено.

— Ник, недей! Това са викове към онези в Народното събрание. Те само крадат и лъжат!

— И така ли ще им го покажете? Така ли ще им потърсите отговорност? Като крещите нелепи обиди! — Той обърна гръб на Таня.

— Не си тръгвай, Ник.

— А какво?

— Опитай нещо, каквото и да е! Не е достатъчно просто да дойдеш и да присъстваш. Като не си съгласен, кажи им го!

— Казвам го на теб, Таня, понеже се надявам, че ти ще ме чуеш. Аз не мога да остана тук и да слушам тези обидни крясъци. А ти мисли какво викаш!

Таня остана в шествието. Между хилядите хора ѝ се мярна старото лице на готвача в МаркетПауър Йосиф. Тя отиде при него и го прегърна.

— И ти ли си тук, Йосиф?

— Разбира се, Таня! — отвърна усмихнато той.

— Дошъл си при нас... Мислех, че само обичаш да наблюдаваш хората — каза весело тя.

— Ами да! Но сега се случва нещо страхотно, най-накрая нещо различно! Затова и ние се включихме. — Заедно с Йосиф бавно вървяха още няколко възрастни мъже и жени. — Явно в България има все още много хора, които искат промяна...

— Не знам дали ще са достатъчно, Йосиф.

— Понякога не бройката е най-важната. Хората, които виждам днес тук, ми дават надежда, Таня... Голяма част от тях милеят за България, а не търсят как да изградят своята малка чужбина тук. И да се зазидат сами в нея.

* * *

Август 2013, Лондон

Полетът за София закъсняваше с близо час.

Байлов седеше в чакалнята на лондонското летище и гледаше през прозореца излитащите самолети. Мислеше си за плановете, които правеше преди години: да заведе баща си в Рим или в Париж... Баща му не беше летял със самолет. Летя един-единствен път, преди шест месеца, когато пристигна за лечение в Лондон.

В крайна сметка това остана неговия първи и последен полет, помисли си Байлов.

Погребението беше на следващия ден.

Байлов очакваше да пристигне в София в осем вечерта. Имаше среща с Лео в девет. На идния ден към обяд щеше да отиде на погребението, а вечерта — на бизнес конференция в София.

Той се качи в самолета и остави багажа си в отделението над седалката. Закопчаваше предпазния колан, когато до него застана мъж, около тридесет годишен, облечен в черни дънки и риза.

— Ще може ли да мина, извинете — каза на български.

Байлов не допускате, че прилича на българин и се изненада, че го заговориха на български. Изгледа мъжа, докато се разминаваха: беше слаб, среден на ръст, с изпито лице и подпухнали, зачервени очи, които го погледнаха само за секунда. Прилича на наркоман, помисли си Байлов.

Мъжът с подпухналите очи се загледа през прозореца — през него не се виждаше нищо, освен пухеста сиво-бяла мъгла. Впил поглед в тази мъгла, той сякаш търсеше да открие нещо в нея.

Стандартният инструктаж премина, самолетът бавно стигна до пистата, засили се и излетя.

Байлов се чувстваше уморен, но напразно се опитваше да заспи — постоянно усещаше внезапни приливи на нервно напрежение.

Вниманието му привличаха дребни, безсмислени неща. Задаваше си досадни въпроси за предметите, които го заобикаляха: защо се закопчава масичката му по този начин, защо така скърцат седалките, когато пасажерите стават, за да отидат до тоалетната, защо дрънчат чашите в количките на стюардесите?... Но най-много го дразнеше мъжът до него, който продължаваше да гледа съсредоточено през прозореца, въпреки че навън не се виждаше абсолютно нищо.

Байлов започна да си записва някои идеи, които смяташе да предложи за обсъждане на предстоящата конференция, но не успяваше да се съсредоточи, мисълта му все се връщаше към дреболиите наоколо.

Внезапно мъжът до него въздъхна и се обърна към Байлов.

— В Англия ли живеете? — попита той със странно дрезгав глас.

— Да.

— Отдавна?

— От няколко години.

Мъжът кимна и пак се загледа през прозореца.

— И често ли се прибирате в нашата родна страна? — Въпросът му беше придружен с иронична, но и някак тъжна усмивка.

— На всеки няколко месеца. Управлявам компания, която има офис в София — Байлов извади лаптопа си и го сложи на масичката пред себе си. — А вие?

— Какво аз?

— Вие често ли се прибирате в нашата родна страна?

— Не — отвърна мъжът и отново се загледа в облаците отвън.

Лаптопът на Байлов светна ярко в лицето му и той се зачете в документа с бележки за конференцията.

— Това е първото ми завръщане от осем години — допълни след дълго мълчание пътникът до него.

Гласът му стресна Байлов. Той се ядоса, защото спътникът му явно бе приел любезността му за заинтересованост и сега търсеше начин как да продължи разговора. Трябваше да му покаже, че иска да бъде оставен на мира. Отправи отегчен поглед към мъжа до него, но се изненада, когато забеляза, че очите му бяха влажни. Несъзнателно свъси вежди. Обзе го някакво неудобство от антипатията, с която посрещна този човек само защото го беше заговорил на български. Обърна глава към празната пътека между седалките, прииска му се да стане и да се премести, но веднага отхвърли идеята. Трескаво се мъчеше да измисли какво да отвърне, но не успяваше да подреди мислите си — срам го беше от думите, които преди малко искаше да каже.

— Ако държанието ми... — започна тихо Байлов. Обърна се към мъжа до себе, не знаеше как да продължи и очакваше другият с нещо да му подсказе какви да бъдат думите му. Но той беше затворил насълзените си очи и подпрял главата си на стената до прозореца. Не показва с нищо, че го е чул.

Байлов сподави въздишката си на облекчение и отново втренчи поглед в екрана на лаптопа си.

След два часа слезе от самолета, нареди се на опашката за контрол на паспортите и забеляза, че мъжът с плачещите очи и тъмните дънки е пред него на опашката.

После отново го видя — докато търкаляше куфара си през салона за посрещане на пътниците — прегръщаше възрастна жена със сива коса и черно палто. Раменете ѝ се тресяха, а той ѝ говореше и бършеше очите ѝ с бяла кърпичка.

Байлов изтъркаля куфара си до стоянката с таксита и нареди:

— Хотел „България“. И побързайте.

— Да, господине.

Не след дълго шофьорът спря пред Халите и се обърна към Байлов:

— До тук е разрешено, господине! Заради протестите целият център е затворен!

— Да, зная и аз чета новините...

— Хотелът, до който трябва да стигнете, не е далече, на 5 минутки е — обясняваше шофьорът, докато прибираше подадената от Байлов банкнота. — Но ще трябва да прекосите протестното шествие.

— Виждам. Довиждане.

Той тресна вратата на таксито и тръгна по улицата.

Грохотът от шествието на протестиращите се чуваше отдалече. След малко видя морето от хора.

Бавно си проправяше път през тълпата, като дърпаше куфара след себе си. Главата му бучеше от силния шум.

Промъкваше се между протестиращите, когато попадна сред група млади хора, облечени в дънки и потници. Те държаха някакъв плакат. Бяха се хванали за ръце и препречваха почти от край до край улицата. Байлов се опита бързо да ги заобиколи, без да им обръща внимание, но едно от момичетата в групата се обърна към него, нарочно му препречи пътя, усмихна се и викна право в лицето му „Оставка-а-а!“ После му посочи с поглед сградата на Народното събрание, която се виждаше в далечината.

Байлов само кимна и продължи да върви. Най-после успя да стигне до отсрещния тротоар. Пред хотел „България“ се беше събрала малка група чужденци. Те оживено коментираха онова, което виждаха.

„Това е нашата страна, не я даваме! Оставаме!“ — скандираха около него.

Постепенно редиците на протестиращите оредяваха, шумът не беше така оглушителен. Накрая на шествието вървеше малка група старци със знаменца в ръце.

Повечето от тях носеха очила с дебели рамки и бяха облечени във вехти дрехи с избелели цветове. От време на време те надуваха свирките, повесени на вратовете им.

По-енергичните извикаха няколко пъти „Оставка“ и после, сякаш останали без сили, млъкнаха.

Една от старите жени се отклони от групичката, застана точно пред Байлов и преди той да успее да се отмести, го хвана за ръката.

— Чадо, във вас са ни надеждите, чадо... — Бабата доближи ръката на Байлов към лицето си и го погледна в очите през замъглените стъкла на очилата си. — Нас вече ни няма... Но вие ще успеете, вие...

Тя допря ръката му до бузата си.

Байлов така се изненада, че замръзна неподвижен за няколко секунди, после кимна с глава, обърна се и забързано, сякаш бягайки,

хлътна в хотела. През огромния прозорец още веднъж съзря старицата — тя стоеше със събрани една в друга длани и гледаше след него.

Той избърса ръка в самото си, дръпна нервно куфара и рязко отвори вратата на ресторанта, в който имаше среща с Лео.

* * *

— Алекс, изглеждаш като абсолютен парцал, но аз ще ти кажа защо трябва да вдигнеш глава — каза Лео с типичната си дяволита усмивка.

— Защо?

— Защото, в крайна сметка си директор и можеш да удавиш тежките терзания, през които преминаваш, с това 12-годишно уиски — изхили се той.

Байлов не скри усмивката си.

— Хайде... — Лео го потупа по рамото. — Знам, че ти е кофти за твоя старец... И аз си го спомням — как идваше да те види в университета. — Той въздъхна. — Честно, не знам кога минаха всичките тези години, Алекс. Наздраве, за бързината на живота! — Той побутна чашата към Байлов. — И като си говорим за бързината на живота, следиш ли новините?

— И ти ли ще ми говориш за протестите? — попита кисело Байлов.

— И още как! Гледаш ли какво става? Аз такова нещо не съм виждал от поне 15 години, всъщност от '97-ма, когато беше банковата криза. И не мога да отрека — много съм впечатлен.

— Честно казано, и аз се замислям, че този път има някакво истинско събуждане в хората! От известно време дори си представям...

— Чакай, чакай! Не знаеш ли какво е най-новото развитие на нещата около протестите? Май още не си чул за декларацията, която протестиращите обявиха преди два дни?

— Не.

— Е, този път нещата не свършват до лозунгите, които тълпата скандира на площада. Някои от протестиращите, които явно разбират от право и икономика, са се организирали и са написали конкретни

искания, за чието незабавно изпълнение настояват. Стигнало се е дотам, че в момента доста от големите фирми в България подписват декларация, в подкрепа на някои от тези искания. Представяш ли си?

Байлов отпи от уискито, а Лео продължи делово:

— По този начин хем насърчават опита да се създаде в страната някакво гражданско общество, хем се придържат към решаването на конкретни, реални въпроси, които ще подобрят бизнес климата в страната. Нали ти е ясно, че това не е просто подкрепа на истерията по площадите?

Байлов продължаваше да мълчи.

— Алекс, Ронсън§Смит ще подпише. Аз ще подпиша.

— Глупости.

— Не, не са глупости. Това е едновременно и стратегия и дипломация.

— Лео, ти чуваш ли се? Как ще подпишеш подобен документ? Не ти вярвам. Та Ронсън§Смит не е българска фирма! И как ще реагира бордът на директорите в централата, в САЩ? Мислил ли си за това?

— Даже вече съм говорил с тях. Този подпис не ни обвързва нито с някаква политика, нито с площадната истерия. Исканията са за прозрачност и конкретни реформи в няколко сфери, които засягат и бизнеса. Освен това за Ронсън§Смит ще бъде красив ход да подкрепи подобни искания... Дори от чисто ПР гледна точка.

— Какво си ме зяпнал така? Няма никакъв шанс и МаркетПауър да подпише подобно нещо!

— Алекс, понякога човек изважда късмет и попада на точното място, в точното време. Ето, това си мислех аз, когато подписах декларацията. Това сега трябва да го разбереш и ти! Сега, не утре или вдругиден.

— МаркетПауър е корпорация, а не неправителствена организация! Има си достатъчно неправителствени организации, синдикати, партии, дребни български фирми и хора на площада, които да подкрепят най-различни искания и претенции. Като искат да си оправят държавата — да си я оправят отвътре. Като искат да им се промени държавата — да си я промене...

— Нашата държава, Алекс — ядосано го прекъсна Лео, облегна се на стола, посочи го с пръст и натъртено повтори — нашата държава.

* * *

Беше като насън. По време на погребението на баща си Байлов не усети почти нищо. Не само мъка, а каквото и да е — едва успяваше да осмисли думите или да чуе музиката. Гледаше хората, които плачеха наоколо, дори усети сълзи по бузите си, но нищо повече. Съзнанието му сякаш не беше тук, а заключено в огромна черна кутия, много далеч от тази малка църква.

Цялата сутрин остана с майка си и роднините. В ранния следобед помоли да бъде извинен. Беше се погрижил за подробностите, свързани с церемонията, но повече от всичко искаше да се върне в позната за него обстановка. Да ангажира съзнанието си с нещо градивно, нещо, свързано с бъдещето — неговото и на МаркетПауър.

Влезе в софийския офис на компанията и работи няколко часа сам в кабинета си. По-късно видя новините, които за пореден път показаха протестиращите пред Народното събрание хора.

„Може би този път... нещо ще се промени...“ каза само преди няколко дни баща му, когато двамата гледаха по телевизията репортаж за протестите в България.

* * *

— Знаеш ли, обмислям дали да не се включим и ние в това, което става в страната... Можем да подпишем декларацията на фирмите, които подкрепят протеста... — С тези думи Байлов посрещна Мартин на следващия ден.

— Моля? Какво общо имаме ние с тези протести? — Мартин се опитваше да бъде деликатен, но в тона му се усещаше неприкрито раздражение.

— На пръв поглед нищо... Но не е ли истина, че това е начинът да се сложи начало на гражданско общество в България? Защо да не подкрепим някои от исканията? Да не говорим, че би било и красив ПР ход за нас.

— Алекс, аз мисля, че да се занимаваме с подписи на разни декларации, с подкрепа на протести, е... пълна простотия. Това е

разсейване с неща, които не ни интересуват. Ни най-малко! В момента трябва да сме фокусирани само върху намирането и отварянето на офиса в Индия! Сроковете ни притискат, а имаме да свършим още толкова много неща. След няколко месеца трябва да започнем и подбор на хора за този офис. А ти ми говориш за декларации и протести.

Мартин се замисли за огромната работа, която беше вършил безропотно през изминалите месеци, докато Байлов изживяваше глупавата си депресия. Знаеше ли колко безсънни нощи му струваше на него тази депресия? Байлов или плачеше за умиращия си баща, или удряше голф топки в лондонския клуб, за да се успокоява, а Мартин не беше спирал да работи нито ден — без да каже и дума за умора, без да го занимава с всекидневните дреболии, които изникваха в офиса.

Сега обаче Байлов беше минал границата. Подкрепа за крещящите български лентяи, заради които всяка вечер се прибираше 40 минути по-късно, защото се налагаше да заобикаля блокирания от протестиращите център на София... Тази нова идея на Байлов му идваше в повече.

— Алекс, не зная как да ти го кажа... Но ми се иска сега срещу мен да стои друг човек! Предишният Алекс да се върне. Онзи, който беше наистина вдъхновяващ. Онзи, заради чиито думи хората в офисите даваха всичко от себе си.

Байлов се стресна от огорчението на Мартин.

— Помня те, още отпреди толкова години как разпалено обясняваше, че ние можем — продължи Мартин, а гласът му затрепери. — Да, можем! Не забелязваш ли, че всеки Божи ден, по 14 часа ти показвам, че аз действително мога! Всеки ден! Не се ли питаш защо го правя? Защо? — Байлов гледаше надолу, в ръба на бюрото.

— Алекс... — Мартин седна до него и сложи ръка на рамото му — ти си човекът, заради когото аз съм този, който съм. Ти за мен винаги си бил вдъхновение... и сила, и пример... — Той прегърна Байлов.

Байлов го потупа свойски по рамото. Едва сега осъзна с колко много задължения беше натоварил Мартин. Как му поставяше задача след задача, без да си дава ясна сметка какво е необходимо за изпълнението им.

Мартин продължаваше да го държи толкова здраво в прегръдката си, че Байлов усети ударите на сърцето му. После почувства ръката му,

която пушна рамото и погали дясната му буза. А след това горещите, лепкави устни по същата буза, които трескаво, жадно затърсиха неговите.

Изблъска го грубо. Той отвори уста да поеме въздух, но в гърдите му се надигна отвращение. Този допир, тази близост... Какво, по дяволите, се случваше тук?

Байлов гневно впи поглед към мъжа срещу себе си, понечи да го бутне още веднъж, но Мартин стъписан отстъпи назад, замаха нервно с ръка, сякаш гонеше насекомо, а думите му едвам се разбираха сред накъсаното му дишане:

— Чакай, чакай! Алекс, ти... моля те, стана някакво недоразумение!

Байлов го гледаше втренчено, със свъсени вежди, искаше му се да изкрещи нещо, но не можа.

— Наистина, Алекс, стана недоразумение!

— Да, да. — Байлов се окопоти и се отпусна на стола зад бюрото си.

— Всичко е наред, нали? — попита Мартин. Във възцарилата се в кабинета тишина гласът му прозвуча пискливо.

— Естествено, Марто. Свободен си. Ще имам предвид мнението ти за декларацията по повод протестите.

Мартин затвори вратата на кабинета, излезе от сградата и тръгна безцелно из централните софийски улици.

Как можа, как позволи... Тази тайна, всичките чувства... те бяха в него толкова отдавна, че се бяха превърнали в част от същността му. Сякаш ги носеше със себе си като някакъв допълнителен крайник, който никой друг не виждаше. И беше свикнал с това.

Стремеше се да става все по-добър в работата си и да постига успехи за МаркетПауър, за да получи одобрението на Байлов.

В тези мигове изпитваше най-голяма радост. Но сега... разкри му тайната си и вместо облекчение се сбъдна онова, от което най-много се страхуваше, от което буквално изпитваше ужас — бяха го отхвърлили. Рязко. С безмълвен гняв. С презрение.

Чувстваше се осакатен. Ужасеният поглед на Байлов беше като трион, отрязал част от Мартин.

Вървеше по широкия софийски булевард, но сякаш се пренесе много години назад, когато осъзна какъв е и си представяше, че всеки

около него също се досеща. Беше унизително, че не може открито да покаже чувствата си към някой мъж. Това го потискаше и нищо не можеше да го утеши — нито един от успехите му, нито парите в банковата му сметка, нито къщата му в Бояна, нито постът му. Нищо, нищо, нищо.

Някога се опита да се превърне в копие на тези „нормални хора“, които виждаше около себе си. Как само им завиждаше. Те не носеха в себе си нищо от онова различие, което имаше в него. Красиви или грозни, високи, дебели, прегърбени... каквито и да бяха, мислеше си Мартин, те бяха хора, които живееха в хармония с природата, с Господ, с всичко, което той беше възпитан да възприема за нормално и правилно.

Опита се да бъде един от тях. Купи пръстен и предложи брак на жена, която харесваше и уважаваше. Стана „нормалният съпруг“, приеман от всички. И се гордееше с това.

Влагаше цялото си старание и воля да не си позволява дори да мисли за старите си пориви. Единственото, което остана живо от старата му същност, бяха чувствата му към Байлов. Да, би ги нарекъл любов. Но точно тази любов беше и изворът на омразата му към него самия. Тя го задушаваше все повече и повече.

После, в деня, в който се родиха двете му деца, омразата изведнъж изчезна, сякаш се изпари. Близнаците растяха и когато протягаха със смях ръчичките си към него, Мартин позна най-чистата обич, която можеше да си представи.

Тогава, за няколко години, той беше щастлив. Но докато децата му растяха, всички стари чувства у Мартин възкръснаха.

Той ги прогонваше, но те се връщаха под формата на презрение към самия него. Единствената му утеха оставаше неговото скрито възхищение и обич към Байлов.

Мартин се загледа в преминаващия трамвай. Пое дълбоко въздух. Нямахше да мисли повече за това. Знаеше добре какво трябва да направи отгук нататък. Беше си го представял много пъти през последните месеци, докато работеше по различните проекти на МаркетПауър. А станалото току-що изигра ролята на катализатор и Мартин вече разбра, че ще направи онова, което толкова време прехвърляше в съзнанието си.

Но първо трябваше да поправи случилото се. И той знаеше как.

* * *

Облечена в красива черна рокля, Таня току-що беше заела мястото си сред публиката на голяма конференция, посветена на развитието на аутсорсинг сектора в България. Министри, директори на фирми и медии, събрани около голяма кръгла маса, оживено разискваха по темата.

Таня нетърпеливо чакаше разговорите да приключат, за да поздрави Байлов, който също беше сред събеседниците. Ник от своя страна само й съобщи, че ще пропусне конференцията. След раздялата им на протеста те почти не бяха разговаряли.

— България вече е топ аутсорсинг дестинация в Европа, има добри позиции и в световен мащаб. Нима това не е повод за гордост? — попита един от министрите, гости на конференцията.

— Да, господа, това е един сектор в икономиката ни, който наистина процъфтява — намеси се директор на немска фирма — и сме щастливи, че и правителството иска да подкрепи неговото развитие.

— Наистина аутсорсингът дава чудесен шанс за младите и образовани хора в България — включи се и Байлов.

— Дотук само дрънканици, а? — каза иронично Силвия, която седеше до Таня.

— Да, заучени фрази...

— Дори и нашият шеф казва само онова, което всеки иска да чуе — колко е хубаво тук, как всички са много талантливи, как им се дава път... Дъра-бъра, дъра-бъра. А какво всъщност представлява този аутсорсинг, никой не иска да каже... — Силвия изведнъж се разсмя, високо и истерично. Няколко човека край масата изненадано се обърнаха към тях.

— Ти да не си пила?

— И какво ако съм?

— Тихо, нека не правим сцени — Таня забеляза гневния поглед на Байлов, хвана Силвия за ръката и се усмихна.

— Ами пила съм, да. Поне така ми е забавно, иначе... — тя измъкна ръката си, устните ѝ затрепериха, после пак се извиha в някаква крива усмивка. — Поне мога да изпия две чаши, за друго не

ми остава време. И то точно заради тази работа. И при теб е така, не съм ли права?

Таня не отговори. Около масата дебатите продължаваха. След протоколните аплодисменти модераторът взе думата и подкани публиката:

— Моля ви, ако имате въпроси — заповядайте.

Млади момичета, облечени в къси розови рокли, подаваха микрофона към всеки, поискал да попита нещо костюмираните мъже около масата. Репортери и гости задаваха познати въпроси, които отегчиха дори най-заинтересованите сред публиката. Всички вече с нетърпение очакваха края на конференцията, когато млада журналистка направо дръпна микрофона от модератора, обърна гръб на официалните лица край голямата маса, погледна публиката, усмихна се и високо попита:

— Хора, нима това наистина е повод за гордост?

В залата изведнъж настъпи тишина. Силвия се разсмя, а младото момиче продължи:

— Нима наистина трябва да се гордеем, че с красиви изрази развитите страни всъщност ни казват: Колко сте евтини? Признават, че знанията и уменията ни са чудесни, а още по-чудесно е, че искаме жълти стотинки за тях! — Тя се обърна към мъжете около голямата маса. — И ние сме се събрали, за да се поздравим за всичко това, така ли?

Момичетата в розови рокли търсеха с поглед някой от организаторите да им даде знак учтиво да вземат думата на говорещата. В залата се чува неясни реплики, шумът започна да се засилва, някой високо се провикна:

— Тази пък откъде се взе?

— А някой интересува ли се от хората, които работят в тези чуждестранни звена? — продължи журналистката. — Известно е, че те често работят много по-дълго, отколкото се декларира, и внимават с все сили да не сбъркат с нещо, защото мястото им веднага ще бъде заето от друг. Мълчат пред всяка презрителна или подигравателна забележка от някой самозабравил се чужд началник. Нима всичко това не е една много удобна експлоатация? Нима това не е модерното робство от страна на богатите към бедните страни?

В залата отново настана тишина. Министърът прошепна нещо в ухото на немския директор, той понечи да стане от креслото си, но Байлов го изпревари, пъргаво се изправи и се обърна към останалите мъже:

— Господа, нека аз отговоря на тази смела журналистка.

Те кимнаха.

Байлов се усмихна на журналистката:

— Интересни думи, госпожице... Определено успяхте да разчупите еуфоричната обстановка тук, на този подиум, а виждам и в залата. Но преди да ви отговоря, нека и аз попитам: Колко хора тук са с висше образование? Почти всички, нали?

Чу се шепот „Точно така“.

— Всъщност България е препълнена с висшисти. А как са избрали какво да учат? Нима специалността, която са завършили, е била тяхната мечта, тяхното призвание?

Зрителите притихнаха.

— Едва ли. Доста от тях просто са разгледали възможните професии, с които имат по-голям шанс да си намерят работа, и са избрали това, което им е прозвучало най-интересно, или най-лесно, а много често съчетание и от двете. Те не са добри специалисти в своята област. Не искат и да станат наистина добри. Те искат просто комфорт — да си имат работа, която им дава прилични пари и без да се напрягат прекалено да си живеят спокойно. Преди да навлезе аутсорсингът в България това рядко беше възможно. Докато сега то е възможно за доста хора. И те са доволни.

— Така че да наричате робство дадената ви възможност да си изкарвате прехраната с единственото, което сте научили да правите — аз бих го нарекъл щастливо стечение на обстоятелствата, а не робство.

— Или може би на вас не ви харесва, че в тези звена рядко някой става нещо повече от обикновен изпълнител на заповеди от чуждестранни началници?

— За това не е виновен аутсорсингът, госпожице. Виновен е личният избор на всеки от тези „поробени“ изпълнители.

— Ако някой все пак иска да блесне, той би имал шанса да го направи... Ето, както вие например днес сте си измислили този толкова оригинален въпрос, не е ли така?

* * *

Час по-късно конференцията завърши, а коктейлът току-що беше започнал. Таня изпи доста повече от това, което наричаше „разумно и делово количество алкохол за вдигане на наздравици“, когато видя Байлов и отиде при него с чаша в ръка.

— Наздраве за безличните тълпи, господин Байлов!

Той се усмихна на закачливия поздрав, но обзелата го по време на конференцията досада от пороя безсмислени, ненужни думи, който се изливаше в залата повече от четири часа, не му позволяваше да се отпусне и той само отвърна:

— Наздраве, Таня.

Малко по-късно взе палтото си и тръгна към хотела, в който беше отседнал. Но след няколко стъпки чу зад себе си бързо потропване от токчета и се обърна.

— Исках просто да повървя с вас — каза извинително Таня, докато замаяното ѝ съзнание постепенно се проясняваше от свежия въздух. Беше изпила поне три големи чаши вино.

— Доста глупаво от твоя страна, Таня — отвърна малко рязко Байлов. Очакваше тя да си тръгне, но момичето продължаваше забързано да крачи.

— Хубаво. Щом искаш, върви! — Байлов знаеше, че трябва да защити авторитета си, като я отпрати, но... той търсеше точната дума... да, поласкан, беше поласкан, че едно момиче в изящна черна рокля буквално подтичва до него, за да не изостане от забързаната му крачка.

— Не можете ли да сте малко по-спонтанен? — каза Таня, учудена от собствената си смелост.

— Спонтанност? — Той забави крачка, замълча за миг, после се обърна към нея. — За теб, опцията за спонтанност може би я има, но за мен я няма... И никога не я е имало.

— Как така никога? — не скри изненадата си Таня. Байлов сякаш не чу въпроса, но тя не спря да любопитства.

— Дори и когато сте били на двайсет, така ли?

— Особено пък тогава — бързо отвърна той и отново си спомни за баща си, за времето, когато беше студент и чакаше с нетърпение да

се прибере през ваканциите в тяхната малка къща и да му покаже колко добре се справя. — В онези времена — продължи Байлов — не пускахме парното в студентската квартира, защото нямахме пари да платим сметките. А родителите ни си залагаха брачните халки, за да ни платят семестъра. Всеки семестър. А ти ми говориш за спонтанност.

Таня се почувства неловко. Не беше предполагала какво минало се крие зад успеха на този мъж. Продължиха да вървят мълчаливо и скоро стигнаха до хотела на Байлов. Пред входа той се обърна и видя настоящия поглед на Таня.

— Предполагам искате да ми кажете да си вървя, нали?

— Можем да изпием по едно кафе в лоби-бара — отвърна Байлов.

Таня седна доволно в голям кожен фотьойл и остави чантата си на стъклена маса пред себе си. Байлов се настани на канапе от другата страна на масата и махна на сервитьора.

— Кафе за мен, късо — каза той и се обърна към Таня. — А за теб?

— Ром.

— Не. И за нея кафе, моля!

— Значи, като младеж не сте били с големи възможности... — продължи да разпитва Таня.

— Големи възможности! Не, определено не. В университета имах по 20 лева на седмица и се бях научил да оцелявам с тях. И винаги намирах как да отделя пари, за да си купя вестник „Капитал“ и да науча още нещо за света на бизнеса. Понеже това ме вълнуваше най-силно и смятах, че си заслужава да жертвам една баничка, срещу още малко информация за този свят... Сега тази история ти звучи сърцераздирателно, нали? Но аз тогава, в каквато и ситуация да попадах, никога не съм мрънкал! Никога! За разлика от вашето поколение, което мрънка при всяка трудност. — Байлов усети, че без да иска, повтаря думи, които баща му казваше преди много години и се усмихна. Не се интересуваше от реакцията на Таня, споменът го водеше и той не искаше да спре.

— Аз, тогава, с двайсетте лева седмично, си повтарях, че на моите години дядо ми се е бил във война, в името на тази страна... Бил е прострелян с три куршума в рамото и е оцелял по чудо. Почти не можеше да движи едната си ръка. Но с малкото, което изкарваше, живя

достоеен живот. Не търсеше облаги, не искаше да го смятат за герой. Вярваше, че всеки, който поне малко обича страната си, е длъжен да стори същото.

Така че, когато бях по-млад, и през ум не ми е минавало, че имам право да се оплаквам от нещо. Напротив, след като нямам куршуми в рамото, значи съм длъжен да намеря начин, как да постигна повече.

— Защо тогава отидохте в Англия? Както разбирам и семейството ви и вие сте искали ново бъдеще тук, в България. — Таня вече дори не криеше любопитството си.

— Не останах тук по много причини. — Той замълча за малко, машинално разбърка захарта в кафето си и после продължи с онази категоричност в гласа, която неговите служители познаваха добре. — Всъщност в началото, след завършването на университета, исках да остана. Постъпих в българска фирма и опитах да пробия с идеи, с нови инициативи. Вместо мен, избраха чифт хубави цици. Напуснах България и започнах като най-обикновен стажант в МаркетПауър. Но това се оказа мястото, където идеите се оценяваха и където даваха шанс на всеки, показал, че има не само талант, но иска и може да работи повече от другите за бъдещето на фирмата. Аз съм такъв пример — дадох ми възможност, оцениха лоялността ми и така успях да тръгна напред, по пътя, който винаги съм искал.

— И никога ли не сте се съмнявали в този избор? Искам да кажа... — Таня въздъхна. — Изборът да се издигате в МаркетПауър, в кариерата...

— Никога! Не съм имал време за съмнения. Аз просто порех напред — Онази решителна искра, която Таня беше забелязала и преди, отново се появи в очите на Байлов. — Разчитах не само на познания, но и на интуиция, на бързина, на хъс и... на огромната увереност, че всеки избор, който направя, ще бъде правилен. Сега разбирам, че тази увереност не само облъчваше всички около мен, тя облъчваше и мен самия.

Байлов замълча и се замисли колко пъти казваше същите думи със същата категоричност и на баща си, когато той го питаше дали всичко е наред в работата му и кога ще се видят отново.

— За мен увереността в един избор е по-важна от неговата правота — каза убедено той.

Таня повдигна вежди — последните думи на Байлов ѝ се сториха като заключение от учебник по маркетинг.

— Как така?

— Ами... кой избор е наистина правилен? От коя гледна точка? — Той вдигна рамене. — Кариера или не, в тази фирма или не, в този проект или в друг... Така човек доникъде няма да стигне! Трябва просто да избере и да тръгне, да се гмурне с главата напред, уверено! — Байлов се изпъна във фотьойла и замахна във въздуха с дясната си ръка. — Когато човек прави нещо с увереност, той вдъхва на самия себе си и на другите наоколо УСЕЩАНЕТО, че изборът му е правилен. И това е най-важното, защото именно това усещане го прави още по-активен. А активният човек винаги може да намери как да подреди всичко в своя полза и така да НАПРАВИ избора си правилен. — Таня следеше жестовете му. — А ако човек се колебае и лъкатуши на всяка крачка, едва ли ще стигне където и да е, защото постоянно ще се спъва в потенциални пречки. Трябва хъс! — почти извика Байлов. — Когато започвам да правя нещо, аз винаги съм стопроцентово убеден, че трябва да го извърша по начина, който съм избрал. И край!

— Целта е ясна и по пътя към нея не се допускат нито съмнения, нито колебания. Така живея много, много отдавна. Така живея и сега. Това е моят живот.

Таня го гледаше като хипнотизирана. Слушаше го, но си представяше как огромната енергия, която струеше от този човек, се разлива и поглъща всичко наоколо.

— И все пак, не ви ли липсва нещо... неизживяно? — попита тихо тя.

— Липсва ми — въздъхна Байлов, — но не мога да започна да си наваксам сега, би било грешка. Каквото е минало, е минало, няма да го върна, а и вече не е същото. Нямам нужда от тази спонтанност, която тогава съм пропуснал. Времената бяха други — трябваше да си нащрек, за да не изтървеш и най-малката възможност, която се появи, за да успееш, за да пробиеш! Осъзнах го малко след като падна режимът. Тогава бях щастлив с първите ми западни маратонки — ходех горд като петел. — Байлов се засмя и протегна напред единия си крак, обут в скъпа обувка. — Оказаха се менте, направени от балатум, и се напукаха на първата седмица. Но те бяха символ, че вратите към нещо друго вече са отворени, че е време да потърся път напред.

И сега, толкова години по-късно, мога да кажа, че не съм сбъркал. Избрал съм точния момент, не съм си задавал въпроси — защо работя по 12 часа на ден, точна ли е целта ми и пътят към нея. Отхвърлял съм всякакви дребни съмнения — те нямаше да ми позволят да стигна до този пост.

Нито за миг не съм се колебал и така постигнах успеха, за който тогава само мечтаех.

Байлов се стресна от втренчения поглед на Таня. Тя стоеше като вкаменена пред него, но в очите ѝ имаше израз, който го разтревожи.

— Хайде, Таня. — Той стана и ѝ подаде ръка. — Нека ти извикам такси.

— Но...

— Хайде. Преодолей този детински порив, който те доведе тук и се прибери.

Таня се хвана за протегнатата му ръка и се държа за нея, докато вратата на таксито се затвори и тя чу собствения си глас да изрича домашния ѝ адрес.

* * *

За Мартин следващият ден премина бавно. Не защото имаше много работа, нито защото постоянно трябваше да приема поздравии за рождения си ден от служителите на МаркетПауър.

Беше в офиса, в който познаваше всеки отдел и служител, и същевременно му се струваше, че е попаднал на съвсем ново, различно място. След случилото се в кабинета на Байлов не беше спал две нощи. Сцената непрестанно оживяваше пред очите му и го караше да се пита какво още да направи, за да убеди Байлов, че действително всичко е било недоразумение.

Двамата се бяха уговорили, в чест на рождения му ден, вечерта да изпият по питие в един от нашумелите барове на столицата и сега Мартин отново и отново премисляше програмата, която беше предвидил за тази вечер. Два пъти звъня в бара, за да пита:

— За довечера всичко е уредено, както сме се уговорили, нали?

Но дългите, многословни уверения на управителя не го успокоиха.

Към десет и половина с Байлов влязоха в бара. Управителят, който непрестанно дърдореше, че за него е чест да приема такива гости, ги настани в голямо сепаре, отделено от останалата част с полупрозрачна завеса. При срещата пред бара Байлов се държеше така, сякаш преди два дни в кабинета му не се беше случило нищо.

— Уиски, бутилка, няма нужда от лед! „Чивас Ригъл“, нали? — попита Мартин, макар да знаеше отговора.

— Естествено — кимна Байлов.

В края на сепарето се появиха три жени в черни копринени рокли. Мартин погледна изпитателно Байлов, видя погледа му, насочен към едното момиче, леко се подсмихна и вдигна чашата си:

— Наздраве, Алекс!

— Наздраве, Марто! По-старите хора винаги пожелават на по-младите късмет. Та и аз така! — Двамата се засмяха едновременно.

Още предишния ден Байлов реши, че това, което се бе случило между тях, трябва да бъде забравено. Но сега, когато отпи от чашата си и забеляза все още тлеещата усмивка на Мартин, му се прииска да му размаже физиономията в масата. После кимна с глава към момичетата в края на сепарето:

— Все по-нагласени ги правят, а? — Байлов отново нервно отпи от питието си.

— Да, но си струват. — Мартин, насърчен от интереса на Байлов, вече не криеше усмивката си. — Знаеш ли, мислил съм си много пъти за тези момичета. Цената им е ниска, за нашия стандарт, разбира се. Но същевременно тя е в идеалното равновесие. И не може да помръдне. Защото, ако е по-висока, няма да има достатъчно търсене, а ако е по-ниска, тези горещи парчета биха се амортизирали твърде бързо. — Той се засмя иронично и поклати глава. — Те също така са най-нискорисковата инвестиция, която познавам...

— Така е, възвръщаемостта е гарантирана... — опита да се включи в разговора Байлов, а Мартин не го дочака да продължи:

— Да, с тях нищо не губиш. Напротив — печелиш във всички случаи. Печелиш дълго и печелиш много...

— Наздраве, за големите печалби! — Байлов отпи жадно и почувства, как топлината на алкохола отмива напрежението, наслоено през деня; как го отпуска и го кара да говори за дребни и незначителни

неща и да търси единствено начин двамата да си припомнят весели случки от работата в българския офис.

След два часа бутилката вече свършваше, а Мартин най-сетне си помисли, че когато се прибере вкъщи, ще успее да заспи.

— Алекс, на мен ми се иска скоро да се оттегля. — Той посочи с поглед момичетата. — Знаеш какво имам предвид... Но понеже си мой гост, изчаквам първо ти да се оттеглиш...

— Коя казваш, че е добра? Проверена! — Байлов тежко се изправи и взе сакото си.

Мартин се облегна на фотьойла и изгледа бавно, от главата до петите, всяко от трите момичета.

— Двете са проверени. Тази в средата е много нежна. А тази вляво е много артистична, ако ме разбираш... — Той стана, впи поглед в Байлов и повдигна рамене. — А тази вдясно не я знам каква е!

Байлов кимна на момичето вдясно, обърна се и без да подаде ръка на Мартин, подхвърли през рамо:

— Приятна вечер.

— Беше приятна наистина — отвърна Мартин и тръгна към изхода.

Момичето даде знак на Байлов да я последва и той тръгна след нея по дълъг коридор. Гледаше русата ѝ разпиляна по гърба коса и отново се сети за Дарина.

Сумракът в коридора, който трябваше да внушава дискретност, му напомни една студена вечер, когато двамата с Дарина седяха прегърнати на канапето в хладния им хол в София.

— Само парите да не бяха толкова мизерни, а Саша?... — каза тя тогава. Току-що беше започнала да пише за малко, новосъздадено списание.

— Това сега няма значение, нали пишеш! Аз ще намеря работа, с която ще се грижа и за двамата.

— И в резултат няма да правиш каквото обичаш, а каквото ти наредят!

— Напротив. Онова, което аз обичам, е да надхитрям живота, да преодолявам трудностите, да постигам целите, които съм си набелязал. И ти го знаеш много добре! Ще се издигна в някоя фирма и...

— Не.

— Защо не?

— Защото ще станеш сноб в костюм. Е, добре, в скъп костюм. Но всъщност нищо повече от един бачкатор.

— Глупости. Ще стана мъжът, който е осигурил и за двамата хубав живот. И нищо друго от корпоративния свят няма да ме докосне. Ни-що! Трябва да си убедена в това!

— Обещавах ли?...

Байлов внезапно се откъсна от спомена си, когато момичето пред него го подкани да влезе в една от стаите в коридора.

* * *

Байлов седна на леглото и развърза вратовръзката си.

Момичето остави малката си блестяща чантичка на нощното шкафче и застана на няколко крачки от Байлов. Усмихна му се, плавно вдигна ръка зад врата си и издърпа някаква връв, която минаваше зад главата ѝ. Роклята ѝ падна, а под нея остана само червеното дантелен парче плат между краката ѝ.

Много прибързано, помисли си Байлов, но усети как в него се надига топла вълна.

Тя се приближи бавно, хвана главата му, притисна я към себе си и прокара пръсти през косата му. Кожата ѝ беше мека и миришеше на нещо сладко и упойващо, от което на Байлов му се завиваше свят. Той погали топлата кожа и бутна надолу дантеленото парче плат.

Момичето клекна пред него, прокара ръка по панталона му и започна да го гали, като го гледаше в очите с поощрителна полуусмивка. Той отмести поглед към ръцете ѝ, които внимателно дърпаха колана му. Тогава видя дългите, яркочервени изкуствени нокти, с нарисувани по тях малки фигурки, които ги караха да изглеждат мръсни.

Отмести приближаващата се към отворения му цип глава и рязко се изправи.

— Какво направих, татенце? Защо?

Дори гласът ѝ е твърде сладникав, помисли си Байлов.

— Нищо не си направила, искам да си сипя малко вода.

Отиде в банята, пусна студената вода, потопаи ръце под струята, а после няколко пъти прокара влажни пръсти през косата си. Вдиша

силно през носа и издиша през устата. Почувства, че му олеква и се върна в стаята.

Момичето лежеше с подканящ поглед.

— Какво имам право да правя с теб?

— Всичко, татенце. Е, без нещо, което да ме разкървави, където и да е, но ти не изглеждаш такъв — Байлов се доближи към нея — така че прави каквото искаш.

С пръсти, впити в топлата кожа на русото момиче, Байлов „изби“ всичко, което можа от съзнанието си — всички скъпи проститутки с изкуствени нокти, всички сбръчкани баби със съзлививи лица сред тълпите протестиращи българи, всички млади и наивни момичета, които го преследваха в изящни черни рокли по нощните улици на София.

След тях „изби“ от мислите си всички скъпи и стерилни хотелски стаи, цялото време, което беше прекарвал в тях... А накрая „изби“ и всичко онова в себе си, което дори за една проститутка изглеждаше скромно и тя без страх казваше „прави каквото искаш с мен“.

След това, под ледения душ, той се почувства заситен и успокоен. Излезе от банята с наметната хавлия и видя как момичето се облече почти толкова бързо, колкото свали роклята си преди половин час. Тя застана до нощното шкафче и мълчаливо го изчака и той да се облече. Дватама тръгнаха към вратата, но преди да излязат, Байлов бръкна в джоба на сакото си и без да каже дума ѝ подаде банкнота от 100 лева.

— Ох, татенце, ти наистина си страхотен! — почти изписка момичето и притисна банкнотата до гърдите си. После тръгна след него в полумрака на дългия коридор.

Той не се обърна и не проговори нито дума — нито на момичето, нито на управителя на бара, нито на портиера на хотела, в който беше отседнал.

Легна и се зави с хладния чаршаф, а в ушите му бучеше последното възклицание на момичето. „Ти наистина си страхотен!“. Спомни си дългите изкуствени нокти, които караха ръцете ѝ да изглеждат мръсни. Потръпна. Всичко „избито“ от съзнанието му се върна отново.

Стисна очи, но знаеше, че до идването на утрото му остават още няколко часа без сън.

* * *

Септември 2013, Лондон

— Както знаеш, Александър, преди повече от четири години гласувахме доверие на този план, който ти подготви — започна Грант на годишната среща на борда на директорите в лондонския офис на МаркетПауър.

Байлов слушаше с безизразно лице.

— Доволни сме от работата на екипите в България. Дръпнахме напред, както и бяхме предвидили — Грант отвори папка пред себе си и прелисти няколко листа. — В последно време обаче това, което не ни харесва, е твоето поведение.

Байлов усети студени тръпки по гърба си и напрегнато се намести в стола си.

— Със съжаление констатираме, че от месеци насам ти си празен. Откъм идеи, откъм енергия, откъм всеотдайност. — Грант все още говореше спокойно и бавно.

— Започнал си да търсиш единствено готови формули и си много далеч от онзи Александър, който поемаше добре премерени рискове. А това не беше част от плана, от твоя собствен план. — Грант изгледа един по един останалите мъже около масата и продължи с категоричен тон. — Преди години ние те избрахме да оглавиш фирмата и одобрихме проектите ти, защото ти беше най-добрият! Умееше да преценяваш и управляваш риска по-добре от всеки друг. Но напоследък положението се е променило. Или поне на нас ни изглежда така.

— Повечето проекти се ръководят и координират от Мартин. А идеите, които ти предлагаш и осъществяваш, са малко или повече имитация на конкуренцията ни — на същите онези фирми, които ти твърдеше, че ще надминем.

Александър, трябва да признаеш, че от доста време ти се бориш не за идеи, а за идентичност. За идентичността си на главен изпълнителен директор във фирмата. И в резултат — МаркетПауър изостава.

Грант започна да изрежда цифрите от последния отчет.

Байлов на няколко пъти отпиваше от чашата с вода пред себе си. В съзнанието му прелитаха вечерите, прекарани в голям неудобен стол пред монитори, пълни с цифри, болките в гърба, храната посред нощ, чийто вкус не усещаше, спазмите в стомаха, хапчетата за сън, които му осигуряваха почивка, но тя никога не го ободряваше... Защото хапчетата не успяваха да пропъдят съня, който така често го спохождаше: в него той седи на ръждясали релси и парализиран гледа как приближава влак. Не помръдва. Влакът връхлита. Но не го премазва, а преминава встрани от него и само грохотът остава да бучи в главата му.

Сега му се струваше, че отново чува този грохот.

Беше допуснал голяма, непростима грешка!

Беше си позволил да се разсейва с глупости! Можеше да се оправдае пред себе си, че покрай смъртта на баща си е загубил фокус в работата. Но не и загубата на време в голф клуба, не и размислите, как да подкрепи протестиращите българи.

Не и безсмислените тръпки в компанията на една недорасла българска лигла в лобито на хотела му в София. Байлов отново си спомни прехласнатия поглед на Таня, нейните големи кафяви очи, онова глупаво дърдорене за спонтанност...

Вбеси се.

Беше изгубил целеустремеността си и много време, толкова ценно време, потънал в разсъждения за странични неща и поставил на риск най-важното!

А ако разсейването, което си беше позволил, се окажеше непоправимо?! Байлов решително се изправи:

— Аз наистина минах през труден период, господа... — започна той с обичайния си категоричен тон, но Грант го прекъсна:

— Виж, ние добре знаем, че в личен план ти се случиха много неприятни неща. А и не забравяме какво си постигнал за МаркетПауър, Александър. Затова приеми този разговор като добронамерено предупреждение. — Той сви дланта си в юмрук. — Направи нещо. Върни онзи Александър, когото познаваме. Покажи отново онзи хъс и идеи, които ни накараха преди четири години да те изберем за най-младия изпълнителен директор в компанията.

— Направи ни номер едно, рискувай така, както си доказал, че можеш!

— И ако успееш, ти вече няма да имаш само пост тук. — Байлов го изгледа с недоумение. — Говоря за дял, Александър. Смятаме, че сега е моментът да включим още един съдружник. И всички сме на едно мнение — няма по-подходящ от теб. Но ти трябва отново да ни докажеш, че си в състояние да поставяш правилните приоритети — и за себе си, и за МаркетПауър.

— Ще го докажа, уверявам ви! — каза твърдо Байлов. Прехапа устни, когато излезе от срещата. Не беше изгубен — нито той, нито пътят му. И никога нямаше да си позволи отново да се поддава на слабости.

* * *

Байлов се върна в България два дни след срещата с борда на директорите на МаркетПауър. За по-малко от месец навакса с изоставането и пое обратно в свои ръце координацията на големите проекти на фирмата. Сутрин идваше пръв, а вечер си тръгваше последен. Не разговаряше с почти никого, освен с шефовете на различните отдели и, разбира се, с Мартин, който с радост беше възкликнал: „Най-сетне се завърна“.

Двамата определиха кои ще останат на работа в МаркетПауър, след като през пролетта закрийт големия български офис. Избраха сграда в Индия и набелязаха проектите, които да стартират там, когато след година дейността се премести на новото място.

— За огромно наше съжаление — каза шеговито Мартин в кабинета на Байлов — само след няколко месеца ще трябва да напуснем милата родина.

— Много смешно, Марто! — отвърна Байлов с кисела гримаса.

— Е, какво? Чувството за хумор винаги е най-доброто оръжие. Не откъсвай очи от голямата картина, Алекс, а тя е, че съвсем скоро отиваме там, където ни предстои още толкова много работа! Само си представи екипите, които трябва да се наемат, процесите, които трябва гладко да бъдат прехвърлени в Азия! — Мартин ръкомахаше разпалено във въздуха. — Хайде, избери дата за срещата на служителите от офиса тук и на нея ще им съобщим, че пътищата ни се разделят.

— Нека е на 20-ти март, сряда — каза Байлов, докато гледаше календара.

— 20-ти — потвърди Мартин и огради с червен кръг датата на висящия календар.

* * *

През нощта Байлов спа лошо. След няколко месеца трябваше да съобщи на тези хора тук, в София, че повечето от тях остават без работа. Макар да знаеше, че голяма част щяха лесно да намерят друга фирма, в която да продължат, понякога се поставяше на тяхно място и си представяше разочарованието им от МаркетПауър.

Стана, преди да звънне будилникът, и се приготви за сутрешния крос — навик, който обичаше и поддържаше през годините.

Облече анцуга и заключи вратата на луксозния апартамент, където този път беше отседнал.

В Лондон бягаше почти всяка сутрин. Това бяха единствените 30 минути, в които се откъсваше от всичко. Никога не вземаше със себе си телефон или каквато и да е друга техника. Така оставаше съвсем сам с мислите си и тихите си стъпки по асфалта.

След половин час се върна пред сградата на апартамента и понечи да извади ключовете, но тях ги нямаше в джоба му. Отиде в парка и ги потърси по маршрута, по който беше тичал, но не ги намери.

Започна да се изнервя, защото близо час не беше поглеждал телефона или електронната си поща. Офисът се намирал само на 15 минути пеша от апартамента и Байлов реши да отиде там и от кабинета да се обади на хазяйката.

Той позвъни на голямата стъклена врата с надпис МаркетПауър и пред него веднага се появи някакъв младеж. Байлов не беше виждал досега този охранител.

— К'во искаш, бе? — попита враждебно младият мъж.

Няколко секунди Байлов не можа да се опомни от изненада.

— Как какво искам? — едва успя да реагира той. — Аз... аз, идвам да се обадя от кабинета си. Загубих си ключовете. Пусни ме да вляза.

— Я се погледни бе, ненормалник! Тук не работят такива шушляци като теб. Ако ти трябва място да пикаеш, иди ей там, зад някой храст в парка.

Шокиран, Байлов пристъпи няколко пъти от крак на крак пред охранителя. После видя отражението си в стъклената врата, пъкна ръце в джобовете на анцуга си, пое дълбоко въздух и викна:

— Виж какво... дребен, гнусен боклук такъв. Аз съм Александър Байлов, аз съм главният изпълнителен директор на тази компания! Имаш пет секунди да се махнеш от пътя ми! Пет секунди! — В този момент, зад размазаните контури на собственото си отражение в стъклената врата, Байлов разпозна лицето на човека, който го наблюдаваше, без да помръдне, от вътрешната страна на коридора.

С изкривено от гняв лице той впи поглед в Мартин, опита се да намери очите му, но другият го изпревари, престори се, че едва сега го забелязва, втурна се към входа, отвори вратата и се разkreщя на охранителя.

— Какво правиш бе, тъпанар?

Охранителят пребледня, дръпна се навътре и започна да се извинява.

— Аз не исках, много съжалявам... помислих, че сте някакъв скитник. Моля ви, не ме уволнявайте!

Мартин отвори вратата и двамата с Байлов влязоха в сградата.

Час по-късно Байлов, отново облечен в безупречно ушит костюм, седеше зад бюрото си.

Гледаше на монитора иконката с документа, по който трябваше да поработи. Но не кликваше на нея. Мислеше си за случката от сутринта. Това не беше първият път, в който се опитваха да не го допуснат в света на хората със скъпи костюми...

Преди години събра пари да заведе Дарина в луксозен ресторант. Учтиво ги помолиха да напуснат още преди да попитат за маса. И днес помнеше дрезгавия глас на управителя:

„Извиняваме се, но посещението в нашето заведение изисква определен дрескод. Ще се радваме да го имате предвид при вашето бъдещо идване тук, но сега ще се наложи да ви помолим да напуснете.“

Излязоха от ресторанта и тръгнаха към апартамента си. Навън ръмеше, но беше топло. Докато пресичаха малката улица, Дарина се

разсмя.

„Изобщо не ме интересува, че не ни пуснаха в лъскавия ресторант!“, поде весело тя.

„Един ден ще можем да ходим където си искаме“, отвърна гневно Байлов. „Ще видиш.“

„Предпочитам да не видя. И защо толкова искаш да имаме скъпи неща, да сме близо до богатите?“

„Защото искам всички да знаят кои сме! Да видят, че имаме пари, но не сме като тях!“

„Тогава защо да ходим там, където са те?“

Байлов не отвърна.

„Аз бих се чувствала неловко сред богатите или сред онези, за които всички казват, че са успешни хора — продължи Дарина. — И като зная какви сме, според мен там ще бъдем доста самотни...“

От тогава толкова много пъти си беше представял как ѝ се обажда и я завежда някъде, където ходят богатите и успели хора — как доказва и на двамата, че няма да се чувстват самотни сред тях.

Но не го направи нито веднъж.

Кликна върху иконката, на екрана му се появиха последните отчети на МаркетПауър и той започна да работи в тишина.

* * *

— Заповядайте — Байлов покани двамата представители на Ронсън&Смит същия следобед. Те бяха дошли да му представят одиторския доклад за приключилата фискална година в МаркетПауър.

Байлов, разбира се, нае за одитор фирмата, оглавявана от Лео.

Двамата мъже в почти еднакви сиви костюми се настаниха в големите столове и извадиха две папки от черните си куфарчета.

— Заповядайте, господин Байлов, за нас беше удоволствие.

— За мен също, сигурен съм. Винаги е по-добре да работиш с фирма, на която имаш доверие.

— Господин Байлов, в нашия доклад отбелязваме, че фирмата ви е коректна и няма пропуски по отношение на всяка сметка от вашите отчети — каза с пресипнал глас единият мъж. — Но, за съжаление,

нашите заключения и препоръки, свързани с някои практики на фирмата, не са такива.

Байлов се изсмя.

— Да, да, кажете на Лео, че и аз го поздравявам! Кажете му, че почти се вързах на глупавия му майтап!

Двамата мъже изчакаха с каменни физиономии неговият смях да заглъхне и мълчаливо, с репетирано безразличие, гледаха в празното пространство, докато той разлистваше една от папките:

— Какво искате да кажете с това, по дяволите? — Байлов удари ядно с длан листа.

— Както виждате, няма никакъв счетоводен проблем. Просто до нас достигна информация, че част от услугите, които фирмата предоставя, попадат под удара на закона. И ние сме длъжни да препратим тези сигнали на съответния орган за проверка.

— Моля? — извика Байлов, докато забързано четеше резюмето на одиторския доклад. — Какво означава „Препоръчваме Бюрото за финансово разузнаване да разгледа начина, по който са генерирани част от приходите на фирмата...“? Вие нямате право да правите подобни препоръки, вие сте одитор, вие смятате цифрички и пишете дали сумите излизат. Що за глупости сте написали тук?

— Да, ние нямаме право на каквито и да е действия отвъд сметките, но тъй като получихме сигнали, които поставят под въпрос законността на някои от вашите практики, смятаме за наше задължение да уведомим органа, в чиито правомощия е да направи проверка, а именно Бюрото за финансово разузнаване.

— И кои са тези практики?

— Сигналите, с които ние разполагаме, са за предварително предоставяне на определени ваши клиенти на пазарна информация за търгувани на фондови борси компании, преди тази информация да достигне по съответния законов ред едновременно до обществеността и до всички заинтересовани страни.

— Нищо подобно не се случва с информацията, която ние предоставяме на клиентите си. Това са злонамерени слухове, чиято цел е да... Всъщност дори не мога да си представя каква е целта на тези лъжи. Та ние сме световноизвестен доставчик на пазарна информация и данните, които ние предоставяме...

— Господин Байлов, моля да ни спестите тези обяснения. Те са за съответния контролен орган. Ние нямаме повече работа тук.

Двамата мъже се изправиха, взеха куфарчетата си и излязоха.

Байлов гледа затворената врата няколко минути.

„Калина, жената на Лео... — бясно препускаше мисълта му. — Тя имаше достъп до толкова много информация... Той самият я назначи в МаркетПауър след онази среща с Лео, преди повече от три години, когато разбра от приятеля си, че тя е безработна. Миналата година Калина напусна МаркетПауър, като обяви, че ще се върне в банката, където беше работила по-рано... Нима тя по някакъв начин се е добрала до следа, свързана с брокерите, с фиктивните фирми инвеститори или с друга информация от проект «Тайни служби»? Как беше възможно това? И нима Лео би използвал по такъв начин съпругата си?“

Байлов отново и отново си припомняше задачите, възлагани на Калина, до каква информация имаше достъп тя и пред кого отчиташе изпълнението на възложените ѝ задачи.

Отначало отказваше да повярва, че тя е успяла да подреди сложния пъзел на проект „Тайни служби“. Прехвърляше всякакви други варианти, не намираше отговор, луташе се из различни предположения, отхвърляше ги и намираше нови, но винаги стигаше до един и същи резултат: в крайна сметка Лео и неговата фирма се опитваха да пратят МаркетПауър по дяволите. Но защо? Какъв интерес имаше Лео от това?

На вратата на Байлов се почука и Мартин подаде глава.

— Не сега, Марто. Каквото и да е, нека почака поне час.

Мартин се обърна и тихо затвори вратата с надпис „Главен изпълнителен директор“.

* * *

Черния поседя няколко минути пред кабинета на Мартин, за да събере мислите си. Пое дълбоко въздух, почука и влезе.

— Влизай, Филипе — подкани го Мартин — Какво става?

— Здравейте, господин Колев. — Той кимна. — Бих искал да поговоря с вас за момент.

— Разбира се, сядай — каза Мартин и му посочи свободния стол пред бюрото си.

Черния беше избрал точно този ден да бъде „денят на големия разговор“, както го наричаше той.

— Как си, Филипе, всичко наред ли е?

— Да, наред е, даже повече от наред. Иска ми се да говоря с вас във връзка с едно предложение.

— Разбира се. Знаеш, че ценим всякакви инициативи — отвърна заучено Мартин.

Черния разказа на Мартин идеята си за училището по програмиране. Сподели множество детайли за обучението, както и подкрепата, която щеше да получи от Ник. Мартин гледеше въодушевеното изражение на Черния и спокойно кимаше с глава. Но в себе си се чудеше що за сбъркана логика имаше в този човек и в хората като него, за да избират подобни занимания, които в крайна сметка не бяха нищо друго, освен пилеене на време... „Може би просто нямат в какво да вложат това време“ мислеше си Мартин, докато любезно слушаше и кимаше на Черния.

— Вижте — завърши някак стъписано Черния, — не желая никакви преференции, никакво различно отношение. Искам единствено възможността да използвам залата и наличната техника в неработно време. Същото се отнася и за Ник.

— Филипе, наистина се възхищавам от идеята, но за съжаление, ще трябва да ти откажа. Няма как да рискуваме с достъп на външни лица в офиса.

— Но аз мога да гарантирам...

— Да, да, знам, не си и помисляй, че аз намеквам нещо за етноса на децата... Нищо подобно! Просто няма как да рискуваме с каквито и да е външни хора. Фирмата работи с прекалено деликатна информация...

— Но ние можем да ограничим достъпа до всякаква корпоративна информация за гости, които ползват компютрите. Съвсем лесно можем да въведем подобни ограничения, все пак сме компютърни специалисти.

— Въпреки това — Мартин се изнерви от нуждата да измисля по-усукани оправдания — подобни действия ще са свързани и с използване на ресурси от фирмата...

— Не, господин Колев, напротив, няма да се използва нищо от платените програми на фирмата, нито ще търсим каквато и да е компенсация за времето си, то е просто нашето свободно време, което искаме да вложим в нещо полезно.

— Да, но и подготовката на подобни курсове..., ако се посветите на нещо такова, няма как то да не повлияе на работата ви...

— Напротив, ние с Ник вече сме подготвили много от нещата. Ако ни дадете възможност, можем да започнем, да кажем, след два-три месеца, в началото на лятната ваканция на децата. Ще им преподаваме само колкото трае ваканцията, така че цялата ни инициатива ще е приключила за тази година след шест-седем месеца, господин Колев...

— Казах не, Филипе, не ме ли разбра! Просто не можем да мислим в такава перспектива тук, в този офис, ясно ли е! — отсече Мартин. Той моментално съжали за грубия си тон и продължи по-меко. — Всъщност в момента фирмата се реструктурира, затова ми е малко трудно да ти дам конкретен отговор. Нека изчакаме малко, Филипе. Ще поговорим още веднъж, да кажем, след две-три седмици. През това време и аз ще проуча какво може да се направи за тази инициатива.

Черния се изправи.

— Да, господин Колев. Извинявам се, ако бях прекалено настоятелен.

— Не, не. Нека отново ти благодаря за идеята и инициативността.

Черния се обърна и излезе. Очите му се насълзиха, докато затваряше вратата зад себе си, а ръцете му, без да усети, се бяха свили в юмруци. Работният ден беше приключил, той си взе якето и ключовете от колата и се запъти към къщи. По пътя към изхода се размина с Таня, която го попита какво става.

— Май няма да се получи училището — каза ѝ тихо той и излезе.

* * *

Черния спря пред малката кооперация, в която живееше. Тротоарите бяха задръстени с коли, а на единственото свободно място стояха група момчета с бири в ръце. Черния присветна с фаровете с надежда те да се отместят, за да паркира.

— К'во бе, тъпанар! — изкрещя единият.

Черния смъкна стъклото и отвърна ядосано:

— Хайде мръднете, момчета, няма къде другаде да спра.

— Ми що не си купиш гараж, нали си богаташът на махалата!

— Мръднете, моля ви. — Черния едва сдържаше гнева си.

— Айде излез и ела да ни го кажеш!

Преди да се усети, Черния излезе от колата и тресна вратата.

— Ето, казвам ви, тъпи копеленца!

— Копеленца ли ще ни викаш бе, скапан боклук!

Четири момчета се изправиха и тръгнаха към Черния...

Два часа по-късно, когато отвори очи в близката болница, той не си спомняше нищо от случилото се след това.

— В съзнание е — каза медицинската сестра, която се беше надвесила над него.

— Добре. Нали отбеляза всичко в картоната му? — отвърна другата и докато затваряше вратата добави — Спасихме поредния мангал, участвал в поредния бой в махалата. Дано да няма повече за тази вечер!

* * *

Байлов седеше в същия италиански ресторант, превърнал се в традиционното място за срещите им с Лео.

Когато се чува по телефона, не си казаха почти нищо, освен че ще се видят същата вечер.

— Само едно малко уиски, моля — каза Лео на сервитьора, след като припряно дръпна стола и седна срещу Байлов. Той вече беше преполовил своята чаша.

— Е, наздраве...-започна Лео, но Байлов го прекъсна:

— Искам да знам как, Лео? Каквото и да си научил, аз трябва да знам по какъв начин... — Байлов го гледаше изпитателно. За миг си представи как приятелят му избухва в смях, как му казва, че този път е прекалил, вдига чашата и казва „Наздраве, глупако“...

Но Лео седеше мълчаливо и бавно въртеше чашата в ръката си.

— Как? — отново попита Байлов.

— Ех, Алекс — Лео погледна към аквариума в средата на заведението.

— Добре... Поне защо? — продължи Байлов, вече без да го гледа в лицето.

— Трябваше ми нещо голямо, Алекс — отвърна тихо другият. — Трябваше ми голямо разкритие, нещо, което да направи акционерите на Ронсън&Смит доволни... От години при ревизия на фирмите не успях да намеря нещо, което да предизвика шок, да накара дори най-добрите експерти по търговско право да се запитат докъде може да стигне изобретателността за печелене на пари... Вече ми готвеха заместник.

Байлов помълча, загледан в чашата пред себе си.

— Ясно — кимна той след малко.

— Е, хайде, Алекс. — Лео успя да върне усмивката на лицето си. — И ти и аз знаем, че все някак ще измъкнеш МаркетПауър от тази тиня. В крайна сметка ти си човекът, измислил всички схеми. Което означава, че ги познаваш добре и можеш да спасиш фирмата. Освен това... — Той се облегна на стола, спря да върти чашата и сложи свитите си в юмруци ръце на масата. — И ти и аз знаем още, че ако беше на мое място, щеше да направиш същото.

Байлов вдигна рязко очи. Видя усмихнатото лице на Лео. Приличаше на онзи студент, когото помнеше отпреди толкова много години, само косата му беше вече посребряла. Тази негова типична усмивка... Можеше да държи пистолет, опрян в челото на някого, и да гледа със същата тази усмивка, помисли си той.

— Може би си прав — каза Байлов.

— Естествено! — отвърна силно Лео. — Аз винаги съм бил по-умен от теб!

Байлов мълчеше. Този път шегата не му се стори смешна.

— Хайде, Алекс... Много добре знаеш, че само след три дни ще си изготвил перфектен план за действие. И от него ще личи, че това, за което ви обвиняват, изобщо не се е случило! Или няма каквото и да е отношение към истинските ви намерения във вашия бизнес. Не ме гледай така, сякаш не си предвидил и такъв сценарий!

След малко Лео прекъсна възцарилото се мълчание и продължи шепнешком:

— Аз те познавам, приятелю! Ти предвиждаш всичко. Защото и ти вече си научил, че успехът не е райското кътче от брошурките, с които ни рекламират идеалните ваканционни дестинации. Глупости за наивници! Успехът е пустиня, Алекс. Макар и с малки оазиси в нея.

Да... Там стигаш след дълъг и често доста мръсен път. А когато пристигнеш, разбираш, че си един от съвсем малкото оцелели. — Усмивката постепенно угасна на лицето му. — Но е... страхотно! Така е, нали?! Защото си победител. Добрал си се, успял си! Което означава едно — че аз и ти сме по-добри от другите.

Той изпи на един дъх останалото в чашата питие и стана.

— Не го забравяй, господин главен изпълнителен директор. По-добри сме от всички други! Хайде!

Байлов бавно се надигна, пое костеливата ръка на Лео и я задържа:

— Ще чакам да ми се обадиш, когато издигнеш МаркетПауър отново... обратно от огъня, като феникс!

После усети, че Лео го потупа по рамото:

— Ти и аз винаги ще бъдем другари, които от време на време скитат заедно в пустинята. Чао, Алекс!

Байлов виждаше отново на лицето му все същата усмивка, останала отпреди толкова години. Но за първи път с изненада установи, че гласът на другия може да звучи и уморено.

— До скоро, Лео — отвърна и тръгна след него към изхода.

* * *

След половин час Байлов се върна в офиса.

Седна на масивния си стол и отвори бутилка коняк. С пълна чаша в ръка четеше отново и отново доклада на Ронсън§Смит.

На вратата се почука, но той не отговори. Почука се още веднъж и в кабинета влезе Таня.

— Не сега. — Той махна с ръка. — Не сега! Излез, ако обичаш!

Тя сякаш не чу думите му, затвори вратата и седна до него.

— Какво искаш? — полупразната чаша и дъхът му на алкохол не смутиха Таня.

— Какво се е случило?

— Абсолютно нищо — отвърна той.

— Аз дойдох да обясня за една инициатива на Черния, искам да кажа Филип... и Ник, от компютърния отдел...

— Нямам представа за какво говориш — продължи замаяно Байлов.

— Ами, днес Филип е говорил с господин Колев за една тяхна идея, искат да правят училище по програмиране за циганчета... — В този момент гръмкият смях на Байлов я стресна, но Таня въпреки това продължи.

— Господин Колев им е отказал, но аз исках да ви помоля да премислите, защото идеята им си струва...

— Така ли? Струва ли си идеята им?! — Байлов остави чашата си и впери поглед в нея.

— Да, господин Байлов, искат да преподават на деца от квартала на Филип.

— И защо тази идея си струва, вдъхнови ме, моля те — продължи с неприкрита ирония Байлов.

— Защото ще помогнат на много деца да открият нещото в себе си, в което...

— В което какво? — подигравателно я прекъсна той.

— ... в което да влагат страст, господин Байлов, помните ли, че веднъж говорихме за това? — настоятелно попита Таня, но той вече не я чуваше. Смееше се високо и гръмко, както не се беше смял от дълго време. След всичко, което се беше случило в последните часове... не, всъщност в последните седмици, дори месеци — сега тези пламенни думи за „училище по програмиране за циганчета“, за благородни мотиви и страсти го караха да се чувства, сякаш се е пренесъл на снимачна площадка на комедиен филм.

Таня не можеше да разбере бурния му смях, но беше сигурна, че ако настоява достатъчно, той ще преосмисли отказа на Мартин.

— Господин Байлов...

— Да, моля те, разкажи ми още малко за „нещото“, което хората ще търсят и което ще осмисли живота им...

Таня не отговори.

— Що за нелеп пубертетски абсурд? — спря да се смее Байлов.

— Не помните ли собствените си думи, за това как човек трябва да се стреми да открие нещото, в което да влага много страст...

— И ти реши, че всеки... — Той махна във въздуха с ръка и притисна с пръсти насълзените си от смях очи — ... Че всеки човек трябва да търси „своето нещо“, в което да се изявява с радост, ентузиазъм и страст, така ли?

— Аз мислех, че вие давате на хората тук, в МаркетПауър, точно тази възможност.

— Порасни! — изкрещя Байлов. — Това, което аз правя, е точно обратното и точно то е нужното! И то на 90% от хората. Аз им давам възможност да ИЗБЕГНАТ търсенето на „нещото“, защото истината е, че дълбоко в себе си те не желаят никакво подобно търсене! Те искат единствено оправдание, запълване на времето... Всичко друго е лъжа пред тях самите и пред всички останали.

— Не предпологах, че мислите по този начин — опита се да го прекъсне Таня, но той не я чуваше.

— Хората търсят такава работа, от която да недоволстват и така да оправдават собствената си пасивност. Наистина ли мислиш, че ако оставиш служителите тук сами да определят всекидневните си задачи, но им оставиш заплатите, изведнъж ще се появят едни ярки и търсещи личности?

Нищо подобно! Ярките личности са само онези, които успяват да намерят „нещото“ в себе си, ВЪПРЕКИ обстоятелствата! Удобството не ражда такива личности. Удобството ражда мрънкащи хора, които само чакат да дойде обяд, за да се натъпчат, после да се върнат вкъщи, да се опънат на дивана и пак да се натъпчат или да подскочат в някой бар и пак да се натъпчат... — На лицето му се изписа отвращение. — А най-лошото е, че тези „освободени“ хора ще са много по-недоволни, отколкото, ако им дадеш някаква скапана работа, която да ги ангажира по цял ден. Това е истина по-стара от мен и теб.

— Аз не мисля работата си за скапана, господин Байлов.

— Чудесно. Значи ти си от онези десет процента хора, които са успели да намерят НЕЩОТО В СЕБЕ СИ. — Той усети как отново го напушва смях. — И то, ако сама си вярваш! Или просто и за теб работата е идеалното оправдание.

Всъщност тук, в МаркетПауър, ние дори даваме на хората усещането, че правят нещо важно и значимо. Какво повече могат да искат наистина...

— Ето че искат, господин Байлов. Идеята на Филип и Ник за училището е точно искане на още нещо.

— Тогава да намерят начин! Ако толкова много го искат — ще успеят. Иначе просто ще се окажат поредната брънка в тълпата, която иска нещо, но ако може друг да го направи! И няма да си го признаят, както всички други в тези тълпи, които само вървят и скандират!

Не думите, а по-скоро презрителния тон, с който говореше Байлов, така засегна Таня, че тя буквално викна:

— Ще се изненадате какви хора има всъщност в тълпите, господин Байлов!

Байлов се втренчи в нея, после размаха пръст:

— Не тълпите сами по себе си, а лицемерието е това, което ме дразни. Цялото това лицемерие. Знаеш ли какво изпитах, когато се вдигна онзи голям вой около световната икономическа криза! Хулите срещу капитализма, срещу консуматорското общество... Всички викаха, викаха... и спряха! Светът замлъкна. Защото всъщност никой не иска този обществен ред, в който живеем, да се промени. — Байлов се изправи и закрачи нервно из стаята. — Преди, при комунистическия режим, имаше граници на всичко, един вечен недостиг и това беше чудесен начин всеки да оправдае собствената си пасивност. Но в онези времена имаше и една прекалена безнадеждност, защото режимът беше въвел твърде явни и непреодолими ограничения.

— А при днешния ред има привидна надежда! Илюзия, че можеш да тръгнеш към постижима цел. Дремещите намерения са механизъмът, с който всеки отлага истинския смисъл в живота... и така до самия му край. Това е най-спокойното съществуване.

Ръцете на Таня трепереха. Нима и тя, и Ник, и всички наоколо наистина съществуваха в едно постоянно отлагане и оправдание...

— Сега просто са премахнати очевадните ограничения, наложени от предишния режим. Те са превърнати във вечно блещукащи надежди! — продължаваше Байлов. — Всяка граница е заместена с идеята за „потенциално възможна цел“, ха-ха! По този начин всеки сам си издига стени, вместо това да идва отвън.

— Днес човек живее убеден, че след време ще реализира някаква голяма цел, че ако се напъне, ще направи нещо от себе си. И ето, скоро, много скоро действително ще опита! Ще вложи всичките си сили — само първо да си купи колата, да си ремонтира къщата, да си роди и

отгледа детето, да си купи няколко скъпи костюма, да попътува малко, докато е на хубави години... А после! О-о-о, после ще постигне и нещо значимо, нещо, с което ще промени света около себе си, нещо, което наистина ще има смисъл. И той ще блесне с целия си талант... и така — до края! — Байлов блъсна папката с листове от бюрото си. — Живот в отлагане и живот в заместване, това е най-пълното спокойствие, което може да се постигне. Така огромна част от хората хем имат идеално оправдание с някоя скапана работа, хем живеят с вечни илюзии. — Той се доближи до Таня и каза с широка усмивка — И ти, Таня, си една от точно тези хора — мечтаеш за доброто оправдание, за идеалното оправдание. Затова и пъплиш все по-нагоре и по-нагоре, към всеки следващ пост в кариерата.

— Как може да говорите така. Ви... не ме познавате. Аз имам и други цели... други мечти...

— Какви заучени и празни думи. Ти дори не знаеш техния истински смисъл! — Той сведе поглед. — Да... Някои го наричат „мечта“... Други го наричат „цел“...

Той замълча за няколко секунди, после вдигна глава и продължи с рязък тон:

— Аз го наричам „център“. Защо да използвам скапани, неясни понятия? — Той отпи останалата на дъното на чашата глътка коняк. — „Мечта“ казва влачещият се по течението човек. „Цел“ казва някой с по-ясни идеи и с точно начертана пътека. Но това, за което аз говоря... — Той тресна празната чаша на масата — то е нещо друго. То е средата, то е ядрото, към което човек е така привлечен, че всичко в него започва да кръжи около този център — и мислите му, и действията му, и всяка проклета малка частичка живот в него е устремена натам. Когато някой има център, ето това е мигът, в който човекът и мечтата наистина стават едно. — Той се обърна и изкрещя — Не ме докосвай! Ти нямаш идея за какво говоря, ти никога няма да имаш! — И блъсна ръката, понечила да прегърне раменете му.

Таня се обърна и през сълзи тръгна към вратата. Байлов стана и извика след отдалечаващото се момиче:

— Чакай!

Тя спря и избърса с ръкава си падащата по бузата ѝ сълза.

— Върни се, ти не дойде тук заради някакви благородни инициативи, нали? — Байлов я придърпа към себе си и стисна

раменете ѝ. Тя затвори очи, докато ръцете му се спускаха по гърба ѝ. — Ти просто още нищо не си видяла. — той целуна мократа ѝ буза. — Ти нищичко не знаеш, ти си така невинна... — Той я целуваше по цялото лице. — И знаеш ли..., ти имаш още толкова много време, в което да вярваш в толкова много неща... Затова няма нужда да се съгласяваш с това, което ти казах. — Той погали косата ѝ. — Поне не сега...

— Не сега... — Тя също го целуна.

Той разкопчаваше роклята ѝ, когато въпреки приглушената светлина в стаята Таня видя очите му. Стъклени, влажни, червени — те я отблъснаха дори повече от думите му.

— Аз не искам да се съглася... Никога, не само сега — каза тя през сълзи и се отдръпна.

Байлов я пусна от прегръдката си и се свлече на стола зад себе си.

— Аз прекалих. — Той вдигна гордо глава. — Съжалявам.

Таня кимна.

Двамата поседяха, без да си кажат нищо. Байлов гледаше празния ъгъл зад бюрото си. Когато обърна глава и понечи да каже нещо, той видя, как Таня затваря вратата зад себе си.

* * *

Таня мина бързо по коридора и се качи в стъкления асансьор. Размазаните светещи точки от фаровете на колите по булеварда ставаха все по-големи и ясни, докато тя приближаваше към партера. Броячът в асансьора над главата ѝ светеше в яркочервено — 25, 24, 23, 22... Тя искаше да излезе, колкото може по-скоро.

Когато се прибра, беше почти полунощ. Ник спеше. В антрето Таня остави палтото и чантата си и се наведе, за да събуе високите си обувки. Докато дърпаше едната изящна каишка, си спомни грозните си туристически сандали, с които се разхождаше, когато с Ник бяха в планината.

Хвърли обувката пред себе си, седна на студените плочки и зарови лице в ръцете си. Толкова далече бяха останали миговете в планината, разходките, гората, картините, боите по пръстите ѝ... И

Ник. И той беше останал някъде назад, заедно с всички преживени радости.

Тя изми със студена вода лицето си и влезе в тъмната спалня.

— Ник — прошепна.

— Какво става — отвърна сънено той. — Колко е часът?

Тя седна на леглото до него.

— Моля те, прегърни ме, Ник.

Той погали раменете ѝ и усети, че тя плаче.

— Какво е станало?

— Нищо не е станало.

— Мислех, че си решила пак да работиш до късно, затова не ти звъннах. Щях да те изчакам да се прибереш, но явно съм заспал...

Тя го прегърна и се усмихна.

— Вече се прибрах, Ник, прибрах се.

— Хайде. Събличай тази рокля и идвай под одеялото.

* * *

— Значи вече знаеш — каза тихо Силвия на другата сутрин в кухнята на офиса, гледайки подпухналите очи на Таня.

— Какво да знам? — попита Таня, докато приготвяше кафето си.

— За Черния. Помислих, че затова си така...

— Какво е станало? — Тя остави горещата кана с кафе на плота.

— Пребили са го. Чакай, успокой се, добре е, отървал се е с няколко рани и счупена ръка.

— Как... — Таня остави и порцелановата си чаша.

— Ще ходим следобед в болницата да го видим.

— Как се е случило?

— Някакви момчета от квартала му, вчера. Не знам как точно е станало, днес, като го видим, сигурно ще разберем. Ще дойдеш, нали?

— Разбира се, че ще дойда. — Тя седна на малката бяла маса и подпря глава с длани. Усети, че ѝ се повдига.

* * *

Когато влязоха в болничната стая, Черния лежеше, но очите му бяха отворени.

— Охо-о. — Той се надигна внимателно. Едната му ръка беше в гипс, а по лицето му имаше подутини и рани. Въпреки това беше усмихнат. — Колко сте много!

В стаята влязоха десет човека, най-отпред беше Мартин.

— Отвън има още хора, така че дано си в настроение да ти досаждат — каза приятелски той.

— Радвам се да ви видя. — Черния помахаше със здравата си ръка. — Както виждате, стана малък инцидент. — Шегата му беше приета със смях.

В последвалите два часа негови колеги влизаха и излизаха от стаята, всеки му пожелаваше бързо възстановяване и казваше по нещо окуражително. Накрая Мартин го увери, че ако се стигне до разследване на инцидента от страна на полицията, фирмата ще направи каквото може, за да се установи колко отдаден служител и добросърдечен човек е.

Когато остана сам, Черния заспа. След известно време го събуди тихото отваряне на вратата.

— Господин Байлов! — каза изненадан той.

Байлов влезе и седна на малък пластмасов стол до леглото на Черния.

— Нямахте нужда и вие да идвате, моля ви, толкова ми е неудобно...

— Чак преди малко научих, Филипе. Разбира се, че трябваше да дойда. — Байлов погледна многото кошници на масата в стаята на Черния. — Виждам, че колегите няма да те оставят да паднеш духом, нито да седиш гладен!

Черния се засмя.

— Вземете си нещо, моля ви, и без това тези неща ще ми стигнат за няколко месеца.

— Благодаря. — Байлов взе един бонбон в червен целофан и застана до прозореца.

— Благодаря ви, господин директоре — каза Черния след малко. — Благодаря ви, че дойдохте.

— Разбрах, че ти и още едно момче от отдела имате идея да правите някакво училище — каза Байлов, гледайки празните

катерушки в двора на болницата.

— Мисля, че господин Колев се ядоса на тази идея. Вероятно аз не успях да я обясня добре. Ние с Ник не искаме нищо от фирмата, само терен, ако мога така да се изразя...

— Идеята ви не е лоша, Филипе. А решението дали нещо да се случи, или не, го вземам аз, не господин Колев или някой друг. И сега аз ти казвам, че тази идея има как да се осъществи. — Той се обърна с гръб към прозореца и отново седна до леглото на Черния. — Искам единствено да попитам защо. Защо искате да се заемете с това?

Черния се надигна трудно с помощта на здравата си ръка, въздъхна и погледна Байлов в очите.

— За да може техният живот да не е като моя, господин Байлов — каза той и засмяно почука с показалеца си по гипса.

— Е, ти не можеш да спасиш тези деца от подобни инциденти.

— Разбира се, но от много други мога. Даже не говоря за инциденти, а за по-важни неща в живота.

— Нима не харесваш живота си?! Та ти си постигнал толкова много! Хайде, колко цигани стават уважавани тийм лидери в международна компания?

— Да, но докато стигна дотук... — Той облиза устни и прокара длан през черната си коса — Искам да им спестя поне една стъпка, разбирате ли? Искам да им спестя частица от огорчението, което се е натрупало в мен. Животът ми е много хубав, моля ви, не мислете, че се оплаквам. Напротив! Аз и по-лоши неща от този бой, дето ми хвърлиха, съм срещал и не съм се отказал. Просто... понякога ми се иска да гледам на света както преди време. — Той взе бонбон от масата. — Та затова... С това училище се надявам, че ще спестя на хлапетата поне един шамар от живота, така или иначе ги чакат достатъчно шамари. Ето, аз съм пример за това!

Двамата с Байлов се засмяха.

Медицинска сестра отвори вратата и сложи картон на Черния в края на леглото му.

— Ще се върна след малко, но, господине, часовете за посещение отдавна приключиха. — Тя изгледа Байлов от глава до пети, вдигна вежди и излезе от стаята.

Байлов разопакова нов бонбон и го лапна.

— Училище ще има, Филипе — каза той с пълна с шоколад уста.
— Дори и някои неща в офиса да се променят, аз съм убеден, че училище ще има.

Когато излезеш от тук и отидеш в банката, ще ти кажат, че на твоята сметка има направен паричен превод. Не си мисли, че е станала грешка, преводът е лично от моята сметка. Годишният ми бонус. Твой е. Ще ти стигне за много неща... повярвай ми, за страшно много неща.

Черния седеше без да помръдва.

— Аз няма да ти искам отчет за нищо. — Байлов помълча. — И все пак се надявам един ден да чуя, че си направил училище.

— Аз... не знам какво да кажа, господин Байлов. Вие...

— Не казвай нищо. Просто, когато отидеш в банката и ти дадат сумата, недей да забравяш за училището.

— Няма...

— Направи го... училището.

— Това е мечтата ми, господин Байлов.

Байлов кимна към Черния и каза тихо на излизане:

— Скорошно възстановяване.

— И на вас всичко най-добро, господин Байлов.

* * *

Байлов вървеше бавно по светлия болничен коридор. Мислеше си за заложените брачни халки на родителите си в началото на всеки семестър. Колко ли шамари от живота му бяха спестили те?

Спомни си, как баща му каза „Давай смело, Алекс, ти можеш“, когато се сбогуваха на летището при първото му заминаване за Англия, за да бъде стажант в МаркетПауър. В началото му се обаждаше при всяко повишение. Още същата вечер! „Видя ли — казваше баща му — аз ти казвах, че ще сложиш всички в малкия си джоб!“

Когато стана изпълнителен директор, съобщи на родителите си чак месец по-късно, при връщането си в България. Баща му радостно го прегърна. На заминаване, докато му махаше от входната врата, каза: „И не забравяй, че си ми обещал да ме заведеш някой ден в Рим... може и в Париж, където кажеш“.

А Байлов така и не каза.

За първи път се почувства объркан, разколебан.

Къде беше той сред целия Успех? Къде беше неговата радост, радостта на близките му?

Не. Не можеше решително и убедено да защити избора си, както досега.

Успехът, признанието, титлата, годишният бонус... Това вече не беше неговият път.

Той отвори голяма стъклена врата с червен кръст на нея и излезе от болницата.

* * *

Февруари 2014, Лондон

— И какво смяташ да правиш? — попита тихо Грант. Пред него, на голямата маса, имаше документ със заглавие „Молба за напускане“.

— Не знам. — Байлов поклати глава. — За първи път, от поне 20 години, не зная какво ще правя.

Грант свъси вежди. По лицето му отначало се изписа гримаса на неодобрение, после недоумение, а накрая дори тревога.

— Александър... Ако е заради скалъпения скандал от Ронсън§Смит — това е преодолимо! Въпрос на малко време и разговори с точните хора. Но те уверявам, че ще се погрижим случаят да не се раздуха.

Аз те разбирам. Но това! — Той посочи с поглед молбата на бюрото. — Вярно, напоследък ти премина през много изпитания, всички го забелязваме. Умората сигурно също си казва думата. Затова сега те моля — излез през вратата и нека забравим за тази молба и този разговор. Вземи си почивка. Даваме ти колкото време е нужно, за да се съвземеш.

— Не.

— Говоря за месеци, ако смяташ, че се налага...

— Не — отсече Байлов.

Грант вдигна вежди.

— Виж, Александър... Ти наистина ли мислиш, че това е възможно? — Той вдигна молбата за напускане, подписана от Байлов, и се облегна в коженото си кресло.

Байлов кимна.

— Нали разбираш... че това би било краят ти.

Байлов не отговори.

— Надявам се, че поне си даваш сметка. Скандалът с Ронсън§Смит всъщност може и да не се разсее толкова бързо... — Грант скръсти ръце. — Казвам го не като заплаха! Просто, ако трябва да назначим нов изпълнителен директор, именно този скандал ще бъде трамплинът и за него, и за фирмата. — Той махна с ръка. — „МаркетПауър къса с черното минало и продължава още по-силна напред“... Да... Като заглавие звучи добре, нали? Но ти... — Грант отново сведе поглед върху молбата на Байлов. — Това със сигурност би било краят ти. Никой не би те наел! Никъде! За всички ти ще бъдеш човекът, потопил в законов скандал водеща британска корпорация!

— Не! — прекъсна го безцеремонно Байлов. — Аз съм човекът, който я направи водеща. Това ще се запомни.

— Нима? Защото според мен... и тук говоря като Президент на борда на директорите — ти ще си човекът, издигнал тази фирма ЧРЕЗ незаконни действия! Ще си измамникът, използвал „допинг“, за да стигне до върха. Ти ще бъдеш корпоративният еквивалент на Ланс Армстронг или на Марион Джоунс^[2]... Ти ще бъдеш скандалът Енрон^[3], но в първо лице единствено число. Ето това ще остане. И повярвай ми, ще има достатъчно доказателства.

— Вие знаете, че не е вярно.

— Опитай да го докажеш. В корпоративния свят „невинен до доказване на противното“ не важи! В него станеш ли обвиняем... — Той поклати глава, а на устните му се появи подигравателна усмивка. — А каква е истината не е от значение. Светът ще научи, че ти си българинът, който се издигна и премести цяла една фирма на своя територия, защото знае добре как в тази страна може да заобиколи закона или да го употреби в своя полза. И всичко в името на властта и парите. С нищо няма да обориш тези внушения!

— Не, вие не можете, няма да го направите.

— Ще го направя, Александър. Не се съмнявай! Ти ни трябваш. Каквито и да са твоите методи — те работят. Рисковани или не, законни или не... те направиха МаркетПауър лидер. И точно с твоите методи онези големи клиенти, до които винаги сме искали да се доберем, повярваха в нас. Всъщност те повярваха в теб! Ако ти

останеш и те остават. Но дойде ли друг на твое място, нещата ще трябва коренно да се променят. Някои от услугите ни също. И така ще изгубим доста важни за нас клиенти, а оттам и позиции.

— Но вие вече познавате добре моите идеи, моя начин на работа — няма пречка да продължите и без мен. Защо настоявате да остана? Винаги може да се каже, че съм решил да се заема с нещо друго, че съм преосмислил пътя си — някак примирено изрече Байлов.

— Защото мисля за компанията, Александър. А тя не може да обяви, че ти си преосмислил пътя си. Подобно бръщолевене винаги е параван, признак за някаква голяма пукнатина. Хората в нашия бизнес бързо откриват какво се крие зад дърдоренето. Те не са наивници! Ти, човекът, който издигна МаркетПауър и я направи лидер, точно ти да напускаш, защото си преосмислил пътя си?! Кой ще приеме такъв абсурд? Никой.

— И аз няма да го позволя!

— Ти си нужен! Ти си символът на тази фирма, гаранцията за надеждност. Затова трябва да останеш. Хората повярваха в теб — и служителите, и клиентите ни.

— Ти убеди толкова много корпоративни гиганти, че без нашата услуга няма да успеят. Убеди и хиляди служители, че нашата компания има нужда от тях, вдъхна им чувство за дълг и съпричастност към работата. Ти ги накара да вярват, че са важни! По дяволите, ти дори им внуши, че има нещо по-дълбоко и възвишено от това, една корпорация просто да се стреми да стане номер едно и да печели повече от другите...

Най-сетне Грант си пое въздух и се усмихна.

— И знаеш ли, колкото повече те опознавам, толкова повече си мисля, че си успял, защото ти самият вярваш във всичко това... Да — той сведе поглед, — казват, че най-добрият лъжец е този, който сам вярва в лъжата си. — Грант поклати глава. — Но ти не можеш да промениш света, Александър. Навярно фактът, че сам си осъзнал тази голяма истина, те е сломил. Ти отдавна вече си само сянка. Повечето хора не забелязват това, но и ти, и аз го знаем. Затова чуй внимателно моето предложение. То е добро за фирмата, но то е добро и за теб.

Байлов следеше с очи всеки жест на Грант, но от време на време обхождаше с поглед цялата стая. Имаше усещането, че тя е сцена с декори и отвъд прозорците няма открито пространство, а само

светлина от прожектори; вратата вдясно всъщност е нарисувана, не може да бъде отворена, нито да се излезе през нея; той самият е една холограма, която седи на стола и изпълнява ролята на публика.

— Това, което се иска от теб — продължи Грант, — е да се появяваш на големите бизнес форуми. Знаеш, че те са пет или шест в годината и траят ден-два. Ти ще си там, за да разкажеш какво се случва в МаркетПауър и да си стиснеш ръцете с най-големите ни клиенти — тези диктатори на световния корпоративен ред. Ти ще им вдъхнеш увереност, че ние ще продължаваме да сме най-добрите, ще продължаваме да се развиваме и да ги изненадваме с още по-добро качество и идеи. И най-главното — ти ще им внушиш, че да са наши клиенти е неотменимо тяхно предимство.

— В замяна получаваш, как да го нарека... възможността да продължиш да живееш в мечтата си.

— Нали това беше мечтата ти, да станеш главен изпълнителен директор? Да направиш от МаркетПауър лидер и да бъдеш директорът на този лидер. А сега за малко щеше да се сгромолясаш, заради глупавия одиторски скандал.

— Но аз ти давам шанса да запазиш мечтата си, да продължиш да живееш на върха.

Грант побутна към Байлов подписаната му молба за напускане. Беше я зачеркнал с голямо X върху цялата страница.

— И не бива да се тревожиш за добрите идеи, в които ще трябва да убеждаваш най-важните ни клиенти на тези форуми... — Грант сложи длани на масата. — Мартин поема всичко. Поема изпълнението на всяко решение, под което ще стои твоето „Да“ и твоят подпис над думите „Главен изпълнителен директор“. Уверен съм, че той ще се справи. И то отлично. В крайна сметка Мартин отдавна прави точно това! Не е ли така?

Байлов издърпа бавно молбата за напускане, смачка я и накъса на малки парченца зачеркнатия лист.

Едва тогава кимна с глава.

— Знаеш ли... искам да ти кажа още нещо, Александър. Ако някой ден ти решиш отново да се върнеш към себе си, към онова твое аз, което издигна тази фирма... онова аз, което беше лидер, което знаеше как да си проправи път... аз пръв ще се застъпя отново за теб и ще поискам връщането на реалните ти права на главен изпълнителен

директор. Винаги съм вярвал в теб и дори сега вярвам, че някога, всъщност много скоро, ще се завърнеш. Потенциал като твой не се губи! Отказвам да повярвам, че се губи!

Грант протегна ръка, събра парчетата от скъсания лист, останали пред Байлов, и ги изхвърли в кошчето до себе си.

— Затова приеми, че сегашната ситуация е шанс. Временна „чакалня“ за теб самия, в която истинският живот те оставя да си поемеш дъх, преди отново да се завърнеш към него. Александър, колко хора получават подобна възможност? И колко хора успяват да продължат, без на практика да загубят нищо? Както ще бъде с теб. Може би тази „чакалня“ е плод на собствените ти усилия и жертви по пътя до тук — дал си достатъчно много от себе си, за да получиш таймаут и да си поемеш дъх.

Грант се изправи и стисна ръката на Байлов.

— Вземи колкото време ти е нужно, Александър. Почини си. Вече ти казах — аз съм убеден, че не след дълго ще съумееш да се вземеш в ръце и ще се завърнеш към единствената възможна Истина, в която и ти, и аз вярваме: лидерството, успехите, стремежа да бъдем номер едно! Знам, че в момента временно си изгубил фокуса на всичко това, но съвсем скоро, когато си готов и се завърнеш, животът в МаркетПауър отново ще те прегърне. Защото ти си един от добрите, един от онези, които си струва да бъдат изчакани.

* * *

Март 2014, София

Байлов кацна в София на 19-ти март късно вечерта.

Беше подготвен за последното си обръщение към служителите в българския офис. В страната ще останат само няколко екипа, а след шест месеца големият офис ще бъде затворен. Точно по плана, който Байлов беше представил преди пет години, на онази своя първа презентация като главен изпълнителен директор.

Преди да заспи, той отново погледна изписаните със ситния му почерк листове — винаги пишеше обръщенията си към служителите на ръка.

„... затова, със съжаление ви съобщаваме, че фирмата ще продължи своето развитие извън България“ — знаеше наизуст всяка дума от това, което щеше да каже.

На последната страница имаше само две изречения:

„С всяко ваше усилие, с всяка ваша инициатива, вие написахте важна част от историята на тази фирма. Успехът, който отбеляза МаркетПауър в България чрез всички вас, е незаменимо стъпало за компанията, но нека този успех бъде само поредна страница в книгата на успехите на всеки един от вас.“

На бялата страница, от скъпата златна писалка на Байлов, кой знае как, беше останало миниатюрно петънце мастило. Той скъса листа и отново написа двете изречения.

После навн будилника, загаси нощната лампа и до сутринта остана сам в мрака.

* * *

20 март 2014, 18:30ч вечерта, София

Младеж на около 20 години седеше с бира в ръка на пейка в градинката срещу голямата стъклена сграда на МаркетПауър в центъра на София. Докато си говореше с още две момчета, от сградата започнаха да излизат големи групи хора. Всички бяха облечени в костюми. Лицата им бяха посърнали, някои гледаха надолу и мълчаха, а други говореха тихо помежду си.

— Гледай ги тия! — Младежът с бирата в ръката сръчка в ребрата момчето до себе си. — Тия са уникални, брат! Не стига, че бачкат за някоя лъскач-фирма, правят мощни пари и ходят облечени като пингвини, ами са и нацупени, разбираш ли!

— Егати тъпанарите! Е, тука е така, заради такива като тях! Взели са се толкова на сериозно, че ходят намръщени и гледат всички накриво. Понеже не им разбираме проблемите. — Момчето се изправи и им помахаша с най-широката си подигравателна усмивка. — Скапаняции! К'во, мислите си, че сте по-добри, щото сте се пременили, така ли? — На момчето му се искаше да го чуят, но думите му се губеха в шума от трафика на големия булевард между тях.

— Много са зле, бате, много! — продължи другото момче. — Гледай как ни зяпат! Ако ние бачкахме в такава фирма, нямаше да станем такива намръщени скапаняци, нали бе, човек?

— Мно'о ясно. Щото, най-малкото щяхме да имаме повече кинти за бира...

— Ама тия са като някаква секта бе, брат! Гледай, всякакви има — там виждам някакви с дръпнати очи, има и някакъв риж... Сега остава и малко мангали да изскочат отнякъде и ще се спускам да се хия.

— Малеее-е-е-е, а я го виж и тоя, най-накрая. — Момчето посочи последния излязъл от сградата. — Егати стареца. Тоя сигурно е чистачът!

— Той пък к'во е правил на срещата на костюмираните?

— Казва ли ти някой! Ама го виж само как се е вживял, ходи и той като насран, овесил нос като останалите, важните. Даже и риза с връзка сложил, мани, мани...

— Много зле, човек, много зле са тия. Егати ненормалниците.

* * *

Влезе в хотелската стая, пусна куфарчето пред огледалото в антрето, метна червената си вратовръзка на стола и седна на леглото.

През прозореца на луксозния хотелски апартамент се виждаше по-голямата част от центъра на София. Стъклата на сградите блестяха в тези последни минути преди залеза.

Байлов излезе на балкона. Шумът от колите почти не достигаше до него, а долу се виждаха само силуетите на хората, които се движеха по тротоарите.

А точно днес, точно сега така му се искаше да бъде шумно! Да чува бучащия трафик и оживените разговори.

Само преди часове, в сградата на фирмата, той произнесе грижливо подбрани думи. Сега, затворен сам в хотелската си стая, чуваше само шепота от залата, когато съобщи защо е свикал срещата... и ехото от собствените си прощални слова към служителите в българския офис на МаркетПауър.

Пред очите му още стояха неподвижните фигури на хората. Спомни си обзелата го изведнъж боязън да вдигне поглед от изписаните листове с последната си реч. Не искаше да вижда лицата в залата, изпълнени с недоволство, със страх, с презрение, с молба!

После, когато успя да каже довиждане с усмивка, настъпи оглушителната тишина, с която го изпратиха. Тази тишина и сега го притискаше отвсякъде.

Стисна металния парапет на балкона и се надвеси. Напрягаше очи, за да види по-добре силуетите долу. Знаеше, че е глупаво. И все пак... Не беше ли това Андрей от отдел „Продажби“? А до него Силвия, от отдел „Профили и индустрии“? А онези две момчета в далечината... как приличаха на Черния и Ник. А момичето малко зад тях, не беше ли...

Той се обърна и влезе в стаята.

Извади телефона, премина с показалец през менюто и влезе в указателя. Въведе няколко букви. На екрана се изписа номерът, който беше открил и записал още преди две години. Но не се беше решил да се обади.

Набра номера.

— Дарина?

* * *

Караше внимателно в слабия дъжд към адреса, който Дарина му беше дала. Разбраха се да се срещнат близо седмица, след като Байлов се върна в Англия.

По телефона не говориха дълго. Тя му каза, че след докторантурата е останала в Лондон, а когато той ѝ предложи да се срещнат, тя му издиктува адреса си.

Живееше в покрайнините на града, в една от големите вилни зони.

Байлов караше по инструкциите на GPS-а в колата си. Към края на начертания маршрут започнаха да се появяват красиви къщи с големи дворове. Приличаха на неговата, която беше в другия край на града.

Той поглеждаше изписания номер на дворната врата на всяка къща.

„31. Тази е.“

Номерът висеше над голяма порта. Байлов позвъни и тя бавно се отвори. Пред него се появи малък път, който водеше до фонтан пред входа на къщата.

Паркира до фонтана, изкачи четири бели стъпала, избърса обувките си в красивия тъмночервен килим пред вратата и позвъни.

Отвори му млад мъж с черно сако.

— Веднага ще съобщя на госпожата, господине. Тя ви очаква.

Байлов влезе в кръгло фоайе. Почти всичко беше в светли цветове. Подът беше бял. Стълбите бяха кремави, само шкафовете бяха тъмни, явно от масивно дърво.

— Александър! — Елегантна фигура пъргаво слезе по стълбите и се приближи до Байлов. — Добре дошъл!

— Дарина?! — Той почти не я позна. Може би е заради елегантните дрехи, помисли си и я прегърна. Притисна я силно към себе си и усети дори камъните на колието ѝ.

— Така се радвам да те видя! — Тя го хвана под ръка и го поведе към голяма стая с няколко канапета и маси пред тях. — Ела, седни, моля те. Даниел, би ли ни донесъл по нещо... Какво ще пиеш, Александър?

Байлов се мъчеше да прикрие втренчения си поглед. Той усилено търсеше онази Дарина, която помнеше. Гледаше жената пред себе си и почти не вярваше, че е същата.

„Красива?!“, помисли си Байлов. „Но тя винаги е била красива.“

— Ще пия чай, благодаря ти — отрони тихо.

Имаше нещо нередно в сегашната ѝ красота... И въпреки абсурда на подобна мисъл, сега той смяташе Дарина за *прекалено* красива. Стръскащо красива. Безупречно красива. Безнадеждно, скучно, отвратително красива.

Икономът сложи пред тях чаши с чай.

— Чудесно. — Тя се усмихна широко. Зъбите ѝ блеснаха в идеално бяло. Цялата ѝ усмивка, помисли си Байлов, беше прекалено ярка и стоеше залепена на лицето ѝ като стикер с цена на стока в промоция.

— Всъщност знаеш ли, имаме превъзходен домашен сироп от сливи, искаш ли да го опиташ?

— Разбира се. — Той се намести на канапето и сложи длани на стъклената маса.

— По един сироп значи, Даниел.

Тя се обърна отново към Байлов. Пое си дъх да каже нещо, вероятно да продължи с потока от любезни думи, но видя объркания му поглед и спря.

— Как си? — попита го тихо, а от широката ѝ усмивка не остана почти нищо.

— Добре, добре съм. Ами ти?

— О, аз също. — Тя се огледа, сякаш за да се убеди, че се намира в собствения си дом и всичко е точно там, където трябва. — Каква промяна на обстановката от последната ни среща, а?

— Не само на обстановката, ти... си така различна, така елегантна... — Байлов все още се опитваше да приеме новия образ на Дарина, толкова далечен от онзи, който помнеше. Най-много го тревожеше усмивката ѝ. Изглеждаше му така отработена и същевременно странна, от нея струеше нещо невидимо, което я караше да изглежда като озъбване към всичко наоколо.

— Благодаря ти — възкликна тя, облегна се на стола и кръстоса крака. — Ти също си елегантен, но на теб винаги ти е отивало да носиш костюм.

В стаята стана тихо.

— Четох за теб — започна с приповдигнат тон Дарина.

— Така ли?

— Навсякъде пишеше за твоя успех, когато оглави МаркетПауър. Повечето английски бизнес медии писаха за теб... някои с неприязън, някои с искрено учудване за твоите успехи, и то в лондонска фирма. Но важното е, че писаха. Хайде, разкажи ми нещо за живота си сега! Толкова е хубаво, че си сбъднал всичко, което искаше. Кой знае колко хора зависят от теб, нали си главен изпълнителен директор...

Байлов описа накратко пътя си в МаркетПауър. Спомена за идеите си, след като оглави фирмата, за успехите, за бъдещите планове. Тя често възкликваше с „Ах!“ и „Чудесно“. На него му се искаше да говори по-разпалено, по-убедено. Но не успяваше. Докато

разказваше за пътя си, той усети как колебанието, което беше потискал при всяка стъпка, сега се сгромоляса върху него.

— И сега ще продължиш с пълна сила и в Азия, така ли? — попита засмяно Дарина.

— Абсолютно.

— А как беше да работиш отново в България?

Байлов свъси вежди.

— Беше просто работа — отвърна сухо.

— Знаеш ли, аз мислех скоро да заведа детето там, все пак да види родината на майка си.

— Детето? — За миг лицето на Байлов се опъна, той се почувства замаян и се подпря на дръжката на изящния диван.

— Да, да — продължи весело Дарина — синът ми, Уилям. Ха-ха, кръстен е на кралска особа, както разбираш...

— А той...

— ... понеже искахме да носи малко по-специално име, да не е с обикновено...

— Дарина...

— Да? — Тя се обърна и го погледна с очакване.

— А той... на колко е години?

И тогава се появиха. Очите на Дарина, те най-сетне се забелязаха върху това напудрено безизразно лице, замряло в изкуствена и озъбена усмивка. Очите ѝ изпъкнаха като две капки кръв, паднали върху всичката белота наоколо.

— Що за въпрос е това, Александър?

Той не отговори.

Тя избухна в смях, после притихна и няколко секунди гледаше Байлов, без да помръдне.

Той имаше чувството, че в нея бушува някакво страшно чудовище, което ще изскочи с пипала през корема, през устата и през ръцете ѝ, и тези пипала ще го сграбчат.

После изведнъж очите ѝ почти изчезнаха. Тя ги присви, а на лицето ѝ се разля озъбената усмивка.

— О, Александър, нима е в реда на нещата да задаваш подобни наивни въпроси. Мисля, че усетих за миг накъде биеш — каза иронично тя — но това дете е мое и на Ърл.

— Ърл — повтори тихо Байлов.

— Това е мъжът ми. — Тя помълча. Погледна Байлов и продължи рязко — Уилям е на четири години, Александър.

В стаята отново стана тихо.

— Добре, ами... — Байлов се чувстваше неловко. — Дарина, виж, аз не съм дошъл, за да те наскърбявам. Искрах просто да те видя. Ти... Доволна ли си? Искам да кажа от всичко... не говоря, разбира се, за красивата къща, за...

— О, да. Животът ми е прекрасен. Всичко се подреди за мен по-добре, отколкото си го мислех.

— Аз...

— Какво, Александър? Да не би да си дошъл да се извиняваш? — За миг очите отново се появиха. — Онези неща... те си останаха в миналото.

— Да, разбира се. Аз не дойдох за това. Наистина просто исках да те видя.

— И да чуеш колко съм щастлива? Да, щастлива съм. Детето е прекрасно. Ърл е прекрасен.

— Как се запознахте?

— След докторантурата ми предложиха работа като младши финансов анализатор в неговата фирма. Не бях въодушевена, но не ми се връщаше в България. Искрах да си стъпя на краката сама, затова реших да се възползвам. След това открих нов път за себе си. Знаеш как е.

— Понякога се сецам за теб.

— Няма смисъл да се сецаш. Особено като гледам изражението ти. Това са неща от миналото, от някой друг живот... от един много труден друг живот. Сега ние с теб най-сетне сме добре. Защо ме гледаш така? И изобщо, за какво е цялото това мрънкане във физиономията ти?

Байлов се стресна от резките думи.

— Не е мрънкане. Постигнах всичко, което исках. Но това ли исках? Ето какво се питам понякога.

— Малко е късничко за такива въпроси, не мислиш ли?

— Ами ти? Не се ли питаш?

— Александър, огледай се. Докато ти се занимаваш с мелодрами, светът гори! Хората нямат какво да ядат. И то не само на други континенти, а само на час път от тук! Има войни, в които умират хора,

докато ние с теб в момента си говорим. Други работят робски по цял ден. А ти седиш, потънал в успех и безгрижие, и се питаш дали това искаш! — Байлов забеляза треперещите ѝ ръце. — Знаеш ли, Александър, преди ти беше жесток! С всички, включително и с мен. Но поне имаше хъс и ние ти прощавахме, защото виждахме, че имаш цел и вървиш към нея. Сега си станал... безличен. — Тя прехапа устни. — Животът ми е направил услуга, че пътищата ни се разминаха.

Байлов не отговори. Погледна почти празната си чаша чай на стъклената маса, после искрящо бялото канапе.

— Но нека не запомняме тази среща с такива тежки разговори, Александър. Нека си разкажем весели и приятни неща — почти пискливо продължи Дарина.

Той я погледна. Очите ѝ отново бяха изместени от широката усмивка. Знаеше, че повече няма да я види.

Двамата поговориха още известно време — по теми от водещи заглавия във вестниците, както и за интересни пътувания.

Накрая тя го прегърна заучено, целуна го по бузата и изчурулика:

— Чао, Александър.

— Чао, Дарина.

* * *

Вратата зад гърба му се затвори. Той слезе по същите четири стъпала, по които се беше качил само преди два часа, но сега те му се струваха съвсем различни — стръмни, неравни и непоносимо бели.

Почувства се замаян и се подпря на парапета. Забеляза странна сянка в паркираната си кола. Загледа се и като че ли видя как тази сянка излиза от шофьорското място и тръгва към входа на къщата, докато постепенно добива човешки вид. Това беше самият той, два часа по-рано. Тогава, когато сърцето му биеше толкова бързо. Видя лицето си, широко отворените си очи. Чу въздишката си, преди да позвъни на вратата.

Отново се обърна към колата и пак видя същата сянка, която се превърна в него самия, на път към къщата. Надеждата в очите. Усмивката.

Пусна парапета и замаяно влезе в автомобила си.

След няколко минути се съвзе и потегли. Не след дълго вече караше по магистралата. Спря радиото. Стана му приятно от тишината, хареса му спокойния прав път пред погледа му.

„Това ще бъде новата ера в историята на МаркетПауър“ — той започна да прехвърля идеи за речта, която щеше да отправи само след няколко седмици в новооткрития офис пред служителите в Индия. „Най-сетне ще успеем да покажем, че талантът и уменията не познават географски граници“ — той стисна кормилото и започна да се смее.

„Но знаете ли какво друго няма граници? А? Не ви чувам!“

Отново се изсмя и продължи въображаемата си реч, вече на глас.

— Граници няма нашата тъпота! Дааа! И моята, и вашата, на всички нас. Защото ни води една нула! — Той удари леко волана с дясната си ръка. — Стремехът към една допълнителна нуличка в чека, който получаваме всеки месец. Още една, после още една. Нулата е нашият водач. Е, моята нула не е като вашата, моята е доста по-могъща, ха-ха. Но това е истината, мили мои служители... нашият Бог е нулата. А сега, хайде на работа! Защото тя бди! И вижте колко е щедра... след толкова кланяне накрая... Приятели — нула; каквото там наричат любов — нула; щастие — нула... Живот — нула.

Замълча.

Вече не гледаше табелите. Той просто караше. Не знаеше накъде, но не се и питаше. Чувстваше се като малка черна точка, която блуждае през пространството и времето. Виждаше бъдещето си точно като движението по тази магистрала — прав, сив път, почти без завои, без спирки, без изненади. Просто прав път, по който можеш само да ускоряваш.

Байлов се усмихна и натисна педала на газта още по-силно.

* * *

— Искам отново да изразя мъката си пред всички вас — продължи Грант. — Това е човекът, благодарение на когото сме тук сега, и без него нищо нямаше да бъде възможно.

Той посочи снимката на Байлов на голямата видеостена зад гърба си.

— И неговата трагична загуба е огромна не само за нас, а и за целия корпоративен свят. Но най-вече за развиващите се страни, защото той вярваше най-силно в тях. Във вас! Във всички вас! Затова нека запазим минута мълчание в памет на този прекрасен човек... и директор.

Хората в залата притихнаха.

— Именно в негова памет — продължи след минута Грант, — аз съм убеден, че ние, тук, в Индия, ще превърнем в изключителен успех новия офис. Защото възходът на нашата компания беше най-голямата мечта на този прекрасен човек... всъщност, неговата единствена мечта.

— Но сега навлизаме в нова ера в историята на МаркетПауър и нека всички ние я направим най-успешната! — Той замахна с ръка. — За мен е чест да ви представя и новия главен изпълнителен директор на МаркетПауър...

В залата се разнесоха бурни аплодисменти.

[1] Аутсорсинг (от английски „outsourcing“, което е съкращение от думите „Outside Resource Using“ — ползване на външни ресурси) — прехвърляне на част от дейностите на една компания към външен изпълнител, често във финансово по-изгодна локация. ↑

[2] Ланс Армстронг (колездеене), Марион Джоунс (лека атлетика) — успешни спортисти, които по-късно признават употребата на допинг при изявите си и биват лишени от титлите си. ↑

[3] Енрон — американски енергиен гигант, фалирал през 2001 година след скандал, който разкрива невиждани дотогава счетоводни измами в компанията. ↑

Издание:

Автор: Светозара Давидкова

Заглавие: Главен изпълнителен директор

Издание: първо

Издател: Асеновци трейд ЕООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: българска

Редактор: Любомир Давидков

Коректор: Величка Йорданова

ISBN: 978-954-8898-71-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/8213>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.